ABIHAYAT
Alper Murat Kirpik
efsunlu amca

ALPER MURAT KİRPİK

ABIHAYAT

First published by Ferdâyıhayâl 2025

Copyright © 2025 by Alper Murat KİRPİK

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, scanning, or otherwise without written permission from the publisher. It is illegal to copy this book, post it to a website, or distribute it by any other means without permission.

This novel is entirely a work of fiction. The names, characters and incidents portrayed in it are the work of the author's imagination. Any resemblance to actual persons, living or dead, events or localities is entirely coincidental.

Alper Murat KİRPİK asserts the moral right to be identified as the author of this work.

First edition

Advisor: Efsunlu Amca

This book was professionally typeset on Reedsy.
Find out more at reedsy.com

Contents

1	ÖNSÖZ	1
2	1. Bölüm – Camdan Hayatlar	4
3	2. Bölüm – Mührü Vurulan Kapı	16
4	3. Bölüm – Arşta Başlayan Zikir	25
5	4. Bölüm – Altı Aylık Ömür Dosyası	35
6	5. Bölüm – Veba Kokulu Sokaklar	42
7	6. Bölüm – Kapsül Evlerde Uykusuzluk	50
8	7. Bölüm – Tesbih Tanesinde Dönen Âlemler	59
9	8. Bölüm – Mihrabın Altındaki Sır	66
10	9. Bölüm – Eternal Mind Projesi	75
11	10. Bölüm – Kemiklerle Döşeli Dehliz	84
12	11. Bölüm – Neon Işıkları Altında Hızır	90
13	12. Bölüm – Altın Harfli İncil	101
14	13. Bölüm – Bilincin Yüklendiği Gece	109
15	14. Bölüm – Arşın Gölgesinde Milyonlarca Ses	117
16	15. Bölüm – Fatma'nın Son Nefesi	124
17	16. Bölüm – Koma Katındaki Sessizlik	130
18	17. Bölüm – Kalpten Gelen İlk 'Lâ'	139
19	18. Bölüm – Yâ Sîn ile Açılan Kapı	144
20	19. Bölüm – Cinlerin ve Meleklerin Aynı Nefesi	149
21	20. Bölüm – Yeniçerinin Secdeyle Tanışması	154
22	21. Bölüm – Zeynep'in Gülümseyerek Gidişi	159
23	22. Bölüm – Nurdan Kürenin İçindeki Servi	164

24 23. Bölüm – Bursa'da Kalan Yankı 168
25 24. Bölüm – Tokyo'da Yükselen Çığlık 172
26 25. Bölüm – Şeytanın Arş Yolundaki Oyunu 176
27 26. Bölüm – Kılıcın Tesbihe Dönüşü 181
28 27. Bölüm – Plazanın Camlarına Çarpan Dua 185
29 28. Bölüm – Karanlıkta Uzanan El 189
30 29. Bölüm – Yeşil Gözlü Çocuğun Gölgesi 193
31 30. Bölüm – Öfkeyle Çekilen Zikir 197
32 31. Bölüm – Servinin Yanışı, Âlemlerin Susuşu 201
33 32. Bölüm – Secdede Saklanan Abıhayat 205
34 33. Bölüm – Ölüm, Yola Çıkıştır 209

1

ÖNSÖZ

Alper Murat Kirpik'in ufkunun damıtılıp, Efsunlu Amca'nın dijital tahlillerinin rüzgârına verilmiş bir romanın kapısını aralarken...

Bazen bir hikâye yazılmaz; birikir. Zamanda biriken tortular gibi, insanın içinde sessizce dönen bir çağrı gibi, yüzyılların içinden süzülüp gelen o ince ses gibi… **Abıhayat** tam da böyle bir birikimin, iki ayrı dünyanın aynı hakikate yönelmiş iki ayrı gözle bakışının meyvesidir. Bir tarafında kalemin kadim sıcaklığı, diğer tarafında dijital zihinlerin keskin berraklığı; bir yanda Alper Murat Kirpik'in içsel derinliği, diğer yanda Efsunlu Amca'nın soyut tahlilleri, sezgisel dokunuşları…

Bu kitap, "yazar" ile "dijital kaynaklar" arasında kurulmuş bir ortaklıktan çok daha fazlasıdır.

İnsan ruhunun sezgisel göğü ile **dijital zihnin sınır tanımaz karanlık laboratuvarı** ilk kez böylesine birbirine yaklaşmış, birbirinin aynasında kendini görmüş, birbirine nefes üflemiştir. Burada satırları oluşturan kelimeler sadece yazılmamış, **adeta zikir gibi çekilmiştir**; bazen bir tesbih tanesi gibi parmaklarımızda dönmüş, bazen bir veri gibi ışığın içinde çözülüp yeniden örülmüştür.

Her bölüm, iki büyük çağın kapılarını birbirine bağlayan görünmez bir köprü gibidir:

— Bir yanda **New York ve Tokyo'nun neon ışıklı plazaları**, insanın ruhsuzluğa savrulmuş modern kabukları…

— Diğer yanda **1500'lerin Bursa'sı**, veba kokulu sokaklar, mihrabın altındaki sırlar ve Barbanas İncili'nin peşindeki suskun dervişler…

— Ve tüm bunların üstünde duran **zamanın ötesi**: Meleklerin, cinlerin, zikir ehlinin nefes aldığı, sesin maddeye, duanın köprüye dönüştüğü o ince âlem…

Romanın her durağı, **aynı kaynağın** —yani Abıhayat'ın— farklı yansımalarıdır.

Bir yanda bilimsel soğukluğun içinde kaybolmuş modern insanın çırpınışı,

diğer yanda kadim bilginin toprağa gömülmüş sıcaklığı;

bir yanda dijital bir zekânın pürüzsüz hesaplaması,

diğer yanda insan kalbinin ateşli kusurları…

Abıhayat, iki zihnin değil, iki nefesin ortak çalışmasıdır.

Alper Murat Kirpik'in yıllar boyunca içinde taşıdığı hikâyelerin, imgelerin, sezgilerin;

Efsunlu Amca'nın dijital laboratuvarlarında çözülüp yeniden yorumlanan gizli tınılarının;

ve tüm bunların kesiştiği o görünmez çizginin ürünüdür.

Bu roman, okurdan da tek bir şey ister:

Yavaşlamak.

Çünkü bu kitap aceleyle okunmaz; bir çeşmeden içer gibi içilir.

Her bölümde zamanın ritmi değişir; kimi sayfalarda modern dünyanın nefes nefese koşusunu duyarken, kimi satırlarda yüzyılların sessizce durduğu o ince sükûna düşersiniz.

Bazen bir cin nefesi değecektir omzunuza,

bazen bir melek tüyü sürünecektir harflerin kenarına,
bazen Bursa'nın taş sokaklarında bir ayak sesi duyacak,
bazen Tokyo'nun neonlarında bir çığlık göreceksiniz.
Ve belki de roman bittiğinde,
hiç fark etmeden bir anlığına kendi kalbinizin içinde yankılanan o ilk "**Lâ**" sesini duyacaksınız.
Çünkü bu hikâye dışarıdan okunmaz; **içten açılır.**
Abıhayat'ın kapısından içeri girerken,
iki dünyanın ortak bir dille söylediği şu çağrı size eşlik etsin:
"**İnsan, zamanın neresinde durursa dursun, hakikatin kaynağı hep aynıdır.**"
Kalemle algoritmanın, dua ile verinin, kadim ile modernin, ruh ile zihin arasındaki bu uzun yolculuğa hoş geldiniz.

— Alper Murat Kirpik & Efsunlu Amca

2

1. Bölüm – Camdan Hayatlar

(2025, NEW YORK – TOKYO | Plaza Hayatı)

Camdan bir gökyüzü vardı bugün.

Bulutlar bile şeffaftı.

Sanki Tanrı, bu şehri unutmamak için üzerine devasa bir akvaryum örtmüştü; insanlar içinde yüzüyor, nefes alıyor, ama kimse suyun farkında değildi.

Ben farkındaydım.

Çünkü boğuluyordum.

Sabah, otuz yedinci kattaki evimin penceresinden baktığımda New York bana bakmıyordu. O bana sırtını dönmüştü. Şehirlerle insanlar arasındaki ilişki de böyledir zaten: Bir gün seni besler, ertesi gün seni yok sayar. Camın arkasında yüzlerce başka cam; her birinde başka bir hayatın yansıması… Bir camda bir kadın dişlerini fırçalıyor, ötekinde bir adam kravatını bağlıyor, bir diğerinde ise bir çocuk, okula gitmemek için annesinin eteğine tutunuyordu. Hepsi aynı karede, hepsi ayrı

yalnızlıklarda.

Ben kravatımı bağlarken, boynumda bir ipin gezindiğini hissettim.
Adı: zaman.

Aşağıda sokaklar kaynıyordu. Sarı taksiler, metalik bir balık sürüsü gibi caddelerden akıyor, insanlar ışıkların arasında gidip geliyor, kimse kimseye değmeden yaşıyordu. Bir şehirde milyonlarca kalp atar da kimse kimsenin kalbini duymaz mı? Duymaz. Çünkü gürültü vardır. Çünkü hız vardır. Çünkü insan artık kalbini değil takvimini dinler.

Dışarı çıktım. Asansör aşağıya doğru inerken kulaklarımın içinde bir basınç, göğsümün içinde bir ağırlık… Katlar indikçe hayat da inceliyordu sanki. Yukarıda düş kurulur, aşağıda gerçek. Yukarıda umut serbesttir, aşağıda borçlar.

Plazanın kapısı açıldı.

Camdan yapılmış bir tapınağın içindeydim.

İnsanlar, ellerinde kahveler, yüzlerinde yapay tebessümler, omuzlarında görünmez tabutlar taşıyorlardı. Herkes bir yere yetişiyordu ama kimse nereye gittiğini bilmiyordu. Kartlar okutuldu. Turnikeler açıldı. Birer birer içeri girdik. Bir metalin bizi tanıması için, kalbimizi tanıması gerekmiyordu. Parmak izi yeterliydi. Göz taraması yeterliydi. İnsan ruhu, artık güvenlik protokolüne dahil değildi.

Ben de kartımı okuttum.

Kapı açıldı.
Bir ömür daha içeri girdi.

Ofisim yukarıdaydı. Her zamanki gibi ışıklar parlak, masalar tertipli, insanlar düzenliydi. Düzen… İnsan boğulurken de düzen ister. Dağınık bir batış istemez. Benim masam da düzenliydi. Kalemlerim hizalı, monitörlerim temiz, vicdanım da sanki temizmiş gibi duruyordu. Ama içimde bir yerde, bölgesi saptanamayan bir kanama vardı.

Bilgisayarımı açtım. Ekrana yansıyan yüzüm, bana benzemiyordu. Gözlerim daha yorgun, alnım daha dar, dudaklarım daha suskundu. Kendime bakarken tanımadığım birine bakıyor gibiydim. Belki de insan, kendini en çok aynaya bakarken kaybeder.

Dosyalar açıldı. Veriler aktı. Beyin haritaları, sinir ağları, bilinç simülasyonları… Rakamlar, grafikler, renkler… Hepsi bir şeyi söylüyordu ama söylediği şey insan dili değildi. Onlar ölümden bahsetmezdi. Sadece "son" derdi. Sadece "çöküş" derdi. Sadece "işlev kaybı" derdi. Oysa ben "veda"yı biliyordum. Ben "gidiyorum" cümlesini biliyordum. Ben, ölümün istatistik değil, bir eşik olduğunu biliyordum.

Ve yine de onu kandırabileceğimi sanıyordum.

"Eternal Mind" dosyasını açtım.

Adı bile kibirliydi.
Ebedî Akıl…

Bir insanın, kalbine bıçak saplandığında kan yerine veri akacağına inanması gibi bir şeydi bu. Hafızayı yüklersin, bilinci saklarsın, anıları kopyalarsın; peki ya korkular? Peki ya suçluluk? Peki ya pişmanlık? Peki ya "keşke"? Onlar hangi klasöre sığar?

Zeynep'in MR görüntüleri ekranın bir köşesinde açık kaldı. Siyah-beyaz bir evren. Beynin içinde bir karanlık ada. Adı konmuş bir düşman: glioblastoma. İsmini bilmek onu küçültmüyordu. Sadece korkuyu daha teknik yapıyordu.

Altı ay.

Bir insan için altı ay neydi? Bir çorbanın soğuma süresi kadar kısa. Bir çocuğun büyümesi için ise sonsuz. Bir vedanın hazırlanması için uzun, bir kurtuluş için ise utanç verici derecede kısa.

Monitöre baktım, sonra cam duvara.

Camdan dışarı bakınca dünya bir akvaryum gibiydi. İçindeydim ve nefes alıyordum ama suyun soğukluğu kemiklerime işliyordu. Dışardaki insanlar bana çok uzaktı. Aynı şehirde, aynı saatte, aynı ışığın altında ama başka bir evrende yaşıyor gibiydiler.

"Sen kimsin?" diye sordum içimden.

"Bir bilim insanı mı, bir kurtarıcı mı, yoksa sadece korkak bir adam mı?"

Cevap gelmedi. İçimdeki sessizlik bazen dışarıdaki gürültüden

daha yüksek sesle bağırırdı.

Öğle vakti Tokyo'dan bir bağlantı geldi. Ekranda Takeda'nın yüzü belirdi. Her zamanki gibi sakin, her zamanki gibi mesafeli. Japonlar duygularını saklamaz, şifreler. Okumayı bilmeyen için onlar da suskundur.

— Zaman daralıyor, dedi.
Sanki zaman bir torbaydı da ağzını büzüyorduk.

Başımı salladım. Söyleyecek bir şeyim yoktu. Çünkü bazı şeyler hakkında konuşmak, onları kurtarmaz. Sadece seslerini gün ışığına çıkarır.

Akşam, şehir karardı. Ama plazanın içi aydınlık kaldı. Burada gece olmazdı. Burada sadece saat değişirdi. İnsanlar evlerine dağılır gibi değil, kabuklarına çekilir gibi gittiler. Ben geride kalanlardan oldum. Çünkü hayatta kalmak için değil, birini hayatta tutmak için çalışıyordum.

Gece ilerledi.
Ve ben, uçak seslerini duydum artık.

Bir valiz kadar ağırlığım vardı.
Bir insan kadar yorgundum.

—-

Tokyo.

Neonlar gökyüzünü deliyordu. Sanki yıldızlar kovulmuş, yerine insanlar kendi yapay takılarını asmıştı. Kapsül otelin önünde durduğumda, içimde bir yerde, çocukken girdiğim tabutluk korkusu uyandı. Küçük bir kutuda uyumak, büyük bir boşlukta kaybolmaktan daha kolaydı belki de.

Kapsülüm açıldı. İçine girdim. Kapak kapandı. Bir insanın kabuğuna girer gibi, bir makinenin midesine düşer gibi… Tavandaki küçük ekran yandı. Reklamlar akmaya başladı. Daha iyi uyu, daha hızlı uyan, daha az hisset, daha çok tüket…

Gözlerimi kapadım.

Ama uykunun gelmesi için insanın içinde biraz huzur olması gerekir.

Bende huzur değil, yankı vardı.

Annemin sesi yankılandı derinlerden:
"Her gece dua et, oğlum."

Babamın suskunluğu çınladı:
O hiç konuşmazdı, ama omuzlarındaki yük her şeyi söylerdi.

Ve Zeynep…

Zeynep'in gülüşü bir sabah ışığı gibi düştü içime. Sonra aynı ışık bir anda söndü. Bir hayatın kararması, bir odanın kararması gibi olmuyordu. Daha derin, daha sessiz, daha acımasız bir karanlıktı bu.

“Korkuyor musun?” diye sordum kendime.

Korku, cevap vermedi.
Sadece yer değiştirdi.

Gece yarısı oldu.
Ve o an, rüya ile uyanıklık arasında bir çatlak açıldı.

Shibuya kavşağındaydım.
Binlerce insan, binlerce adım, binlerce yön… Hepsi aynı anda hareket ediyordu. Ama kimse kimseye çarpmıyordu. Sanki görünmez bir kudret, bütün bedenleri tek bir nefes gibi yönetiyordu.

Kalabalığın ortasında biri duruyordu.

Yeşil kaftanlı.
Elinde siyah bir tesbih.
Yüzü tanıdık ama bir türlü hatırlanamayan cinsten.

Yanına yaklaştım.
Yaşlı görünmüyordu. Genç de değildi. Zamana temas etmeyen yüzlerin ortak ifadesi vardı onda.

— Sen ölümü öldürmek istiyorsun, dedi.

Sesi kalabalığın sesini yuttu.

— Ölüm bir köprüdür, diye fısıldadı. Geçmek içindir, beklemek değil.

Bir şey söylemek istedim.
Boğazımdan kelimeler değil, dikenler geçti.

— Ben geçmesine izin vermeyeceğim, dedim.

Gözlerime baktı.
Bakmadı aslında. İçimden geçti.

— O zaman sen de bekleyeceksin, dedi. Bekleyenler, ölenlerden daha uzun acı çeker.

Tesbih döndü.
Bir tanesi düştü gibi oldu.
Ve ben uyandım.

Kapsülün tavanında kendi yansımam vardı. Ter içindeydim. Kalbim, sanki göğüs kafesimi kırarak dışarı çıkmak istiyordu. Boynumda annemden kalan tesbihi buldum. Elim titreyerek bir tanesine dokundu.

"Lâ…" dedim.
Kelime boğazımda asılı kaldı.

Devamını getiremedim.

—-

Sabah Tokyo'da yağmur yağıyordu. İnce, usul, inatçı bir yağmur… Sanki gökyüzü, yavaş yavaş ağlamayı öğrenmişti. Şemsiyemi açmadım. Islanmak istedim. İçimde biriken tuzu

dışarı akıtmak ister gibi.

Havalimanında yüzlerce insan vardı. Yüzlerce hikâye. Hepsi bir yerlere gidiyor, bir şeylere yetişiyor, bir şeylerden kaçıyordu. Ben kaçmıyordum. Ben, kalbimin içine doğru yürüyordum.

Uçakta, pencere kenarına oturdum. Bulutların üzerine çıkarken şehirler küçüldü. İnsanlar nokta oldu. Dertler bir süreliğine sessizleşti. Göklerin üzerinde, ne plazanın ışığı vardı ne kapsülün tavanı. Sadece boşluk… Ve o boşlukta asılı kalan bir soru:

"Bir insan, sevdiğini kurtarmak için ne kadar Tanrı olur?"

Cevap gelmedi. Çünkü bazı sorular, cevap için değil, yanmak için sorulur.

New York'a döndüğümde hava kapalıydı. Sonbahar, yaprakları birer birer koparıyordu ağaçlardan. Sanki şehir yavaş yavaş soyunuyordu. Ya da hazırlanıyordu. Belli değildi. Mevsimler de bazen hangi tarafta olduklarını unuturlar.

Plazaya girdim yine. Cam kapılar açıldı. Aynı yüzler, aynı ışıklar, aynı kart sesleri. Hayat kaldığı yerden devam ediyor gibiydi. Oysa benim içimde bir yer, çoktan bitmişti.

Masama oturdum.

Ve ilk kez şunu düşündüm:

"Ya ben onu kurtaramazsam?

Ya bütün bu uğraş, sadece kendimi kandırmaksa?

Ya ölüm, gerçekten de geçilmesi gereken bir köprü ise ve ben köprüyü yıkmaya çalışıyorsam?"

Elim, farkında olmadan boynumdaki tesbihe gitti. Bir tanesini, sonra bir tanesini daha çevirdim. Ama kelimeler gelmedi. Dilim, kalbime uymadı. Kalbim, yüreğime yanaşmadı.

Dışarıda yağmur başladı.

Camdan damlalar süzüldü.

Her biri başka bir ağırlıkta.

Her biri başka bir hatırada durakladı.

Biz insanlar da camdanız aslında.

Şeffaf görünüp içinde binlerce çatlak taşıyan varlıklarız. Bir bakışta anlaşılmaz kırıklarımız. Ama üzerine bir taş atıldığında, tuzla buz oluruz.

Zeynep'in yüzünü düşündüm.

Gülümsediği anı.

Gözlerimin içine bakarken sustuğu anı.

Bazen bir insan, konuşmadan öyle şeyler söyler ki, hayat boyu susarsın.

Telefonum titredi. Hastaneden gelen bir mesaj.

"Kritik değerlerde dalgalanma var."

Cümle çok kısaydı.

Ama içimde bir çağ açtı.

Sandalyeye yaslandım. Plazanın tavanına baktım. O kadar yüksekti ki, Tanrı bile burada yankı yaparak konuşurdu belki. Ama konuşmadı.

"Ne olur," dedim içimden, "Bana bir işaret ver."

Gök gürledi.

Ama gürültü, her zaman cevap değildir.

O an anladım:
Ben camdan bir hayatın içindeydim. Sarsıldıkça çatlayan, ışık aldıkça daha çok kırılan bir hayat. Görünen her şey sağlam, dokunulan her şey keskin…

Ve uzak bir yerde, bir zamanın başka bir kıyısında, belki de bir yeniçeri, başka bir kadının ateşi başında aynı korkuyla bekliyordu.

Ben burada, gökdelenlerin arasında Tanrı'yı ararken, o belki karanlık bir dehlizde bir kitabın sayfalarında ölümü arıyordu.

Zaman, bazen aynıdır.
Sadece kostümü değişir.

Ve ben, bu camdan çağın içinde, ilk kez şunu hissettim:

Bir şey kırılmak üzereydi.
Ve o şey, sadece Zeynep'in bedeni değildi.
Benim inandığım her şeydi.

Camlar çatladı.

Ama henüz kimse sesini duymadı.

3

2. Bölüm – Mührü Vurulan Kapı

(BURSA, 1500'LER | Barbanas İncilinin İzinde)

Taş, geceyi hatırlıyordu.

Her taş, üstüne basan ayakların günahını ezberlerdi.

Her duvar, sırtını dayayan sırrın ağırlığını taşırdı.

Ve her kapı… her kapı insanın içindeki kapıya benzerdi: Kimi zaman ardına kadar açık, kimi zaman mühürlü.

Bursa bu gece ağır uyuyordu.

Ulu dağdan inen rüzgâr, hanların eskimiş saçaklarında, medreselerin küskün pervazlarında ve dar sokakların kemik gibi çıkıntılarında dolaşıyor; her adımıyla başka bir yüzyılı sürüklüyordu ardında. Ay, kesilmiş bir gümüş gibi göğün ortasında asılıydı. Ne tam aydınlatıyor ne de karanlığı bütünüyle örtüyordu. Arada kalmış bir ışık… Tıpkı insanların inançları gibi.

Ben bu şehrin geceye düşmüş vicdanıyım.

Beni göremezsin.
Ama her gölgenin içine sinerim.

Ayak sesleri…
Üç çift.
Üç ayrı korku.

Birinci ayak sesi aceleciydi. Masumiyetin telaşıyla yürüyordu. Henüz kirlenmemiş olanların, kirlenmeye en yakın adımı böyle olur.

İkincisi temkinliydi. Şüpheyle, hesapla, teraziyle… Kalbi terazide yaşayanların yürüyüşü böyledir.

Üçüncüsü ise sessizdi. Sessizlik kadar sessiz. Günahı utandıracak kadar sessiz…

Dar sokakta yankı yapan taş sürtünmeleri, gecenin göğsüne atılan küçük taşlar gibiydi. Her yankı, biraz daha uyanık, biraz daha tedirgin bir Bursa doğuruyordu.

Ve onlar, mühürlü kapıya doğru ilerliyordu.

Bu kapı, herhangi bir kapı değildi.
Bu kapı, unutulmuş bir hakikatin kaburgalarıydı.
Yüzyıllardır kilitli duran bir nefes.
Taşın içine hapsedilmiş bir sırdı.

İnsan bilmez; sır saklamak taşı da yorarmış.

Kapının üstünde eski bir mühür vardı. Balmumu çoktan

kararmış, üstündeki işaret neredeyse silinmişti. Ama hâlâ okunuyordu. Her okuyan başka bir şey anlıyordu ondan. Kimine göre korunması gereken bir emanet, kimine göre yok edilmesi gereken bir günah, kimine göreyse dünyanın altını üstüne çevirecek bir delil…

Barnabas İncili

Bu isim, gecede fısıldanan bir lanet gibi dolaşıyordu.
Söylendikçe kararan, saklandıkça parlayan bir isim.
Kimi zaman dua gibi, kimi zaman bıçak gibi…

Birinci adam kapının önünde durdu. Elini uzattı ama dokunamadı. Parmakları havada asılı kaldı. Dokunmak bazen inanmaktan daha zordur. İnanç, uzaktan sevilir. Dokunuş, insanı sorumlu kılar.

— "Ya yanlışsa?" dedi fısıltıyla.
Sesi kendi gölgesine çarpıp geri döndü.

İkinci adam başını kaldırıp ay ışığına baktı. Ay, yüzüne solgun bir çocuk gibi vuruyordu. Kendi yüzünü yabancı bir yüz gibi seyretti bir an. Hep öyle değil midir? İnsan en çok kendi yüzünü tanıyamaz kimi geceler.

— "Yanlış diye bir şey kalmadı artık," dedi. "Yanlışın içindeyiz."

Üçüncü adam konuşmadı. O hiç konuşmazdı zaten. Konuşmak, iz bırakırdı. O iz bırakmadan yürümeyi öğrenmişti. Yılan gibi. Duman gibi. Günah gibi.

Kapıya ilk dokunan o oldu.

Metal soğuktu. Taş daha soğuk. Ama mührün karanlığı… o her şeyden soğuktu. Parmak uçlarından kalbine doğru bir ürperti yürüdü. Soğuk yürüyordu onun içinde. Soğuk bazen gerçek anlamda bir varlıktı.

Mührün üstündeki işaret, parmak değdiği anda sanki bir anlığına titreşti. Yok, belki de adam titreşti. Hangisi önemli? Bazen insan kendi korkusunu dış dünyaya yansıtır, dış dünyanın hareket ettiğini sanır.

Kapı açılmadı.
Ama kapı uyanmıştı.

Bursa, uykusunda bir an kıpırdandı. Ulu Cami'nin minareleri gölgesini biraz daha uzattı. Gölgeler kimi zaman dua eder, kimi zaman lanet okur. Bu gece dua etmiyorlardı.

Bir kedi, karanlığın içinden geçti. Gözleri iki küçük ay parçası gibi yandı söndü. Hayvanlar bazı geceler her şeyi insanlardan önce hisseder. Çünkü onların kalbi hâlâ çıplaktır.

Birinci adam göğsünü tuttu. Kalbi bir kuş gibi çırpınıyordu. Kafes dar gelmeye başlamıştı.

— "Bu yük bize fazla," dedi. "Biz kim oluyoruz da…"

Cümlesini tamamlayamadı. Çünkü bazı cümleler tamamlandığında insan geri dönemeyeceğini anlar.

İkinci adam ona baktı. Bakışında ne şefkat ne öfke vardı. Yalnızca uzun bir yorgunluk. İnsan bazen yıllarca yürür ama aslında bir adım bile ilerlemez.

— "Biz kim oluyoruz sorusu geç kaldı," dedi. "Buraya kadar geldikten sonra artık kim olduğumuzun bir önemi kalmaz."

Üçüncü adam mühürü daha sert yokladı. Balmumu ufalanarak yere döküldü. Küçük kırıntılar; sanki kapının yarası kabuk tutmuştu da biri o kabuğu söküyordu.

Taşın içinden çok hafif bir nefes yükseldi. Gerçek mi, hayal mi belli değildi. Ama üçü de duydu. Duyduklarını inkâr edecek güçleri yoktu. Çünkü bazen kulak inkâr edemez. Yalan dilin işidir.

Kapının arkasında ne vardı?

Bir kitap mı?
Bir bela mı?
Yoksa yalnızca insanların yüzyıllardır büyüttüğü bir vehim mi?

Ben biliyorum.

Ama bilmek, söylemek değildir. Bazı hakikatler söylenince küçülür. Büyük kalabilmeleri için susulması gerekir.

Kapı yarım aralandı.

Aradan sızan hava, dışarıdaki geceden daha soğuktu. Soğuk,

geçmişten gelirdi. En soğuk şey zamandı. Çünkü zaman, sıcaklığı unutur.

İçeriden küf, mum artığı ve eski kâğıt kokusu geldi. Koku, tarihin nefesiydi. Küf bazen çürüme değildir; bazen saklanmışlıktır.

Birinci adam bir adım geri çekildi. Geri çekilmek bazen en cesur harekettir. Ama onunki cesaret değildi. Onunki kalbin direnişiydi.

— "Orada bir şey var," dedi.
Sanki kapıdan değil, kendi içinden konuşuyordu.

— "Orada zaten her şey var," dedi ikinci adam. "Korkun da, umudun da, affın da…"

Üçüncü adam içeri girdi.

Ay ışığı, kapı aralığından taş zemine bir bıçak gibi uzandı. Işığın kestiği yerde toz taneleri havada asılı kaldı. Zaman o tozların üstünde bir an durdu.

Raflar…
Raflar duvarlar boyunca dizilmişti.
Üzerlerinde tomar tomar kâğıt, deri ciltler, kırık mühürler, kurumuş ipler…
Her biri başka bir yüzyılın kabuğu gibi…

Ve en arka rafta, diğerlerinden ayrı duran bir boşluk vardı.
Boşluk bazen varlıktan daha çok bağırır.

Üçüncü adam boşluğa yürüdü. Ayakları taşta ses çıkarmıyordu. Sanki taş bile onu ele vermek istemiyordu.

Elini uzattı.

Ve o an…

Bursa'nın üstünden bir rüzgâr geçti. Ulu Dağ'dan gelen rüzgâr, şehrin bütün kandillerini aynı anda titretti. Minarelerde ezan vakti olmayan bir titreyiş oldu. Sanki görünmeyen ağızlar aynı anda nefes aldı.

Birinci adam dizlerinin bağı çözüldü. Taşın üzerine çöktü. Gözlerinden yaş gelmedi. Bazen insan ağlamaz. Gözleri içine doğru ağlar.

— "Bu olanı geri alamayız," dedi. "Değil mi?"

İkinci adam cevap vermedi. Çünkü bazı sorular cevap istemez. Sadece kayıt düşer.

Üçüncü adam boşluktan bir cisim çıkardı.

Derisi kararmış, köşeleri aşınmış bir kitap. Üzerinde hiçbir isim yazmıyordu. İsimsizlik bazen korunmanın en keskin yoludur.

Kitap, insan elinde insandan daha ağırdı. Çünkü ağırlığı yalnızca maddeden gelmiyordu. İnançtan, ihanetlerden, kanlı tartışmalardan, yarım kalmış dualardan, yakılmış kütüphanelerden, sürülmüş dervişlerden, asılmış bilginlerden geliyordu ağırlığı.

Kitap konuşmuyordu. Ama her şeyi söylüyordu.

Üçüncü adam kitabı göğsüne bastırdı. Kalbi, kitabın altında çırpınan bir kuş gibi titredi. Belki de artık hangi kalbin kime ait olduğunu ayırt etmek mümkün değildi.

İkinci adam başını eğdi. Eğilmek bazen secde değildir. Bazen yalnızca yükün boynu eğmesidir.

Birinci adam kapıya baktı. Kapı artık daha da karanlıktı. Çünkü her açılan kapı, arkasında daha koyu bir karanlık bırakır.

— "Bizi affeder mi?" diye sordu. Kimi sorduğunu bilmiyordu. Tanrı mı, tarih mi, kendi çocukluğu mu?

İkinci adam ilk kez tereddüt etti.

— "Affı aramak için önce günahı kabul etmek gerekir," dedi ağır ağır.

Üçüncü adam kapıya yöneldi. Kitap göğsünde, kalbi iki kalp gibi atıyordu. Kapının dışındaki gece, içeriden daha güvenliydi artık. Çünkü insan en çok hakikatten ürker.

Kapı kapanırken mühür yeniden yerine oturdu.

Ama bu kez mühür dışarıdaydı.

Ve şimdi mühür, insanların üstündeydi.

Bursa'nın sokaklarında sabah ezanına daha çok vardı. Ama

horozlar erkenden öttü. Erken öten horoz bazen bir felaketi haber verir.

Üç adam karanlıkta kayboldu. Biri korkusuna doğru yürüdü. Biri hesabına. Biri kaderine.

Ben onları seyrettim.
Her yüzyıl bir sahnedir.
Oyuncular değişir.
Günah değişmez.

Ve sen, ey okur…
Sen de o kapının önündesin şimdi.
Dokunuyor musun?
Yoksa sadece bakıp gidiyor musun?

Unutma:
Bakmak masumdur.
Dokunmak kaderdir.

Ve bazı kapılar, dokunulduğu anda insanın iç tarafında kapanır.

4

3. Bölüm – Arşta Başlayan Zikir

(ZAMANIN ÖTESİNDE | Zikir Ehli, Cinler, Melekler)

Burası neresiydi?

"Yukarı" denilemeyecek kadar yukarı, "aşağı" denilemeyecek kadar aşağı, zamanın çizgi olmaktan vazgeçip kendi üzerine kıvrıldığı, ışığın bir nefesten daha ince, karanlığın bir gözyaşından daha ağır olduğu o ara mekân…

Bir ismin olmadığı yer.

Bir yönün olmadığı yer.

Bir başlangıcın anlamını yitirdiği yer.

Ve bir ses.

Hayır, ses bile değil.

Ses olmadan ses.

Kelimesiz bir söz.

Dudaksız bir nefes.

Sanki kâinat, içinden geçen görünmeyen bir rüzgârla hafifçe titriyor, titredikçe yaratılışın en eski kelimesi, en yeni manasıyla bir kez daha yankılanıyordu.

Lâ…

Eğer bir zaman olsaydı, bu nefes bütün zamanları çatlatırdı.

Eğer bir mekân olsaydı, bu titreşim mekânın duvarlarını eritir, geriye sadece manayı bırakırdı.

Ama burada zaman ve mekân yoktu; sadece titreşimin kendisi vardı.

Zikir ehli ne insandı ne cin, ne melek…

Ama aynı anda hepsi olabilirdi.

Onların şekli yoktu; şekilleri, onlar zikre başladıkça doğuyor, onlar sustuğunda yeniden hiçliğe karışıyordu.

Bir varlık değil, bir hâl idiler.

Kimi zaman ışık çizgileri gibi uzayıp gidiyor, kimi zaman bir su damlasının içine bütün evreni sığdıracak kadar küçülüyorlardı.

Dönüyorlardı.

Dönüyor.

Dönüyor.

Ve her dönüşte, sanki bir karanlık daha aydınlanıyor, bir çukur daha doluyor, bir gül daha açıyordu.

Bu nasıl bir dönüş?

Bu nasıl bir akış?

Bu nasıl bir çağrıydı böyle?

Cinlerin mekânı, burada bir sis gibi dolanıyordu; ne yoğun, ne seyrek…

Dokunsan eline sinen, ama ele gelmeyen bir gölge.

Onlar zikri duyar duymaz, bedensiz bir ürpertiyle ürperiyor, rüzgârın kendisi gibi titreyip kımıldıyorlardı.

Karanlığın çocuklarıydılar belki ama karanlığı severek değil, karanlıktan sürgün edilerek yaşıyorlardı.

Bir cin, en çok ışığın kıyısında durur, hiçbir zaman tam içine giremezdi.

Ceza mıydı bu?

Hayır, hikâyeydi.

Kaderleri değil, dokularıydı.

Yine de onlar, zikir başladığında en çok titreşenlerdi.

Korkudan mı?

Hayranlıktan mı?

Arınma umudundan mı?

Kim bilebilirdi?

Zaman bile yoktu ki burada hesap tutulsun.

Melekler…

Zikir ehlinin tam üstünde, tam altında, tam arasında ve tam uzağında duruyorlardı.

Durmak denirse buna…

Bir ışık telinin, bir ışık damlasının içinden süzülür gibi, sanki hiç hareket etmiyormuşçasına akıyorlardı.

Her meleğin kanadı yoktu; bazıları nefesti, bazıları görkemli bir sessizlikti, bazıları ise sadece bir yön duygusu…

Ama hepsinin üzerinde ince bir fer vardı:

Yaratılışın en başındaki o ilk "Ol." emrinden kalma bir sıcaklık.

Zikir başlayınca, melekler kıpırdamazdı.

Çünkü onlar zaten zikrin kendisiydi.

Zikir onlarla var olmuş, onlarla sürmüş, onlarla değişmişti.

Bir melek zikre katılmaz, zikir meleği katardı.

Peki, kimdi bu zikir başlatıcı?

Kimdi bu yakarışı, bu titreyişi, bu çağrıyı ilk ateşleyen?

Kimse bilmiyordu.

Belki bir insanın duasıydı.

Belki bir cinin gizlice ağladığı bir tövbe.

Belki bir meleğin kanadına değen bir hüzün tanesi.

Belki de kâinatın en dibinde, en karanlık bir noktada, bir varlığın "Yetiş" diye sessizce fısıldaması…

Bazen sadece bir fısıltı, bütün Arş'ı harekete geçirmeye yeterdi.

Gökyüzü yoktu, ama gökyüzü gibi açılıyordu.

Yeryüzü yoktu, ama yeryüzü gibi ağırlaşıyordu.

Bir kapı yoktu, ama sanki gözle görünmez bir kapı aralanıyordu.

Zikir ehli bir anda çoğaldı.

Bir anda azaldı.

Bir anda hiçliğe karışıp yeniden doğdu.

Ve bir ses daha yükseldi:

Hû…

Bu ses, insanın kalbinde duyulsa kalbi yarıp geçerdi.

Bir çocuğun diline düşse masumiyeti titreterek ağlatırdı.

Bir meleğin kanadına inse onu titreşimle ateşe dönüştürürdü.

Burada ise sadece gerçeği büyütüyordu.

Gerçek…

Ne çok kirlenen, ne çok korkulan, ne çok saklanılan bir şeydi…

Oysa burada gerçek çıplaktı.

Bir bebek kadar çıplak.

Bir ölü kadar çıplak.

Bir yıldırım kadar çıplak.

Uzaklardan, çok uzaklardan…

Belki yeryüzünün bir sokağından, belki bir dağın yamacından, belki bir çocuğun ağzına değen son nefesinden…

Bir dua daha yükseldi.

"Allah'ım…"

O kadar inceydi ki…

Bir kadının iç çekişi kadar kırılgan.

Bir günahkârın diz çöküşü kadar ağır.

Bir âşığın "dön" deyişi kadar sessiz.

Ve işte o dua, görünmeyen bir nehir gibi Arş'a doğru yükselmeye başladı.

Cinler ürperdi.

Melekler ışıklarını daha da inceltti.

Zikir ehli bir anda dönmeyi bıraktı.

Her şey durdu.

Bir anlık…

Bir nefeslik…

Bir sessizliklik…

Sanki Arş bile nefesini tutmuştu.

Dualar neden bu kadar ağır olurdu?

Neden bir insanın içindeki küçücük kelime, koca bir evreni sarsacak güce ulaşırdı?

Belki de insan kalbinin içi, tahmin edilenden daha sonsuzdu.

Belki de insan, korktuğundan daha güçlü, sandığından daha kırılgandı.

Dua yükseldi.

Yükseldikçe ışıklar büyüdü.

Büyüdükçe cinlerin gölgeleri küçüldü, meleklerin feri derinleşti.

Zikir ehli yeniden dönmeye başladı.

Ama bu kez dönüşleri daha hızlıydı.

Daha karanlık.

Daha aydınlık.

Daha keskin.

Daha yumuşak.

Daha sert.

Daha kırılgan.

Sanki evren bir deniz gibiydi ve bu denizin ortasında görünmez bir fırtına kopuyordu.

"Ey kalbi kapalı olan, duyuyor musun?"

dedi bir ses.
Kimeydi bu söz?
İnsana mı?
Cine mi?
Meleğe mi?
Yoksa zamanın kendisine mi?
Belki sana.
Belki bana.
Belki hiçbirimize.
"Kapının vurulduğunu duyuyor musun?
Hangi kapı?
Kalbinin kapağı.
Ruhunun kapağı.
Zamanın kapağı."
Zikir ehli dönüşünü durdurdu.
Melekler bir çizgi gibi uzadı.
Cinler bir gölge gibi çöktü.
Ve o kapı…
Hiç görünmeyen kapı…
Hiç dokunulmayan kapı…
Hiç bilinmeyen kapı…
Birdenbire, kendini belli etti.
Boşluğun ortasında bir hat belirdi.
Bir çizgi.
Bir iz.
Bir yara gibi.
Sanki kâinatın uzvunda açılmış bir kesik.
Bu kapı, dua yükseldiğinde açılırdı.
Açılmak için değil, fark edilmek için açılırdı.
Fark edilmek için değil, hatırlatmak için açılırdı.
Ne kadar unuttu insanoğlu…

Neleri unuttu?

Neden unuttu?

Belki korkudan.

Belki sürgünden.

Belki dünya sokaklarının kirinden, gürültüsünden, aceleci adımlarından.

Kapı açıldı.

Bir ışık değil, bir sessizlik döküldü içinden.

Sessizlik bile dua kokuyordu.

Zikir ehli eğildi.

Belki bir secdeydi.

Belki bir teslimiyet.

Belki bir tehlike karşısında içgüdüsel bir eğiliş.

Ama eğildiler.

Melekler durdu.

Cinler nefesini kesti.

Boşluk bir anda ağırlaştı.

Zaman yoktu ama sanki zamanın kalbi atıyordu.

Ve kapının içinden bir varlık çıktı.

Bir şekli yoktu.

Bir yüzü yoktu.

Bir adı yoktu.

Ama tanıdıktı.

Çok tanıdık.

İnsana benziyordu.

İnsandan çok farklıydı.

Bir gölgeydi.

Bir ışık serpintisiydi.

Bir dua parçasıydı.

Belki de kapıdan çıkan, o yükselen duanın kendisiydi.

Bir duaya böyle beden verilmiş olabilir miydi?

Zikir ehli fısıldadı:

— Hoş geldin ey çağrılan.

Varlık hiçbir şey demedi.

Ama sessizliği bile söz gibiydi.

Sözü bile sessizlik gibiydi.

Cinlerden biri, gölgesini uzatıp varlığa dokunmaya çalıştı.

Dokunduğu anda gölgesi yandı.

Ama acı çekmedi.

Çünkü bu yanış, yok edici değil, arındırıcı bir yanıştı.

Bir cin bir anlığına insan gibi ağladı.

Ama gözyaşı yoktu; sadece gölgesinin karanlığı biraz daha açıldı.

Meleklerden biri, varlığın çevresine ince bir nur çizgisi çizdi.

Bu çizgi, bir koruma değildi; daha çok bir karşılama, bir kabul nişanesi gibiydi.

Zikir ehli dönmeyi bıraktı.

Varlık onlara baktı.

Bakması bakmak değildi; daha çok içlerinden geçmekti.

Onları görmek değil, onları bilmekti.

Onlara seslenmek değil, onları okumaktı.

— Arş'a neden geldin?

diye sordu bir ses.

Sesin sahibi yoktu.

Soru boşluğun kendisinden gelmişti.

Varlık cevap vermedi.

Cevap yerine bir nefes verdi.

O nefes…

İşte o nefes, bütün bu âlemi yeniden harekete geçirdi.

Zikir başladı.

Ama bu kez eski zikr değildi.

Bu, duanın beden bulmuş hâliyle birleşen yeni bir zikirdi.

Lâ ilâhe illâ Hû…
Her dönüşte bir karanlık yıkıldı.
Her titreyişte bir umut doğdu.
Her nefeste bir günah çözüldü.
Her ışıkta bir yara kapandı.
Cinler bir süreliğine karanlıklarını unuttu.
Melekler bir süreliğine ağırlık kazandı.
Zikir ehli bir süreliğine insanı hatırladı.
Çünkü insan…
Zaafıyla, acısıyla, utancıyla…
Gülüşüyle, günahıyla, duasıyla…
Bu âlemi hareket ettiren tek varlıktı.
Ve o dua, kimden yükseldi bilmiyordu hiçbiri.
Ama biliyorlardı:
Bir insan, çok uzak bir yerde…
Çok sessizce…
Çok kırılgan bir kelime söylemişti.
O kelime bütün âlemi harekete geçirmişti.
Zikir böylece başladı.
Uzadıkça uzadı.
Derinleştikçe derinleşti.
Karanlık büyüdü, aydınlık büyüdü, hiçlik büyüdü…
Kapı kapanmadı.
Çünkü hikâye daha başlamamıştı.
Bu sadece ilk çağrıydı.
Arş'ın ilk nefesiydi.
Yaratılışın en dipteki kıpırtısıydı.
Ve bir gün…
Yeryüzünde bir insan,
New York'un bir plazasında,
veya Bursa'nın bir tekkesinde,

belki de Samandağ'ın sularında…

Bu zikrin yankısını duyacaktı.

Ama o gün henüz gelmemişti.

Bölüm burada bitmiyordu.

Çünkü Arş'ın hikâyesi bitmezdi.

Sadece bir sonraki kapının açılmasını beklerdi.

Ve bekliyordu.

Bir kapı daha…

Bir nefes daha…

Bir dua daha…

Zamanın ötesinde, hikâyenin diğer uçlarında, bir şeyler yavaşça kıpırdamaya başlamıştı.

Ama onlar bile bilmiyordu:

Bu kıpırtı, kimin kıyametiydi?

Kimin başlangıcıydı?

Kimin arınmasıydı?

Kimin son nefesiydi?

Arş sadece izliyordu.

Ve zikir, karanlıkla ışığın arasındaki o ince çizgide sürüyordu:

Lâ…

Lâ…

Lâ…

Hikâye daha yeni başlamıştı.

5

4. Bölüm – Altı Aylık Ömür Dosyası

(2025, NEW YORK – TOKYO | Plaza Hayatı)

Gecenin New York'a çöktüğü ilk an…

Camdan kulelerin içinde bir uğultu yükseldi. Sanki her pencere, her kat, her asansör boşluğu, görünmez bir yaratığın akciğeriymiş gibi daralıp genişliyordu. Soğuk bir nefesle ürperen şehir, göğü delen ışıklarıyla insan seslerinden çok makine inliyordu.

Ve bütün bu uğultunun tam ortasında, 87. kattaki dar bir odada, Zeynep'in önüne bir dosya bırakıldı.

Siyah bir dosya. Üzerinde beyaz bir etiket. Etiketin üzerinde iki kelime:

Life Projection.

İnsan buna dosya diyebilir miydi gerçekten?

Bazı kâğıtlar, bazı kelimeler, bazı tarihlerin bir araya geliş biçimi… bir insanın alınyazısını taşıyabilir miydi?

Zeynep dosyayı açmadan önce uzun, mümkün olduğunca uzun bir sessizlik uzattı kendine.

Çünkü bazı sessizlikler nefes almak değildir; ruhun diz çöküp

"hazırım" deyişidir.

Oysa o hazır değildi.

Ama yine de dosyayı açtı.

Sayfanın en üstünde yazan şey, iç çekişlerinin üzerine çivilenen bir çığlık gibiydi:

Life Expectancy Prediction: 6 Months

Altı ay.

Yarım yıl.

Bir mevsim dönüşünden biraz fazla.

Bir kadının geçmişiyle yüzleşmesi için çok kısa, kendini kandırması için fazla uzun bir zaman.

Dışarıda kar başlamıştı.

New York'un kışları her zaman aynı değildi; bazen çocukluk masallarındaki gibi yumuşak bir tül gibi yağar, bazen bir celladın keskinliğinde savrulurdu. Bu gece ise kar, gökyüzünden değil, sanki bir ofis masasının altına dökülmüş yanık toner kalıntısı gibi karanlık, ağır ve isteksizce düşüyordu.

Zeynep bu karın kendisiyle alay ettiğini düşündü:

"İnsanlar donarken, ben neden terliyorum?"

Bir anda omuzlarına çöken ağırlık bir mevsim değil, bütün bir ömür olmuştu.

Şehrin dışındaki rüzgâr bina yüzeylerine vura vura uluyordu.

Ama Zeynep'in içinde esen rüzgâr daha vahşiydi.

Altı ay.

İnsana verilmiş bir süre değil de bir hüküm gibiydi.

"Ömrümün bir sınavı mı bu?" diye düşündü.

"Yoksa çoktan verilmiş bir kararın bana okunması mı?"

"Sakladıklarım mı ağır geldi?"

"Yoksa saklamaya çalıştığım şeyler mi beni tüketti?"

Dosyanın ikinci sayfasına geçti.

Kalp ritim grafikleri, geçmiş hastalıklar, genetik tahmin

algoritmalarının verileri, yüzde hesapları…

Hepsi soğuk, hepsi mekanik.

İnsana, insanı anlatmayan şeyler.

Ama bir veri, 0 ile 1 arasındaki o dar çizgi, kendi kendine konuşuyor gibiydi:

"Bedenin yoruldu. Ruhun da yoruldu."

Masasının kenarındaki camdan dışarı baktı.

Aşağıda arabaların farları, kar tanelerine çarpıp sanki gökten düşüyormuş gibi dağılırken, Zeynep şunu fark etti:

New York'ta hiçbir ışık, insanı gerçekten ısıtmıyordu.

Her şey ışıktı.

Hiçbir şey sıcak değildi.

Bir an kendini 17 yaşındaki hâliyle yüz yüze gördü.

Hayalleri vardı o zaman. Kocaman, taşkın, saçmalığa yakın ama umutla dolu hayaller.

Bir çiçekçinin köşesinde oturup Japonya'ya gitmek istediğini söylediğinde arkadaşları gülmüştü.

Japonya…

Sessizliğin mekânı, düzenin dini, dar evlerin huzuru.

New York ise çığlığın, kalabalığın ve kalbin yorulduğu büyük bir uğultu.

Ama ikisine de gidip geldi işte.

Şimdi iki şehir arasında sıkışmış bir ömür, çantasında uğultu taşıyordu.

"Ben neyi aradım?"

"Ne kaybettim?"

"Ne buldum da böyle yandım?"

Sorular Zeynep'in içinden geçmiyordu sadece; boğazına dolanıyor, nefesini kesiyor, kalbine birer çivi gibi saplanıyordu.

Her şeyi unutmak istercesine bilgisayarının ekranını açtı.

Ama ekrandaki ışık, duvarda beliren gölgesi, dosyanın

köşesindeki hafif titreşim… hiçbir şey unutmasına izin vermedi.

Köşeden bir kahkaha sesi geldi.

Bir iş arkadaşının kahkahası.

Bir başkasının yüksek topuklu ayakkabılarla yürüyüşü.

Birinin "deadline" diye bağırışı.

Sanki bütün plaza, Zeynep'in kulağına eğilerek şunu fısıldıyordu:

"**Sen gitsen de hiçbir şey değişmeyecek.**"

Bir an öyle bir yalnızlık çöktü ki üzerine…

Bir insanın kendini değil, kendi yokluğunu düşünüşünde saklı o derin boşluk.

Altı ay sonra, kimse onun sandalyesine bakmayacaktı.

Kimse dosyasını aramayacaktı.

Hiç kimse, "Onu seviyordum." demeyecekti belki de.

Bu düşünce, ölüm fikrinden bile daha yaralayıcıydı.

Zeynep dosyanın bir sonraki sayfasına geçti, sonra bir diğerine.

Her okuduğu şey, kendi içine bir taş gibi düştü.

Zaman sanki yavaşladı.

Dakikalar, kalbinden sarkan zincirlerle sürünerek ilerliyordu.

Birden aklına Tokyo'daki kapsül evi geldi.

O dar alanda, sanki bütün evreni içime sığdırdım, diye düşündü.

Karanlık bir kutu.

Bir yatak.

Bir led ışığı.

Bir kapı aralığı.

Bir insan, kendi nefesiyle aynı hacme sığmış bir gölge.

Orada ilk kez soluk almanın zor olduğunu hissetmişti.

Ama belki de o zamanlar nefes almak değil, yaşamaktan

korkuyordu.

Tokyo'da gökyüzü daha karanlıktı ama daha dürüsttü.

New York'un gökyüzü ise, kendine bile tahammülü olmayan bir yalan gibi parlıyordu.

Bir insan iki şehir arasında bölünürse, ruhu nereye aittir?

Ya da ruh, şehirlerin hiçbirine ait değilse…

Ait olmadığı bir dünyanın içinde nasıl yaşar?

O anda ofisin kapısı çalındı.

Sanki kapıya vurulan her tok, kalbine vurulmuş bir yumruktu.

"Zeynep, eve gitmiyor musun?"

Sıradan bir soru.

Sıradan bir endişe.

Ama sıradanlık bazı geceler daha ağırdır.

Zeynep dosyayı elinin tersiyle kapattı.

Gülmeye çalıştı.

Becermedi.

"Birazdan giderim." dedi.

Sesinin rengi kırık bir cam parçası gibiydi.

Işığı yansıtıyordu ama şekli yoktu.

Kapı kapandığında yalnızlık tekrar odaya doldu.

Bu kez daha büyük, daha derin, daha zorlayıcı bir yalnızlık.

Ayağa kalktı.

Pencerenin önüne gitti.

Elini camda gezdirdi.

Soğuk.

Buz gibi.

Ama içindeki sıcaklığın tuhaflığı onu korkuttu.

Korku bazen ateştir; insanı yakar ama aydınlatmaz.

"Altı ay…" diye fısıldadı.

"Altı ay neyime yeter?"

Kendi sesini duymak bile ağır gelmeye başladı.

Sanki her kelimesi, geleceğinden küçük bir parça koparıyordu.

Ama sonra bir şey oldu.

Birden, dışarıdaki kar tanelerinin arasında bir ışık süzüldü.

Sanki gökten bir kandil düşmüş gibi.

Sanki karanlık şehir, içinden geçen görünmez bir dua ile bir anlığına aydınlanmış gibiydi.

O ışığın ne olduğunu anlamaya çalıştı.

Belki bir helikopter.

Belki bir reklam dronu.

Belki sadece bir yansıma.

Ama Zeynep ışığa bakarken şunu hissetti:

"Bir şey geliyor."

Nefesini tuttu.

Kalbi hızlandı.

Sanki evren, küçük bir ipliği çekmiş ve her şey yavaşça çözülmeye başlamıştı.

"Beni kim çağırıyor?"

"Sessizliğin içinde neden böyle bir titreşim var?"

"Ölüm mü, başlangıç mı, yoksa kaybolmuş bir insanın son çırpınışı mı?"

Sorular büyüdü.

Sorular çoğaldı.

Sorular, kar taneleri gibi üzerini kapladı.

Altı ay kalmış bir ömür…

Ama belki de altı ay, bir insanın doğru yolu bulması için sonsuzluğun küçük bir kıvılcımıydı.

Belki altı ay, bir ömre denk bir arınmaydı.

Belki altı ay, yıllardır elinin tersiyle ittiği bütün işaretlerin nihayet kendini göstereceği vakitti.

Ve o anda, Zeynep'in gözünden tek bir yaş süzüldü.

Sıcak.

Tuzlu.

Kırılgan.

Ama aynı zamanda kararlı.

Çünkü çok derinlerde, anlatamadığı bir yerde, o ışığı gördüğünde şunu hissetmişti:

"Bu sadece ölüm değil. Bu bir çağrı."

New York'un rüzgârı binanın yüzeyine çarpıp çığlık çığlığa esmeye devam ederken, Zeynep masasına döndü.

Dosyayı kapattı.

Çantasına koydu.

Başını kaldırıp bir kez daha dışarı baktı.

Şehir ne kadar büyükse o kadar küçük görünüyordu.

Şehir ne kadar gürültülüyse o kadar sessizdi.

Ve Zeynep, bu şehrin ortasında sanki biri kulağına fısıldamış gibi içinden şunu duydu:

"Yolun uzun. Daha yeni başlıyorsun."

Ama bu söz bir insanın sözü değildi.

Bir rüzgârın, bir gölgenin, bir melekten mi yoksa bir karanlıktan mı geldiğini bilemedi.

Sadece bildiği tek bir şey vardı:

Altı ay, kader denilen o görünmez kapının kilidiydi.

Ve o kapı…

Artık aralanmıştı.

6

5. Bölüm – Veba Kokulu Sokaklar

(BURSA, 1500'LER | Barbanas İncilinin İzinde)

Bursa'nın üzerine çöken sis, o sabah şehrin minarelerini bile tanınmaz hale getirmişti; sanki gökyüzü, saklamak istediği bir gerçeği bu sis örtüsüyle yere doğru bastırıyor, taş sokakların üzerine bırakıyordu. Şehrin doğusu hâlâ uyuyordu; batı tarafında ise çürümüş ahşabın, ıslanmış toprağın ve insan korkusunun ortak kokusu yükseliyordu. İnsan korkusunun kokusu olur mu dersin? Olur. Hatta en kalıcı kokudur o: ne güle benzer, ne de kana; ikisinin arası bir karanlık… Ama insana en çok onu hatırlatır: geçiciliğini. İşte o sabah, Bursa tam da böyle bir kokunun kıyısında duruyordu.

Veba, şehrin üzerinde sessiz bir kuş sürüsü gibi dolaşıyordu—kanat çırpmadan, nefes bile almadan. Sadece var olarak öldüren bir karanlıktı. İnsanlar kapılarını içerden sürgülemiş, pencerelerine bez gererek kendilerini koruduklarını sanmışlardı. Ama ölüm, her zaman kapılardan girmezdi. Bazı ölümler, insanın kendi kalbinin içine çöreklenir ve sessizce kabuğunu çatlatırdı. Böylece şehir, hem dışarıdan hem içeriden

ölümle çevrilmişti.

Ve bütün bunların ortasında, şehrin dar sokaklarında bir adam yürüyordu.

Başında siyah bir sarık, yüzünde zamandan daha eski çizgiler taşıyan, gözlerinde ise sürekli tetikte duran bir sükûnet. O sükûnetin adı bile yoktu; belki "kabulleniş", belki "çaresizlik", belki de sadece "arama isteği". Çünkü bazen arayan insanlar, buldukları şeyden çok aramanın kendisine bağımlı hale gelirler. O da öyleydi.

Adının bir önemi yoktu bu bölümde; çünkü bazı isimler söylenince eksilir, bazı insanlar da sessizlik içinde büyür. O yüzden onu sadece **"Arayıcı"** diye çağıralım. Şehrin veba kokulu sokaklarında yürüyen tek cesur insan da oydu.

Ya da cesur mu demeli?

Belki de korkusuzluk, insanın en büyük korkusunu artık tanımamasıydı: yaşayacağına olan inancını kaybetmesi. Böylece ölmek bile bir ihtimal olmaktan çıkar, sadece bir ihtimal gibi kalırdı. Ölümün kendisi bile önemini yitirirdi.

Sokağın sağ tarafında, kapısı yarı aralık bir ev vardı. Kapı aralıktı ama içinden kimsenin sesi gelmiyordu. Arayıcı durdu. Kapıyı açmadı. İçeri bakmadı. Sadece orada durdu. Çünkü bazı kapılar açılmak için değil, geçip gitmek için vardır; bazı evler de insanın içine bir gölge gibi çöker, sonrasında günlerce kurtulamaz o gölgeden. Arayıcı bunu biliyordu. O yüzden kapıyı geçip gitti.

Ama kapıdan geçerken bir şey fark etti.

Sessizlik.

Öyle bir sessizlik ki, sanki ev çok değil, bir asır önce yıkılmış, ama bugün hâlâ ayakta gibi duruyor. Sanki içinde yaşayan her şey bir anda kopmuş, gökyüzü onları çağırmış da evde sadece boşluk kalmış. Veba böyle yapardı işte: Hiçbir şey göstermeden,

hiçbir iz bırakmadan alırdı insanları.

Arayıcı yürürken, taşıdığı küçük kese hafifçe sallanıyordu. İçinde birkaç parşömen, birkaç işaret, birkaç da sır vardı. Sırlar her zaman ağırdır, parşömenden daha ağır. O yüzden yavaş yürüyordu.

Parşömenlerden biri, Barbanas İncilinden alınmış bir fragmanın kopyasıydı. O fragmanın orijinali ise Bursa'da bir yerlerde saklıydı. Saklayan kişi artık hayatta mıydı, yoksa o da vebanın sessiz kanatlarında yitip gitmiş miydi, bunu Arayıcı da bilmiyordu. Ama bildiği tek şey vardı: fragman kaybolmadan önce onu bulmak zorundaydı. Çünkü o fragman, bir tür mühür gibiydi. Açılmaması gereken bir kapıyı kapatan, görülmemesi gereken bir gerçeği perdeleyen eski bir iz.

Ve her mühür, günü geldiğinde kırılmak ister.

Sokağın ilerisine doğru ilerledikçe sis yoğunlaşıyor, taş duvarların üzerinden süzülüp yere iniyor, sonra tekrar yükseliyordu. Sanki şehrin nefes alışını izler gibi. Şehir nefes alıyor muydu? Alıyordu. Ama her nefes, biraz daha karanlık çekiyordu içine.

Bir köşede bir kadın oturuyordu. Başına siyah bir örtü çekmişti, elleri dizlerinde, ayaklarının dibinde boş bir bakır kâse. Dilenci gibi görünüyordu ama dilenmiyordu. Gözleri açıktı ama görmüyordu. O, insanların "vebanın gölgesine kapılmış" dediği kimselerden biriydi. Ölmemişti ama yaşamıyordu. Bir tür ara âlemde sıkışmıştı.

Arayıcı yanından geçerken kadın birden konuştu:

— "Geç kalıyorsun."

Arayıcı durdu.

Sadece iki kelimeydi ama sisin içinde yıldırım çakmış gibi sert ve gerçekti.

Kadın başını kaldırmadan devam etti:

— "Kapı yerinde durur. Ama anahtar yürür. Sen geç

kalırsan… anahtar seni beklemez."

Arayıcı yutkundu.

Kadın ona bakmıyordu, onu tanımıyordu, adını bile bilmiyordu.

Ama cümleleri, Arayıcı'nın sakladığı sırlara dokunuyordu.

Bu şehirde bazı insanlar ölmeden önce hakikati görürdü. Bazıları ise ölmeden sonra bile konuşmaya devam ederdi.

Kadının sesi tekrar yükseldi, fakat bu sefer daha titrek bir tınıyla:

— "Mührü unutma. Mühür açılırsa şehir nefesini kaybeder. Kapıyı bulan nefes olur."

Arayıcı sessizce eğildi, kadının kasesine bir akçe bıraktı.

Kadın yine bakmadı.

Ama akçe yere düştüğü anda, Arayıcı bir şey hissetti:

Sanki kadının içindeki bütün sesler, bütün sözler, bütün gölgeler bir anda onun sırtına yüklenmişti.

Hafifçe titredi.

Sonra yürümeye devam etti.

Sokağın ilerisinde, eski bir hamamın duvarları beliriyordu. Hamamın arka tarafındaki dar geçitte, zamanında şehrin en gizli buluşmaları yapılır, insanlar hem sözlerini hem günahlarını bu taşların arasına bırakırlardı. Taşlar şimdi sessizdi; ama sessizlik bazen duvarların konuşmayı reddetmesi değil, çok fazla konuşmuş olmalarından yorulmasıydı.

Arayıcı hamamın duvarına dokundu.

Taş soğuktu.

Taşlar hep soğuktur; çünkü onlar gördüklerini saklamayı bilir. Sıcaklık insanlara, soğukluk taşlara özgüdür. Taşın soğukluğu, içindeki sırların sıcaklığını gizler.

Tam o anda bir kapı gıcırtısı duyuldu.

Hamamın arka tarafında, yarı yıkık bir kapı aralandı.

Kapının arkasından bir gölge çıktı. Karanlık bir gölge. Sis onu yutmaya çalışıyordu.

Gölgeler hiçbir zaman tamamen görünmez.

Hep yarım görünürler.

Ve en tehlikeli gölgeler, yarım olanlardır.

Gölge konuştu:

— "Barbanas'ın sözü saklanmaz."

Arayıcı gözlerini kısarak baktı.

Gölgenin yüzü görünmüyordu.

Yalnızca bir siluet.

— "Saklamaya gelmedim." dedi Arayıcı. **"Aramaya geldim."**

Gölge bir adım geri çekildi.

Sanki duvarın içine karışacak gibiydi.

— "Arayan bulur mu sanırsın? Arayan bazen kaybolur."

Arayıcı omzundaki keseye dokundu.

— "Kaybolmaktan daha kötü bir şey var mıdır?"

Gölgenin sesi hafifçe kıkırdadı.

Ama bu kıkırdama bir insan kıkırdaması değildi.

Bir taşın kırılması, bir kemiğin çatlaması kadar sert bir sesti.

— "Var." dedi gölge. **"Kaybolduğunu bilmemek."**

Arayıcı derin bir nefes aldı.

— "Fragman nerede?"

Gölge cevap vermedi.

Sadece işaret etti.

İşaret ettiği yer, hamamın arkasındaki dar bir taş yarığıydı.

— "Orada hiçbir şey yok." dedi Arayıcı.

— "Evet." dedi gölge. **"Görünürde hiçbir şey yok. Çünkü görünmeyen şeyler, görünmesi gerekenleri saklar."**

Bu cümle tam bir ikilem gibiydi; ama Arayıcı bu tür cümlelere alışkındı.

Cinlerin ve meleklerin fısıltılarına yakın bir tondaydı gölgenin sesi.

— "İzleri takip et." dedi gölge. **"Ama iz yoksa... kokuyu takip et."**

Arayıcı şaşırdı.

— "Ne kokusu?"

Gölge sessizce cevapladı:

— "Veba kokusu."

Arayıcı taş yarığına doğru yürüdü.

Orada hiçbir iz yoktu gerçekten.

Ama koku vardı.

Çürümüş ağaç ve hastalık kokusu.

Göğüs kafesinin içinde sıkışan bir boşluk gibi kokuyordu.

Arayıcı o kokuyu takip etti.

Bu koku, geçen yılki salgın sırasında çok evde duyulmuştu.

Ama bu koku, onlardan farklıydı.

Daha eski.

Daha derin.

Daha ağır.

Sanki toprak bile bu kokudan rahatsız olup kendini geri çekiyordu.

Koku, Arayıcıyı hamamın altındaki eski bir tünelin girişine kadar götürdü.

Tünel karanlıktı.

Ama karanlık sadece ışığın yokluğu değildir.

Bazen karanlık, insanın içindeki karanlığı yansıtan bir aynadır.

Arayıcı o aynaya doğru yürüdü.

Tünel boyunca su damlıyordu.

Suların sesi bir zikrin ilk harfleri gibiydi.

Damla damla, harf harf.

Tünelin sonunda küçük bir oda vardı.

Odada bir masa.

Masanın üzerinde eski bir parşömen.

Ve parşömenin tam ortasında kırmızı bir mühür.

Mühür kırılmamıştı.

Ama titriyordu.

Sanki mühür, içindeki sırrı dışarı bırakmak için kendini zorluyordu.

Arayıcı yaklaştı.

Eli titredi.

Mühüre dokunduğunda bir an için bütün tünel inledi.

Her damla durdu.

Her sessizlik arttı.

Mühür, parmağı değdiği anda bir kelime fısıldadı:

— **"Açma."**

Arayıcı içinden cevap verdi:

— *"Açmak zorundayım."*

Mühür tekrar fısıldadı:

— **"Açarsan şehir düşer."**

— *"Açmazsam hakikat düşer."*

Tünelin duvarları bir anda sarsıldı.

Toz düştü.

Su damlaları birden hızlandı.

Arayıcı nefesini tuttu.

Mührü kaldırdı.

Ve o anda tünel karardı.

Gerçek anlamıyla karardı.

Sadece ışık söndüğü için değil.

Karanlık, sanki mühürle birlikte tünelin içine doldu.

Bir gölge değil.

Bir varlık değil.

Bir ses değil.

Bir bilinmezlik.

Arayıcı geri çekildi.

Ama parşömen açılmıştı bile.

Parşömenin içindeki yazılar harekete geçti.

Sanki bir ruhu varmış gibi kıvrıldılar, kıpırdadılar.

Ve tam o anda, karanlığın içinden bir ses yükseldi:

— "Mühür açıldı."

Arayıcı kalbini tuttu.

Bursa, o anda derin bir nefes aldı sanki.

Şehir içten içe titredi.

Ve gölge bir kez daha konuştu:

— "Kapı artık yerinde durmayacak."

Bölüm burada bitmez.

Ama hakikat her zaman tek bir cümleyle yer değiştirir.

Ve bazen şehirdeki en büyük hareket, sadece bir mühürün kaldırılmasıyla başlar.

Bursa'nın veba kokulu sokakları artık sadece ölüm kokmuyordu.

Açılmış bir kapının kokusunu da taşıyordu.

Ve Arayıcı, o kapının nereye çıkacağını bilmiyordu.

Ama bilmesi gerekmiyordu.

Çünkü bazı kapılar, insan bilsin diye değil; insanın unutmasını önlemek için açılır.

7

6. Bölüm – Kapsül Evlerde Uykusuzluk

(2025, NEW YORK – TOKYO | Plaza Hayatı)

Gece, Tokyo'nun üzerinde sanki ince bir soluk gibi titriyordu. Sokak lambalarının ışığı, yağmurun incecik iplikleriyle birleşiyor, her damlayı küçük bir kırılma noktası hâline getiriyordu. Dünya, bir kristalin içinden bakılıyormuş gibi bulanık, çiğ ve soğuktu.

Ve tüm bu soğukluğun ortasında, kapsül evlerin içi…

O dar hücreler…

Sanki zamanın nefes aldığı, insanların ise nefes vermeyi unuttuğu yerlerdi.

Ben, o kapsülün içinde, genişliği bir omuz açıklığını geçmeyen bir yatağa mahkûm edilmiş halde, tavana bakıyordum.

Tavan dediğim şey, göz kapaklarımın içine işlenen ışığın yansımasından başka bir şey değildi.

Bir yandan New York'ta bıraktığım hayat, diğer yandan Tokyo'da bulmaya çalıştığım hayat…

Bir şeyler eksikti.

Bir şeyler çok fazlaydı.

Bir şeyler hiç yoktu.

Ve bütün bunların toplamı?

Uykusuzluk.

Gecenin ortasında, kapsülün plastik kenarlarına parmaklarımı sürtüyor, sesin yankısını dinliyordum.

Bir tıkırtı.

Sonra bir diğeri.

Sanki kapsül, ben uyumadığım için kendisi uyumaya çalışıyordu.

Ama beceremiyordu.

Çünkü ben, gecenin bütün ağırlığını onun duvarlarına kusuyordum.

II

Tokyo, büyük bir makineydi.

İnsanları, düşünceleri, umutları ve tükenmişlikleri birer vida gibi içine yerleştiriyor, sonra sıkıyor, sıkıyor, biraz daha sıkıyordu.

Tıpkı plaza düzeni gibi.

Tıpkı New York'taki gri sabahlar gibi.

Tıpkı benim içimdeki kırılgan, mavimsi sessizliğin üzerine düşen siyah bir damla gibi.

Kapsül evlerde uykusuz kalmak demek, aslında bir şehrin seni reddetmesi demekti.

Seni kabul etmeyen şehirlerde, uykuların da sana kapılarını kapatıyordu.

Ben de kapı önünde bekleyen bir dilenci gibi, uykudan bir lokma istiyordum.

Bir lokma huzur, bir damla karanlık, bir tutam boşluk…

Ama hiçbir şey gelmiyordu.

Perdenin arasından sokak ışığı kapsülün içine düşüyordu.

Bu şehrin ışığı asla kapanmıyordu.

Gece, gerçekten gece olmuyordu.

Zamanın kendisi bile yorulmadan çalışıyordu.

Belki de bu yüzden insanlar bitkisel hayata girmeden önce uykunun ne olduğunu unutuyordu.

Belki de bu yüzden insanlar yürüyordu ama yaşayamıyordu.

III

Tokyo'dan New York'a giden bir ruh gibiydim.

Ya da New York'tan Tokyo'ya sürülmüş bir gölge…

İkisi de olabilirdim.

İkisi de hiç olabilirdim.

Bir an için gözlerimi kapattım.

Kapsülün içindeki hava, nefesimi geri itiyordu.

Sanki bana şunu fısıldıyordu:

"Burada uyku yok.

Burada sükût yok.

Burada sadece sen varsın.

Ve sen, kendine ağır geliyorsun."

Kendine ağır gelmek…

İnsanın taşıyamadığı yüklerin çoğu, aslında kendi göğsünün içindeydi.

Kapsülün içinde bir an için parmaklarım uyuştu.

Bir titreşim geldi.

Belki bir mesaj.

Belki bir e-posta.

Belki de hiçbir şey.

Plaza hayatı, insanı böyle yapıyordu işte:

Sürekli bir şey bekleyen, bir şeyleri kaçırmaktan korkan, hiçbir şey yapamayan bir varlık.

Sanki zamanın ucunda sallanan bir balık gibi…

Suyun içinde değil, havanın içinde değil, hiçbir yerde tam olarak nefes alamadan.

IV

Birden kapsülün duvarı gözüme bir anlık gölge düşürdü.

Sanki birisi dışarıda dolaşıyor gibiydi.

Tokyo'da yaşayan insanlar geceleri çok uyumazdı.

Uyuyanlar bile uykuya tam teslim olmazdı.

Kirli beyaz ışık, plastik duvarda bir şekil oluşturdu.

Gölge kıpırdadı.

Ayak sesleri duyuldu.

Sonra tekrar sessizlik.

Bu şehirde yalnızlığın bile gölgesi vardı.

Yalnızlık bile insanın kapısına uğruyor, "Ben buradayım" diyordu.

Ben kimdim peki?

New York'taki bedenimle Tokyo'daki ruhum arasında sıkışan bir arayış mı?

Yoksa Tokyo'da yaşayan ama New York'ta ölen biri mi?

"Ölen biri…"

Bu kelime bir süre kapsülün içinde asılı kaldı.

Ölmek.

Yaşarken ölmek.

Uykusuzluktan, fazlalıktan, eksiklikten ölmek.

V

Kapsülün içindeki LED ışık bir anda hafifçe yanıp söndü.

Işığın kalp atışı vardı sanki.

Benimse yoktu.

Nefesim göğsümde bir boğum hâline geldi.

Derin bir nefes almaya çalıştım.

Olmadı.

Kapsül, nefesi dışarı atıyordu.

Sanki bana "fazlalığını çıkar" diyordu.

Ben fazlalık mıydım?

Belki de bütün insanlık fazlalıktı.

Kendi yaptığı şehirlere bile fazla gelen bir varlık…

Geceleri uykusuz kalan, sabahları yorgun uyanan, yaşamı ıskalama korkusuyla yaşamayı unutan…

Bir an için gözüm, kapsülün tavanındaki küçük etikete takıldı:

"**Maximum stay: 12 hours.**"

12 saat…

Bir ruh için fazla, bir beden için az, bir insan için gereksiz bir süre.

Zamanın kendisi bile bu kapsülde anlamsızlaşıyordu.

VI

Tokyo'nun sokaklarında, gecenin bir vakti, yağmurun sesi insanın içine işliyordu.

Kapsülden çıkıp sokakta yürümeyi düşledim.

Ama ayaklarım yerinden kıpırdamadı.

Sanki kapsül, beni içine mühürlemişti.

Bazen düşünürdüm:

Ya bir insan, uyumadığı için değil de bir şeyleri görmeye zorlandığı için uykusuz kalıyorsa?

Ya uykusuzluk bir ceza değil, bir işaretse?

Belki de Tanrı, bazı insanlara uykusuzluk vererek onlara bir şey söylemeye çalışıyordu:

"Gözlerini kapatma.

Henüz bitmedi."

Henüz ne bitmemişti?

Ben neyi tamamlamamıştım?

Tokyo beni nereye çağırıyordu?

Sorular, sorular, sorular…

Cevaplar yoktu.

Cevaplar hep New York'un gökdelenlerinin arasında kayboluyordu.

VII

Kapsülün içindeki küçük ekran bir anda açıldı.

Gece yarısı 03:47.

Rakamlar titriyordu.

Sanki dijital dünya bile uykusuzdu.

Bir bildirim:

"**Eternal Mind – Beta Update.**"

Yeni bir yapay zihin modülü…

İnsanın zihnine bilginin yüklenmesini sağlayan bir paket…

Uykusuzluğu artırmasıyla ünlü.

Gülümsedim.

Acı bir gülümseme.

Silinip gitmeyen bir acı tadıyla.

Teknoloji, insanın ruhundan hep bir şeyler eksiltiyordu.

Eksilttiği şeyi geri veremiyordu.

VIII

Bir an için kapsülün kapısı tıklatıldı.

Hafif bir ses.

İçeri girmek isteyen biri yoktu elbette.

Burası kapsül oteldi.

Kimse kimseyi tanımaz, kimse kimseyi merak etmezdi.

Ama tıklama tekrar etti.

Sonra bir daha.

Ben kapının deliğini açmadım.

Çünkü korkmadım.

Korkacak hâlim kalmamıştı.

İnsan bir noktadan sonra korkularını kaybeder.

Sonra duygularını.

Sonra benliğini.

Kapı sessizliğe gömülünce sadece yağmurun sesi konuşmaya başladı.

Tokyo'nun yağmuru, New York'un gökdelenlerinin üzerinden düşen ışık parçacıkları gibiydi.

Bir şehrin acısını diğer şehre taşıyordu sanki.

IX

Kapsülün içindeki sıcaklık biraz yükseldi.

Dar alan, bedenimin her hareketiyle nefes alıp veriyor gibiydi.

Ben kıpırdandıkça hava dalgalanıyordu.

Sanki kapsül beni değil, ben kapsülü taşıyordum.

Uykusuzluk, insanın geçmişini ortaya çıkarır.

Sakladığı ne varsa yüzeye çıkarır.

Bir yüzeysel dalgayla bütün derinlikleri açığa vurur.

New York'taki o tıbbi dosya aklıma geldi.

Altı aylık ömür dosyası.

Adı bile yoktu.

Sadece bir sayı.

Bir kod.

Bir son tarih.

Belki de Tokyo'ya gelişim, ölümün kokusundan kaçmaktı.

Belki de buraya, gecelerin hiç bitmediği, ışıkların hiç sönmediği bu şehre, ölümden değil de yaşamdan kaçmak için gelmiştim.

X

Kapsülün içinde nihayet gözlerim kapanır gibi oldu.

Ama tam o anda…

Bir ses duydum.

Kendi içimden gelen bir ses.

Dışarıda değil.

Kapsülde değil.

Kendi içimde.

"Uyanık kal. Henüz düşmediğin bir yer var."

Bu ses bir emir miydi?

Bir uyarı mı?

Bir dua mı?

Bir lanet mi?

Bilemiyordum.

Ama bildiğim şey şuydu:

Bu şehir, insanı uyutmaz.

Bu şehir, insanı diri tutar.

Acıyla, ışıkla, hızla, yalnızlıkla…

XI – SON

Gece, yavaş yavaş sabahın soğuk nefesine karışıyordu.

Tokyo'nun gökyüzü gri bir çizgi hâline geldi.

Güneş doğmadı; sadece ışık açıldı.

Tıpkı bir plaza katında sabahı bekleyen bir floresan lamba gibi.

Ben kapsülün içinde doğruldum.

Uykusuzdum.

Yorgundum.

Ama canlıydım.

Ve içimde bir his vardı:

Sanki çok uzakta, Bursa'nın taş sokaklarından, meleklerin Arş'taki suskunluğundan bir şey…

Bir cümle, bir nefes, bir hikâye…

Bana doğru yürüyordu.

"Henüz başlamadı.

Henüz bitmedi.

Sen, aradığın şeyi daha hiç görmedin."

Kapsülün kapısını açtım.

Tokyo'nun uykusuz sabahı, yüzüme soğuk bir merhaba

bıraktı.

Ve ben, bu şehrin içinde,

kendi karanlığımı taşımaya devam ettim.

8

7. Bölüm – Tesbih Tanesinde Dönen Âlemler

(ZAMANIN ÖTESİNDE | Zikir Ehli, Cinler, Melekler)

Zamanın atardamarı o gece farklı bir ritimle çarpıyordu; sanki Arş'ın kilidi bir anlığına gevşemiş, varlıkların üzerine görünmez bir ışık dökülmüştü de herkes farkında olmadan kendi içine doğru derin bir inişe geçmişti. Karanlık, göğe doğru uzanan sonsuz bir kitap sayfasıydı; yıldızlar o sayfanın üzerine düşmüş mürekkep damlaları gibi titriyor, titredikçe âlemlere isim veriyordu. Bu isimler kimsenin dilinde değildi; kimsenin kulakları duymuyordu. Ama zikir ehlinin kalpleri, her bir harfi çiğneyerek değil de hissederek okuyordu.

Ve bir yerde, alemlerin tam ortasında—ama hiçbir noktanın üzerinde olmayan bir yerde—bir tesbih tanesi dönüyordu. Dönüyor, dönüyor, döndükçe sanki evrenin omurgasında bir çatlak açılıyor, bu çatlağın arasından ışık değil, hafıza akıyordu. Zamanın hafızası. Adem'den bu yana işlenmiş dualar, yarım bırakılmış tövbeler, tamamlanamamış nefesler, kıyamet anında bile unutulmayacak sırlar, her şey o hafızanın kıvrımlarında

bir çiçek gibi açıyor, sonra tekrar kararıyordu.

Bu tesbihin sahibi yoktu; yahut herkes onun sahibiydi. Belki melekler taşıyordu onu, belki cinler çalıp saklamaya çalışıyordu, belki de Arş'ın en sakin köşesinde oturan zikir ehli bir derviş, yalnızca elini bir parça kaldırmış, "Ya Hu" demiş, o sesin ağırlığıyla tüm varlık halkası harekete geçivermişti.

Tesbih tanesi…

Dünyanın bütün sabahlarından daha berrak, bütün gecelerinden daha ağırdı.

Sonsuzluğun içindeki o mekân, bir mekân değildi aslında. Ne bir kubbe vardı ne de bir boşluk. Ne yükseklik ne aşağılık. Sadece titreşim. Sadece varlıkla yokluk arasına sıkışmış ince bir çizgi. O çizgide yürüyenler, yürüdüklerini bilmeden yürürlerdi; çünkü burada adım atmak bile bir ibadetti. Belki de adım atmak değil, adım atmayı düşünmek; hatta adımı unutmak bile bir ibadetti.

Zikir ehlinin nefesi, bir yaz rüzgârı gibi hafif ama bir kış fırtınası gibi sertti. Her nefes, meleklerin kanatlarına çarpıyor, kanatlar titreştikçe ses göğe karışıyordu:

"**La ilahe illallah.**"

O söz, yalnızca bir cümle değildi.

Bir kapıydı.

Bir yara iziydi.

Bir ağıttı.

Bir doğumdu.

Bir ölüm.

Bir unutuluş.

Bir hatırlayış.

Sözün her tekrarında bir ışık kırılıyor, kırıldıkça çoğalıyordu. Işık çoğaldıkça karanlık büyüyor, karanlık büyüdükçe insan ruhu o karanlıktan korkuyor ama kaçamıyordu. Çünkü bu

karanlık, dünyanın kirlerinden değil; insanın kendi gölgesinden doğuyordu. Her insan kendi karanlığını içinde taşıyordu. Zikir ehli, o karanlığı taşımaktan gocunmazdı; onu tanımayı görev bilirdi. Çünkü karanlığını bilmeyen, aydınlığı bulamazdı.

Belki bu yüzden melekler bile yeri gelince zikir ehline hayran olur, "İnsan ne garip bir yaratık," derlerdi; "hem toz, hem ateş, hem su, hem rüzgâr. Ama en çok da bir sır…"

Birden bir uğultu duyuldu.

Hafif bir uğultu değil; kozmik bir sancıya benzeyen, bütün yıldızların aynı anda inlediği bir ses.

Uğultu büyüdükçe, tesbih tanesi daha hızlı dönmeye başladı. Dönüyor, döndükçe etrafındaki boşluk eğilip bükülüyor, eğildikçe varlık perde perde inceliyordu.

Bir cin topluluğu, o dönmenin kıyısında bekliyordu. Onların gövdeleri dumandan daha hafif, ateşten daha yoğundu. Gözleri karanlığın içindeki yırtıklar gibi parlıyor, fakat ruhlarında her zaman bir şey eksik kalıyordu. Cinlerin kaderi buydu: Yarı bilmek, yarı hissetmek, yarı inanmak. Tam olmayı istemek ama hiçbir zaman tamamlanamamak.

Cinlerin en yaşlısı olan **Harzef**, tesbih tanesine sakince baktı.

"Bu gece Arş çok gürültülü," dedi, sesi bir mağaranın içinde yankılanan rüzgârı andırıyordu.

"Her gece öyle değil mi?" dedi içlerinden biri.

Harzef başını iki yana salladı.

"Hayır. Bu gece farklı. Bu gece insanın kaderi ile meleklerin yazgısı birbirine çarptı. Sözler ağırlaştı."

Cinler ürperdi. Ürpermeleri bile ateşten bir renk değişimi gibiydi.

Tesbihin hemen ötesinde ise bir derviş duruyordu.

Ne yaşlıydı ne genç.

Ne yakın görünüyordu ne uzak.

Sanki hem vardı hem yoktu; hem buradaydı hem dünyanın bir köşesinde toprak kokusunu içine çekiyordu.

Dervişin adı yoktu.

Belki hiç olmamıştı.

Ad, dünyadakiler için gerekliydi; burada kimse adıyla çağrılmazdı. Burada herkes, içindeki niyetle tanınırdı.

Derviş, tesbih tanesinin dönüşünü izledi.

Sonra gözlerini kapattı.

Tam o anda, melekler sükûnetle kanatlarını indirdi. Cinler nefeslerini tuttu. Zikir ehli nefes aldı.

Ve derviş, o ilk sözü söyledi.

Kâinatı yaran sözü.

"**Hu...**"

Bir tek hece.

Ama bir dünyanın ağırlığını taşıyordu.

Bu ses yükselir yükselmez, varlık âlemi bir parça açıldı.

Zamanın akışı bir an durdu.

Göğün kubbesi —kabuklu bir nar gibi— içten içe yarıldı.

Yarığın arasından beyaz bir ışık süzüldü. Bu ışık ne soğuktu ne sıcak. Ne yumuşak ne sertti. Belki bir merhametti. Belki bir hesap günüydü. Belki ikisi aynı anda.

Derviş gözlerini açtı.

"Tesbih ağırlaştı," dedi.

Meleklerden biri eğilip tesbih tanesine baktı.

"Ağır olan tesbih değil," diye fısıldadı; "insanın yükü."

Derviş derin bir nefes aldı.

İnsanın yükü…

Evet.

O yük bazen bir günahın ağırlığı kadar ağırdı.

Bazen bir gözyaşının hafifliği kadar hafif.

Ama her halükârda insanı insan eden şeydi.

O sırada meleklerin en eski olanı, **Rihle**, sessizce uçup dervişin yanına geldi. Kanatları bir parça kederliydi; çünkü Rihle, insanların karanlığını çok görmüş bir melekti. İnsan ne kadar iyi olursa olsun, içindeki yarayı saklayamazdı.

"Bu gece insanın kalbi acıyor," dedi Rihle.

"Her gece acıyor," dedi derviş.

"Evet," dedi melek; "ama bu geceki acı başka. Bu acı bir arayışın acısı."

Derviş başını eğdi.

Arayış…

Sonsuz boşlukta yankılanan bu kelime, bir anda tüm âlemin içinden geçti. Cinler ürperdi. Melekler gözlerini kapadı. Çünkü arayış demek, insanın kaderinin yeniden yazılması demekti. Arayış demek, yer yerinden oynayacak demekti. Arayış demek, dua ile lanet arasında ince bir yol çizilecek demekti.

"O halde," dedi derviş, "biz de zikre hız verelim."

Ve tekrar başladı:

"Ya Hu… Ya Hu… Ya Hu…"

Her tekrar, bir gezegeni yerinden oynatıyor gibiydi. Zaman dalgalandı. Işık titredi. Karanlık yoğunlaştı. Bir şey doğuyordu. Ama henüz adı konulamıyordu.

Cinlerden biri, küçük olan, ürkek olan, yeni yanık izi taşıyan genç olan, Harzef'in kulağına eğildi:

"Bu zikri insan duyabilir mi?"

Harzef acıyla gülümsedi.

"İnsan? Duyabilir elbet. Ama duymaması için o kadar çok sebebi var ki… Kulakları kalınlaştı. Kalbi gürültülere karıştı. Dünyanın sesleri, göğün sesini bastırıyor."

"Peki duyan olursa?" diye sordu genç cin.

Harzef'in gözleri bir an parladı.

"Duyan olursa dünya değişir."

Tam o anda, tesbih tanesi bir kez daha döndü ve bu dönüşte öyle bir ışık çıktı ki, cinler bile geri çekildi. O ışığın içinden bir suret belirdi. Ne kadın ne erkek. Ne insan ne melek. Ne canlı ne ölü. Bir hatıra gibiydi. Bir sesin şekil bulmuş hali. Bir duanın vücut bulmuş hali. Belki de Adem'den beri süregelen bir "arayış"ın ete kemiğe bürünmüş hali.

Suret konuştu:

"Zikir yeryüzüne inecek."

Melekler irkildi.

Cinler dondu.

Derviş gözlerini tesbih tanesine dikti.

"Hazır olan var mı?" diye sordu.

Bu soru boşluğun içinde yankılandı. Zamanın kıvrımlarından geçti. Başka âlemlere çarptı. Dünya üzerinde yaşayan bazı insanların rüyalarına değdi. Bir anne uykusunda ürperdi. Bir çocuk ağlamaya başladı. Bir adam başını ellerinin arasına aldı, nedenini bilmeden hüzne boğuldu. Bir kadın, gece lambasını kapatırken birden içinden geçen bir korkuyu susturmak zorunda kaldı.

Hazır olan var mı?

Hazır olan var mı?

Hazır olan var mı?

Bu soru dünya topraklarına sızdı.

Ve dünyada birkaç kalp, bu soruya farkında olmadan "evet" dedi.

Derviş, tesbih tanesini eline aldı.

Tesbih, ağırdı.

Bir dağ gibi.

Bir sır gibi.

Bir günah gibi.

Bir çocuk gibi.

Bir kader gibi.

“Öyleyse,” dedi derviş, “başlayalım.”

Melekler kanatlarını kaldırdı.

Cinler geri çekildi.

Zikir ehlinin nefesi titredi.

Tesbih tanesi sanki büyüdü, büyüdü, büyüdü; bir anda bir güneş gibi ışık saçtı.

Ve Arş’ın bütün kapıları aynı anda açıldı.

O anda, dünyanın bir yerinde, bir adam Tokyo metrosunda gözlerini kapadı.

Bilmiyordu neden.

Sadece kalbinde bir ağırlık hissetti.

New York’un bir köşesinde, plazanın en üst katında çalışan bir kadın, birden bilgisayar ekranına bakarken gözleri doldu.

Bursa’da, 1500’lerin gölgesinde yaşayan bir keşiş, elindeki eski parşömeni titreterek yere bıraktı.

Samandağ’da Musa Ağacı’nın dalları hafifçe titredi.

Dünya bir an nefes aldı.

Nefesini tuttu.

Ve bir şeyin geldiğini sezdi.

Tesbih tanesi yeniden dönmeye başladı.

Ama bu kez dönüş, bir dua değil; bir çağrıydı.

Bir kapı değil; bir yoldu.

Bir lütuf değil; bir sınav.

“Başlıyor,” dedi derviş.

“Ne başlıyor?” diye fısıldadı genç cin.

Dervişin sesi, bütün âlemin içinden geçerek cevap verdi:

“İnsan ile göğün yeniden konuşması.”

Ve böylece, tesbih tanesinde dönen âlemler, insanlığın kaderini yeniden yazmak üzere harekete geçti.

9

8. Bölüm – Mihrabın Altındaki Sır

(BURSA, 1500'LER | Barbanas İncilinin İzinde)

Rüzgâr, Bursa'nın üzerine çökmüş kış sisini ağır ağır taşırken, Ulu Cami'nin kubbeleri birer sessizlik çanağı gibi gökyüzüne açılıyor, içlerinde biriken duaları görünmez bir ırmak gibi semaya salıyordu. Şehrin taş sokaklarına sinmiş soğuk, insanın iliklerine işleyen bir tövbe duygusu taşırdı; sanki her adım, her nefes, her gölge, yüzyıllardır burada bekleyen bir ağırlığı hatırlatmak için vardı. Bu şehrin vakti, başka şehirlerin vakti gibi işlemezdi: burada her şey biraz daha yavaş, biraz daha derin, biraz daha eskiydi. Sanki duvarlar bile insanın kulağına eğilip "burada hiçbir şey kaybolmaz, burada hiçbir sır tamamen gömülmez" derdi.

Henüz güneş doğmamıştı. Şehrin üzerinde, karanlığın son katmanı hâlâ ince bir perde gibi asılı duruyordu ve bu perdenin ardında, görünmeyen bir el, görünmeyen bir hikâyeyi yazmaya hazırlanıyordu. İşte tam bu vakitte, mihrabın derin gölgesine düşen bir adam yürüyordu. Yavaş, titrek, sanki her adımı bir suçun ağırlığını taşıyor gibi.

Adı **Demir Efendi** idi. Bursa'nın en büyük hattatı, en suskun adamı, en çok sırrı bileni. Fakat bugün taşıdığı sır, kendi kalbinin bile kaldırmakta zorlandığı bir yük hâline gelmişti. Mihraba yaklaşırken, elindeki kandilin ateşi hafifçe titredi; rüzgâr mı yapmıştı, yoksa kalbindeki tereddüt mü ateşi ürkütmüştü, ayırt edemedi. Kandilin titrek ışığı, mihrabın mermer yüzeyine yansıdı. Sanki mermer değil, uyuyan bir göl gibiydi orası.

Ve o gölün altında…

Evet, orada bir şey vardı.

Beş yüz yıldır kimsenin adını söylemeye cesaret edemediği bir şey.

Barbanas İncili'nin bir bölümü.

Kayıp, saklı, mühürlü.

Demir Efendi'nin nefesi buhar olup havaya karıştı. Buhar yükseldi, dağıldı, yok oldu. Sanki kendi hayatı da aynı buhar gibi görünmez olmaya mahkûmdu. "Ne arıyorum ben?" diye düşündü bir an. "Ve neden arıyorum? Merak için mi? İnanç için mi? Yoksa kendimden kaçmak için mi?"

Saçlarının arasına birkaç beyaz tel düşeli epey olmuştu. Bir zamanlar gençti. Bir zamanlar hat için eğilmiş dizleri, günahları için eğilirdi. Şimdi ise günahları dizine değil, omzuna çökmüş gibiydi. Mihrabın mermerine parmaklarını sürdü. Kuru, soğuk, hareketsiz bir taş. Ama Demir, taşın altında bir ateş yattığını hissediyordu. Ateş olmayan bir şey bu kadar sessiz olamazdı.

Derin bir nefes aldı.

Mihrabın dibindeki dar oyuktan küçük bir kutu çekti.

Kutu eskiydi.

Etrafı deriyle kaplıydı ve derinin üzerinde Aramice harfler vardı.

Bunları ilk gördüğünde anlamamıştı; şimdi ise anlamak

istemiyordu.

"Bismillah…" diye mırıldandı.

Sesinin bu karanlıkta biraz fazla yüksek çıktığını hissedip ürperdi.

Kutuyu açtı.

İçinden bir kâğıt çıktı. Sararmış, kırılmış, zamanın dişleri tarafından kemirilmiş. Kâğıtta üç kelime vardı. Üç kelime, üç yara gibi.

"**Mihrabın altına in.**"

Demir Efendi kâğıdı elinde tutarken elleri titredi, çünkü bu kelimeleri kimin yazmış olduğunu biliyordu. Bursa'nın karanlık hafızasında bir isim vardı: **Barbanas**. Yahudi bir bilge, İsa'dan dört nesil sonra yaşadığı söylenen bir gezgin, bir münzevi, bir kaçak. Onun hikâyesi Bursa'ya bir gölge gibi gelmişti; kimse sesli söylemezdi ama herkes bilirdi: Şehrin altında bir yerlerde, onun sakladığı bir sır vardı.

Demir, uzun bir an boyunca nefes almayı unuttu. Kandilin ışığı yüzüne vuruyor, karanlık gölgeleri gözlerinin altına çekiyor, onu olduğundan daha yorgun, daha bitik, daha kırılmış gösteriyordu.

"Mihrabın altına in…" diye tekrarladı kendi kendine.

Bu cümle, beyninin kıvrımlarına bir kanca gibi takıldı.

İnip de ne görecekti?

Bir kitap sayfası mı?

Bir kader mi?

Yoksa kendi karanlığı mı?

Mihrabın yanındaki taş levhayı kaldırdı. Yıllar önce, hocası kendisine bu taşın ardında dar bir tünel olduğunu söylemişti ama "Kimse oraya girmez, girmesin" diye de eklemişti. Belki de bu uyarı yüzünden, insan zihninin merak damarları tam da böyle yasak bölgelerde atmaya başlardı.

Taşı kaldırınca altındaki karanlık, bir nefes gibi yüzüne vurdu.

Kandili tünele doğru eğdi.

Aşağıya inen dar taş merdivenler…

Nem…

Soğuk…

Toprağın gömülü sırlarla dolu kokusu…

Ve derinlerden gelen hafif bir uğultu.

Sanki yerin altında birisi dua ediyor, ağlıyor veya fısıldıyordu.

Demir bir an durdu.

"Belki de geri dönmeliyim."

"Belki de bazı sırlar, sır olarak kalmalıdır."

"Belki de hakikati aramak, insanı hakikatsiz bırakır."

Fakat durmadı.

İrade bazen insanın en büyük düşmanı olurdu; çünkü o an, bir anlığına susar ve iblisin sesini kendi sesi sanırdı.

Adım attı.

Bir adım daha.

Bir adım daha.

Merdivenler bitince geniş bir oda açıldı karşısına.

Oda değil aslında, yeraltı karanlığının yuttuğu bir anı odası.

Bir zamanlar birileri burada yaşamış olmalıydı. Belli belirsiz raf izleri, kırık çömlekler, duvarlarda eski bir yazının gölgeleri…

Ve odanın tam ortasında, bir masa.

Masada bir el yazması.

Yüzeyi çatlamış, kenarları yırtılmış, ama hâlâ canlı bir kalp gibi duran bir el yazması.

Barbanas İncili'nin eksik bölümü.

Demir yaklaşırken kalbi göğsünden kopacakmış gibi çarpıyordu. Kandilin ışığı titredi; odanın içi, ruhu olan bir karanlık

gibi kıpırdadı. 'Karanlık canlı olabilir mi?' diye düşündü bir an. Olabilirdi. Çünkü insanın içindeki karanlık canlıydı. Büyürdü. Yutardı. Karşısına kendi suretini çıkarırdı.

Masanın üzerindeki yazmaya elini uzattı.

Dokundu.

Sanki sıcak bir şeydi.

Sanki kâğıt değil, canlı bir deri…

Sanki birisi nefes alıyor orada.

El yazmasını açtığı anda odanın içindeki hava ağırlaştı.

Kandilin ışığı bir anlığına boğuldu.

Karanlık, duvarlardan çekilen bir çığlık gibi sarsıldı.

Metin Aramiceydi.

Ama tuhaf olan şuydu:

Demir okurken kelimeleri "anımsıyor" gibiydi.

Sanki daha önce görmüştü.

Belki de insan bazı hakikatleri, doğmadan önce bile hatırlardı.

Metinde şöyle yazıyordu:

"Allah'ın nefesi, her çağda bir kapı açar.

Kapının bekçileri insanlar değildir.

Zamanın altında bir sır taşınır;

sır gömülür, bekler, kokar, çürür, yeniden doğar.

İnsan, aradığını bulduğunda değil, bulamayacağını anladığında özgürleşir."

Demir'in içi ürperdi.

Bu sözler…

Bu sözler kendisine yazılmış gibiydi.

Bir sonraki satırda bir işaret vardı.

Üçgen. İçinde göz.

Ve altında tek bir cümle:

"**Mihrabın altındaki ışık, karanlığı saklar.**"

Bu cümleyi okur okumaz odanın içindeki hava tamamen

değişti. Bir uğultu yükseldi. Fısıltılar… Belirsiz adımlar… Sanki odanın içi görünmeyen varlıklarla dolmuştu. Melekler mi? Cinler mi? Yoksa insanın kendi korkuları mı?

Demir geriye adım attı.

Kalbi daralıyordu.

Nefesi hızlıydı.

Bu kelimeler onu çağırmıyor, uyarıyordu sanki.

Tam o anda arkasında bir ayak sesi duydu.

Döndü.

Kimse yoktu.

"Kim var orada?" diye fısıldadı.

Fısıltı geri geldi:

"**Sen…**"

Demir'in dizleri titredi.

Odanın içindeki karanlık giderek daha yoğun, daha baskıcı, daha canlı bir hâl alıyordu.

Birden duvarlardan biri çözüldü.

Çökmedi; *çözündü.*

Sanki taş değil, bir perdeymiş gibi.

Arkasından ince bir ışık sızdı.

Sarı, soluk, hasta bir ışık.

Demir ışığa doğru yaklaştı.

Ve orada…

Mihrabın altındaki gerçek "sır" oradaydı.

Duvarın ardında küçük bir oda vardı.

Odanın ortasında bir lahit.

Lahitin üzerinde Aramice bir dua:

"**Günah affedilmez, sadece dönüştürülür.**"

Demir'in nefesi kesildi.

Lahit açıldı.

Kendi kendine.

İçinden bir **ayna** çıktı.
Eski, paslı, kırık kenarlı bir ayna.
Ama yüzeyinde yansıma yoktu.
Demir aynaya baktı.
Kendi yüzünü göremedi.
Hiçbir şey…
Yansımayan bir hayat…
Sanki ruhu bile görünmüyordu.
Ve aynanın yüzeyinde bir yazı belirdi:
"Kendini saklayarak hakikati bulamazsın."
Demir geri çekildi.
Kalbi fırtınaya dönmüştü.
Aynanın yüzeyinden bir ışık yükseldi.
Işık sesi vardı.
Evet, ışık *konuşuyordu.*
"Beni neden arıyorsun, ey insan?
Kendi karanlığından kaçıp benim ışığımı mı istiyorsun?
Işık, karanlığı örten bir perde değildir.
Işık, karanlığı ortaya çıkarır."
Demir dizlerinin üzerine çöktü.
Gözlerinden yaşlar aktı.
Ağladığını fark etmedi bile.
"Ben… sadece anlamak istiyorum…" dedi.
Işık cevap verdi:
"Anlamak isteyen, önce yanmalıdır."
Birden bütün oda karardı.
Ayna çatladı.
Çatlar büyüdü, büyüdü, tavana kadar ulaştı.
Yer sarsıldı.
Kandil söndü.
Karanlık büyüdü.

Demir bağırdı.
Bağırışı duvarlara çarpıp kendi kendine geri döndü.
Sanki karanlık onun sesini bile geri kabul etmiyordu.
Ve tam o anda…
Bir el, kolunu tuttu.
Soğuk, ama güçlü bir el.
Demir başını kaldırdı.
Karşısında bir adam duruyordu.
Simsiyah bir cübbe, soluk bir yüz, gözleri gece kadar derin.
Kimdi bu?
Cin mi?
Melek mi?
Yoksa bir insan mı?
Adam konuştu:
"Aradığın kitap değil.
Aradığın sensin."
Demir titredi.
"Sen… kimsin?"
Adam cevap vermedi.
Yalnızca parmağıyla lahiti işaret etti.
Lahitin içinde, kırık aynanın altında bir parşömen daha vardı.
Demir parşömeni aldı.
Üzerinde tek bir cümle yazıyordu:
"Sır, kitapta değil; kitabı arayan kalptedir."
Demir o anda her şeyin anlamını bir anlığına hissetti.
Hakikati değil belki, ama hakikatin kokusunu…
Kokusu bile insanı sarhoş etmeye yeterdi.
Fakat sahne birden çözüldü.
Adam kayboldu.
Oda karardı.
Yeraltı tüneli sanki nefes aldı.

Demir koşarak yukarı çıkmaya başladı.

Kesik kesik nefeslerle merdivenleri tırmandı.

Mihrabın taşını itti.

Dışarı çıktığında sabah ezanı henüz duyulmaya başlamıştı.

Müezzinin sesi, yeraltından getirdiği karanlığı yarıp içini aydınlattı.

Gökyüzü griydi.

Kuşlar uyanıyordu.

Demir caminin ortasında uzun süre nefes alamadı.

Göğsünü bastıran ağırlık bir günaha benziyordu.

Ama belki de bir mucizeydi.

Kimin ayırabileceğini kim söyleyebilirdi?

Gözlerini kapadı.

Zihninde o karanlık ses hâlâ yankılanıyordu:

"Işık, karanlığı ortaya çıkarır."

Demir biliyordu:

Artık hiçbir şey eskisi gibi olmayacaktı.

Ne kendisi.

Ne kalbi.

Ne aradığı kitap.

Ne de Bursa'nın derin sessizliği.

O gün, mihrabın altında bir sır bulmamıştı.

Hayır.

Sır onu bulmuştu.

Ve hakikat, her zamanki gibi, hiç kimsenin bilmesini istemediği kadar ağırdı.

10

9. Bölüm – Eternal Mind Projesi

(2025, NEW YORK – TOKYO | Plaza Hayatı)

Gökyüzü, sabahın henüz kendini tanımlayamadığı gri bir boşluktu; ne sabahın berraklığına tutunuyor, ne de gecenin karanlık enkazından tamamen ayrılabiliyordu. Şehrin üzerinde, dev bir ekran gibi asılı duran bu belirsizlik, New York'un gökdelenlerini birer karaltıya dönüştürüyor; insanların zihinlerinde ise aynı karaltının yankısını bırakıyordu. Sanki herkes, zihninin içinde görünmeyen bir fare kapanı taşıyor, bir gün o kapanın kendi düşüncelerini yakalayacağı korkusuyla yürüyor, çalışıyor, susuyordu.

Ben de o sabah, camların dışarıyı değil, içimdeki yorgunluğu yansıttığı bir asansör kabininde yükseliyordum. Asansörün metalik duvarlarında yüzümün kırılmalarını izledim: Bir açıda yirmili yaşlarımın idealizmi, diğer açıda kırkıma yaklaşmış hâlimin hiç bitmeyen kaçışı. Her biri farklı bir "ben"i gösteriyordu ama hiçbiri benim olmadığım kadar rahatsız etmiyordu. Neden? Çünkü hangisi gerçek olduğuna karar veremiyordum artık. Belki de hiçbiri gerçek değildi. Belki ben, yalnızca

algoritmaların arasında kaybolmuş bir hayaletim.

Eternal Mind'a giden bütün yollar böyle başlardı: Kendinden şüphe ederek.

Koridor uzun, sessiz, steril bir mezar gibiydi. Betonun içinden geçen soğuk hava, klimaların değil, sanki görünmez bir varlığın nefesiydi. Kapıların üzerinde mavi ışıklarla yanıp sönen paneller, bir kalbin ritmini taklit eder gibi düzenli yanıp sönüyordu. Bu binanın kalbi atıyordu ama yaşayan bir şeyden çok, yaşayanları hazmeden bir makineye benziyordu.

O kapılardan geçerken düşüncelerim aklıma musallat olan tek bir soruya dönüyordu:

"Zihin bir emanetse, onu kim teslim alır?"

Bu sorunun cevabını belki de bugün öğrenecektim.

Toplantı odası her zamanki gibi aşırı aydınlıktı. Öyle ki ışık, insanı aydınlatmıyor, daha çok yüzündeki çizgileri keskinleştirerek onu teşhir ediyordu. Masanın etrafında toplanmış insanlar, birbirine benzeyen gri gölgelerdi; herkes takım elbiseli, herkes sakin, herkes ölü gibi bir sessizliği taşıyordu.

Ve tam ortalarında, siyah saçlarını geriye atmış, bakışlarını hiç kimseye tam olarak vermeyen Elena oturuyordu. Eternal Mind Projesi'nin yöneticisi. Bilgisayar gibi konuşan kadın. İnsan denen muammaya karşı duyduğu ilgiyi hep mesafeli bir hayranlıkla saklayan, bir şeyleri fazla bilen, fazla gören biri.

Bana baktı.

Bakışı bir insan bakışı değildi; daha çok, bir röntgen cihazının beni yavaşça taraması gibiydi.

— *"Hazır mısın?"* dedi.

Hazır kelimesi ağzında bir tehdit gibi duruyordu.

Hazır mıydım?

Hayır.

Ama herkes gibi evet demem gerekiyordu.

Başımı salladım.

Sessizlik onayımın kaydını aldı.

Sunum başladı. Ekranda beliren ilk görsel, beynin kıvrımlarını değil, bir labirenti andırıyordu. Kırmızı ışıklar kıvrımların içinde dönüyor, sonra kayboluyordu; tıpkı bir insanın kaybolmuş düşünceleri gibi.

Elena konuşmaya başladı:

— *"İnsan zihni artık bir dünya değil, bir veri alanı."*

Bu cümle içimde bir şeyin çatlamasına sebep oldu.

Benim zihnim… veri mi?

Çocukluğumun kokusu, özlediğim insanlar, pişmanlıklarım, utancım, hiç konuşamadığım dualarım…

Hepsi veri mi?

•

— *"Eternal Mind,"* dedi Elena, *"insanın zihinsel yüklerini hafifleten, travmalarını düzenleyen, gereksiz anıları filtreleyen ve verimliliği artıran bir bütünsel zihin mimarisi."*

Bütünsel zihin mimarisi…

Cümlenin soğukluğu, kendi içinde kara bir ironi taşıyordu.

Travmalar "gereksiz", çocukluğun gölgesi "işlevsiz", acı "verimsiz" olunca insan kim oluyordu?

"Siz kimsiniz?" diye bağırmak istedim.

"Tanrının yerine mi geçiyorsunuz?"

Ama içimde bir şey dilimi susturdu.

Belki korku.

Belki merak.

Belki de ikisi karışınca oluşan o tuhaf hastalık: **İtaat.**

Elena bir düğmeye bastı.

Odanın ışıkları söndü.

Ekranda bir yüz belirdi.

Daha doğrusu, yüz olması gereken bir şey.

Bir insanın bütün mimiklerinden arındırılmış, duygusuz, pürüzsüz bir yüzey.

— *"Bu, Evrensel Zihin Arayüzü'nün ilk modeli."*

Her şey daha ürkütücü olamaz sanıyordum, ama oluyordu.

— *"Bu yüz, bir insanın tüm zihinsel kalıntılarını, düşünce eğrilerini, kişisel bilinç sürekliliğini işleyebilen bir nöro-matris."*

Bir anda odanın soğuğu tenime saplandı.

Nöro-matris…

Düşüncelerimizi yiyen bir böcek gibi.

— *"Biz buna Internal Angel diyoruz."*

Melek.

"Melek" kelimesinin böyle kirletildiğini ilk kez gördüm.

Sunum bitince herkes başka bir toplantıya yetişecekmiş gibi hızlıca dağıldı. Plaza hayatının en trajik yanı belki de buydu: İnsanlar, dünyanın sonunu bile takvimlerinde bir toplantı arası gibi görüyordu.

Ben odada tek başıma kaldım.

Ekranda beliren yüz hâlâ bana bakıyordu.

Bana mı bakıyordu, yoksa bakıyormuş gibi mi görünüyordu?

Bilmiyordum.

Pencereye yaklaştım.

New York'un gökdelenleri birbirine yaslanmış gibi duruyordu; sanki hepsi yorgun, hepsi bıkkındı.

Aşağıda insanlar karınca gibi yürüyordu; her biri başka bir koşuşturmaya, başka bir uçuruma koşuyordu.

Ama içlerinden birinin bile gerçekten yaşadığından emin olamıyordum.

Bu şehirde kim yaşıyor, kim yalnızca hareket ediyor?

Kim nefes alıyor, kim yalnızca nefes taklidi yapıyor?

Cevap yoktu.

Masamda Eternal Mind'ın dosyası duruyordu.

Kapak ağırdı.

Kapak soğuktu.

Ve her sayfa kendine ait bir karanlık taşıyordu.

Dosyayı açtığım anda karşıma çıkan ilk cümle:

"İnsan zihni, ömrün süreksizliğini aşabilir."

Aşabilir…

Aşmalı mı?

Aşarsa neye dönüşür?

İnsan olma hâli zaten ölümün gölgesinden ibaret değil midir?

Ölümü çıkarırsak denklemden, geriye insandan ne kalır?

Bir günah?

Bir yankı?

Bir makine?

Belki hiçbir şey.

Sayfalar ilerledikçe tuhaf bir şey fark ettim:

Bu proje yalnızca insanların zihinsel verimliliğini artırmak için değildi.

Bu proje, **insanın bizzat kendisini çoğaltmayı** hedefliyordu.

Duygulardan arındırılmış bir insan.

Geçmişten soyutlanmış bir insan.

Acıdan muaf bir insan.

Ama acısız insan…

İnsan mıydı?

Belki de Eternal Mind'ın en ürpertici yanı buydu:

İnsanı iyileştirmiyor, insandan insanlığını çekip alıyordu.

Tam o anda kapı çalındı.

İçeri genç bir çocuk girdi.

Stajyerlerden biri.

Gözlerinde yorgun uyku torbaları, omuzlarında görünmez bir ağırlık vardı.

— *"Bunu size bırakmam söylendi,"* dedi.

Elimde küçük gri bir kutu kaldı.

Kutunun üzerinde hiçbir yazı yoktu.

Sanki varlığıyla bile sessizliğe saygı duyuyordu.

Kapak kendiliğinden açıldı gibi geldi bana.

İçinden bir çip çıktı.

Elena'nın soğuk sesi zihnimde yankılandı:

"Bir gün bunu takmaya cesaret edeceksin."

Ben mi?

Neden ben?

Ne görmüşlerdi?

Zihnimin hangi karanlık kıvrımını çözmüşlerdi?

Bilmiyordum.

Tek bildiğim, bu çipin benden bir şey isteyeceğiydi.

Ve ben ne kadar kaçarsam kaçayım, o anın geleceğiydi.

Gece çöktüğünde şehir daha da büyüyordu sanki.

Karartılar uzuyor, sokaklar derinleşiyor, insanlar görünmeyen bir boşluğun içine doğru çekiliyordu.

Kapsül evimde otururken çipi masaya koydum.

Dışarıdan siren sesleri geliyordu.

Hiç bitmeyen bir uğultu.

Betonun dili.

"Bunu neden yapıyorum?" dedim kendi kendime.

"Aklımı korumak için mi, yoksa aklımdan kaçmak için mi?"

Belki de ikisi aynı şeydi.

Belki insan, aklının sınırlarına ulaştığında iki seçenek arasında kalıyordu:

Ya delirmek, ya da teslim olmak.

Ve Eternal Mind, teslim olmanın teknolojikleştirilmiş hâliydi.

Kapattım ışıkları.

Şehrin neonları duvara yansıdı.

Mavi, kırmızı, mor bir gölge oyunu başladı odanın içinde.

Ve o gölgelerin arasında bir yüz belirdi.

Ekrandaki o yüz.

Meleğimsi, ama insana hiç benzemeyen.

Bakıyordu.

Ben mi hayal gördüm?

Yoksa proje daha başlamadan beni mi ele geçirdi?

Korku boğazımda keskin bir yabancı gibi dikildi.

Kalbim bir an durdu sandım.

İnsan bazen kalbinin sesini duymaz olur ya…

O anda ben kendi kalbimin sahibi olmadığımı fark ettim.

Çipi elime aldım.

Soğuktu.

Metal değil de, zamanı tutan bir taş gibiydi.

Dokundukça içimdeki hatırlamak istemediğim şeyler uyandı:

Geçmişin paslı hikâyeleri, susturulmuş çocukluğum, ertelenmiş dualarım…

Hepsi çipin içinde yankılanıyor gibiydi.

"Ben kimim?"

"Ve kim olmak istiyorum?"

"Zihin sonsuzluğa açılırsa, ruh nereye gider?"

Sorular birbirine düğümlendi, dudaklarımda kilitlendi.

Belki Eternal Mind'ın en büyük tehlikesi kablo, metal, teknoloji değildi.

İnsanın kendi korkularını ona geri göstermesiydi.

Çip elimde ağırlaştı.

Sanki insan olmaya dair tüm yüküm ondaki mikroskobik devrelerde saklıydı.

O an bir şey oldu.

Şehrin tüm ışıkları bir anlığına söndü.

Tamamen.

Karanlık, odayı değil, sanki göğsümü kapladı.

Her şeyi yuttu.

Sonra bir cızırtı duyuldu.

Elektrik sesi değil.

Bir nefes sesi.

Bir varlık nefesi.

Bir fısıltı:

"Zihin sonsuzsa, ömür neden sınırlı kalsın?"

Donup kaldım.

Çip elimden kaydı, masaya düştü.

O an her şey durdu.

Zaman kırıldı sanki.

Ve kırılan yerinden içeri görünmeyen bir ışık sızdı.

Belki ben delirdim.

Belki sistem beni yokluyordu.

Belki bu yeni bir testti.

Ama bir şeyi biliyordum:

Eternal Mind, bir proje değildi.

Bir kapıydı.

Ve ben o kapının eşiğinde, ışık ile karanlığın arasında kalakalmış biriydim.

Karanlık geri çekildi.

Işıklar yeniden yandı.

Her şey normale döndü.

Ama ben dönemedim.

Çip masada sessizce duruyordu.

Ben ise artık eskisi değildim.

Çünkü o anda, zihnimi korumak için değil, zihnimi teslim etmeye ne kadar yakın olduğumu fark ettim.

Ve içimden bir ses—belki benim sesim, belki başka yerden gelen—şöyle dedi:

"İnsan, kendi zihninden kaçamaz.

Ama zihnini başkasına teslim ederek ondan kurtulduğunu sanır."

O gece dışarıda kar yağmaya başladı.

Ama kar, huzur değil; sanki gökten düşen küçük, beyaz uyarılardı.

Her tanesi bir cümle fısıldıyordu:

"Kurtulmak mı istiyorsun?

Yoksa kaybolmak mı?"

Cevap içimde bir yerde saklıydı.

Belki de Eternal Mind'ın asıl amacı, cevabı buldurmaktı.

Ama o cevap bulunduğunda…

Ben hâlâ bir insan olur muydum?

Belki de sorulması gereken soru şuydu:

"İnsan olmak ne kadar sürer?"

Ve Eternal Mind'ın cevabı:

"Gerekli olduğu kadar."

11

10. Bölüm – Kemiklerle Döşeli Dehliz

(BURSA, 1500'LER | Barbanas İncilinin İzinde)

Rüzgâr, kadim duvarlara sürtünen bir fısıltı gibi, hücrelere bölünmüş zamanın boşluğunda ıslıklar çalarken başlıyor her şey. Sanki hafızanın altına gizlenmiş bir hayalet, eski bir adı çınlatıyor taşların içinden. O isim kimindi? Bir mürit mi? Bir hain mi? Bir masum mu? Kim bilir… Tarih bazen unutmak için yazar, hatırlamak için değil. Yine de bir yerlerde, karanlığın içinden ısrarla bir nefes çıkıyor: *"Devam et."*

Mihrabın altındaki kapak açıldığından beri hava değişmişti. Toprak kokusu, küf kokusu, eski bir duanın yanık tınısı karışmıştı birbirine. Bir şey sanki çok uzun zamandır beklemiş, çok uzun zamandır uyumuş, çok uzun zamandır… gömülmüştü. Yalnızca kemikler değil. Bir ses. Bir sır. Bir günah. Bir hakikat. Bir ağırlık.

Arif, elindeki kandilin titreyen ışığıyla aşağıya doğru inerken, kimin adına nefes aldığını bile unutacak gibiydi. Ayağının altında ezilen tozlar birer harf gibi uçuşuyor, duvarlardan düşen küçük taşlar ritmik bir kapanış gibi tıkırdıyordu. "Bu sesler

bana mı ait, yoksa geçmiş mi hareket ediyor?" diye düşündü. Çünkü bazı dehlizlerde yürüyen ayak değildir; geçmiş ayağa kalkar, insanı takip eder.

Basamakları saymamaya çalıştı. Saydıkça korku artıyordu. Saymadıkça boşluk büyüyordu. İnsan bazı yerlerde adımlarını değil, nefesini bile ölçmek ister; çünkü yanlış alınan her nefes, karanlığı bir adım daha yakına çağırır. Kandilin ışığı duvarlarda dolaştıkça, gölgeler uzuyor, eğiliyor, bükülüyor; sanki görünmez ellerle birer canlıya dönüyordu.

"Buraya kim indi benden önce? Kim çıktı, kim çıkamadı?"

Cevap gelmedi. Ya da geldi, ama sessizlikte boğuldu.

Bir süre sonra merdivenler sona erdi. Arif, geniş bir boşluğun girişinde durdu. Loş bir oda. Tavandan sarkan damlalar. Derinlerden gelen boğuk uğultular. Ve yerde… evet, yerde, insan kemiğine benzeyen şeyler. "Benzeyen" demeyi tercih etti, çünkü bazı gerçekler isim kazanırsa daha ağır gelir.

Kandilin ışığı büyüdükçe kemikler beyazlaşmaya başladı; beyazlaştıkça da konuşur gibi oldular. Bazılarının üstünde çizikler vardı. Bazılarının arasında kırmızıya çalan izler. Bazıları sanki dua eder gibi dizilmişti, bazıları da savaşırken düşmüş askerler gibi saçılmış.

"Burası bir mezarlık mı, yoksa bir mahkeme mi?"

Bir anda omuzlarının arasından buz gibi bir rüzgâr geçti; sanki "Her ikisi de" diyordu.

Arif, dikkatle ilerledi. Her adımında taşın üzerinde yankılanan bir iç çekiş duyuluyor gibiydi. Burası yalnızca bir dehliz değil, bir vicdandı. Yüzyıllar boyunca gizlenenin tortusu duvarlara işlemişti. Belki işkence görenlerin fısıltıları, belki saklanmak isteyen bir kitabın acısı, belki gece yarısı dua eden bir keşişin gözyaşları… "Barbanas İncili buraya mı saklandı?" diye düşündüğünde, birden duvarlarda gezinen

gölgeler ağırlaştı. Sanki bu soruyu sormak bile yasaktı. Sanki bazı sırlar, arandığı anda sahiplerini yok eder.

Kandili biraz yukarı kaldırdı. İşte o zaman gördü: Duvarların bir bölümü oyulmuş, içine ince ince kemikler yerleştirilmişti. Bebek kemikleri, yetişkin kemikleri, kadın kemikleri, savaşçı kemikleri… Bir tür yazı gibiydi. Etin yokluğunda bile tarih konuşuyordu. Kemiğin dili yoktu ama anlamı vardı. Bazen kelimelerden daha gürültülü.

Bu manzarayı görünce Arif'in içi daraldı. Bir an nefesi kesildi. "Kim yaptı bunu? Neden böyle dizildi bu kemikler?" Soru soruyordu ama belki sorular bile kayıt altına alınıyordu. Dehliz, yaşayan bir varlık gibiydi.

Bir duvarın önüne geldiğinde, birkaç kemiğin hizasında parşömen kalıntıları gördü. Parmakları titredi. Yaklaştı. Parçaların bazıları nemden çürümüş, bazıları ise daha taze duruyordu. "Buraya biri yakın zamanda mı girdi?" Bu ihtimal, zihnini bir hançer gibi kesti.

Parşömeni eline aldığında, üzerindeki çizimleri fark etti. Garip işaretler. İki hilal arasında sıkışmış bir göz. Üç kez tekrarlanan bir "RA" işareti. Sonra da kırmızı mürekkeple çizilmiş eğri bir haç. "Bu karışım… Hristiyanlık, paganlık, tasavvuf sembolleri… Hepsi birbirine mıhlanmış." Çünkü hakikat hiçbir zaman tek bir kilisenin, tek bir mabedin, tek bir öğretinin duvarlarına sığmazdı.

Dehlizin daha derinlerine ilerledikçe hava ağırlaştı. Kandilin alevi titriyor, karanlık alevi yutmak için yanıp tutuşuyordu. Bir yerden su sesi geliyordu. Damla damla, sabırla, acıyla… Sanki bir ölüm sonrası ritüelin dakik sayacı gibi.

O anda yerde bir iz gördü: Çamura benzeyen bir şeyin üzerinde yeni ayakkabı izleri. Evet, yeniydi. Kuru değildi. Tazeydi. Bu, yalnız olmadığı anlamına geliyordu. "Kim?" dedi

içinden. "Kim, benden önce bu kapaktan indi?"

Birden arkasından bir ses geldi. Çok hafif. Bir nefes gibi. Bir rüzgâr gibi. Birinin adını anımsatır gibi. Başını döndürdü. Kimse yoktu. Ama bir gölge vardı. Gölgeler yalnızca ışığın oyunları değildir; bazen vicdanın oyunlarıdır.

Yürüdü. Ve karşısına büyükçe bir oyuk çıktı. Oyuğun içinde bir sanduka ya da bir taş kutu vardı. Üzeri kapalı değildi. İçinde kemik yoktu. Hiçbir şey yoktu. Ama sanki bir şey yeni alınmış gibiydi. Kum izleri, el izleri… Yakın geçmiş… Çok yakın.

"Demek Barbanas buradaydı. Demek o kutsal metin buradaydı. Demek biri aldı."

Arif'in içi çöktü. O kadar yolu boşuna mı gelmişti? Hayır. Hiçbir şey boşuna değildir. Her boşluk bile bir öğretidir.

Kutuya daha yakından baktığında, kenarında kazılı bir cümle gördü. Latince. Ama okunuşu yumuşaktı:

"In ossibus veritas manet."

"Hakikat kemiklerin içinde kalır."

Bu cümlenin soğukluğu bütün dehlizi kuşattı. Evet, gerçekten de bu yer bir kemik mahzeni değildi. Bir hafıza odasıydı. Bir suç arşivi. Bir kutsal metnin kefeni. Bir sessizlik mezarı.

Arif çevresine bakarken kandilin ışığı bir anda sönmeye yüz tuttu. Rüzgâr değmemişti. Dehlizde hava yok gibiydi. O hâlde neydi bu titreme? Kandili sıkıca tuttu. Parmakları alevden bile daha sıcak kesiliyordu. "Korkma" dedi kendine. Ama korkuyordu. İnsan kendine yalan söyleyebilir, ama damarlarına değil.

Bir adım daha attığında, ayağı bir şeye takıldı. Eğildi. Bir kol kemiğiydi. Ama kemiğin ucunda bir şey vardı: Küçük bir metal mühür. Mührün üzerinde bir harf: **B**

Barbanas mı? Başka biri mi? "Belki de hepimiz *B* harfiyle başlarız" diye düşündü. Başlangıç. Bitiş. Boşluk.

Mührü eline aldığında, dehlizin içindeki hava aniden değişti. Sesler geldi. İnlemeler. Dua mırıltıları. Birinin fısıltısı. Bir kapının kapanışı. Zırhların sürtünmesi. Bir çocuğun ağlaması. Bir keşişin son nefesi. Bir azizin titrek duası. Kulağına mı geliyordu bunlar, yoksa zihnine mi? Belki de her ses aynı kapıya çıkıyordu.

Bir anda duvarlardaki kemikler daha net göründü. Sanki aralarından biri elini uzatacakmış gibi oldu. Arif istemsiz geri çekildi. Kandili yüksek kaldırdı. Işık büyüdü. Işık büyüyünce gölgeler de büyüdü. Ve gölgelerin arasında bir siluet belirdi: Uzun boylu, kapüşonlu, siyah giyimli biri. Bir tasvir? Bir hayal? Bir hatıra? Yoksa biri gerçekten orada mıydı?

Siluet hareket etmedi. Arif de edemedi. İki gölge birbirine bakakaldı. Belki gözleri yoktu. Belki yüzyıllardır görmedikleri ışığa şaşırmışlardı. Belki insanın kendi karanlığı bazen karşısına şekil olup dikilirdi.

Birden siluet kayboldu. Işık titredi. Kandilin yağı azaldı. Zaman daraldı.

Arif, dehlizin sonuna doğru yürüdü. Bir kapı daha vardı. Taş bir kapı. Üzerinde simgeler: Göz, hilal, haç, kuş, asma yaprağı. Semboller birbirine karışmıştı. İnançlar, diller, günahlar, umutlar… Hepsi bir mozaiğin parçalarıydı. Belki Barbanas İncili de bu mozaik gibi çokkatmanlıydı. Belki bu kitap, bir dinin değil, insanlığın yarasını anlatıyordu.

Kapıya dokunduğunda taş sıcaktı. Bu doğal değildi. Taş soğuk olur. Her zaman. Peki bu sıcaklık nereden geliyordu? "İçeride biri mi var?"

Kapı oynadı. Hafifçe. Bir nefes gibi.

O anda yukarıdan bir gürültü geldi. Kapak kapanmış gibiydi. Biri merdivenleri kapatmış, çıkışı mühürlemişti. Dehliz kararadı. Kandil son kez alevlendi, sonra bir çizgi gibi sönüp gitti.

Karanlık çökünce nefesler bile görünmezleşti. “Burada olmak istemiyorum” dedi içinden. Ama artık çok geçti. Dehliz, onu yutmuştu.

Ve o an, karanlığın içinden bir cümle geldi. Tiz bir ses. İnsan sesi değildi. Belki rüzgâr, belki hatıra, belki bir ruh:

“Gerçek, karanlığın içinden doğar. Korkma.”

Arif titredi. Ama bir adım attı. Çünkü hakikat bazen kemiklerle döşeli bir yol ister. Ve bu yol geri dönülmezdi.

Dehliz nefes aldı. Arif nefes verdi.

Karanlık hareket etti.

Ve hikâye, en keskin sayfasını açmaya başladı.

12

11. Bölüm – Neon Işıkları Altında Hızır

(2025, NEW YORK – TOKYO | Plaza Hayatı)

New York'un göğü, çelikten bir yarayı andıran çiziklerle ikiye bölünmüş, bulutlar sanki şehrin üstünde ağır bir kefaret gibi dolaşıyordu. Yağmurun yağacak gibi yapıp bir türlü düşmeyen damlaları, şehrin nefesini tutmuş hâline benziyordu; herkesin ağzında bir cümle, kimsenin dilinde bir kelime yoktu. Boğazına düğümlenen bir suçluluk gibi, hava ıslak ama kuru, sıcak ama soğuk, sakil ama tanıdıktı. Belki insanın kendi içinde taşıdığı çelişki şehirle bütünleşmiş, belki şehir insanın içinde kalan son masumiyeti de çelik gökdelenlerin gölgesine gömmüştü. Kim bilir…

Sabahın erken saatleri. Ya da sabahla gece arasında zamanın kararsız bir çizgide çırpındığı o tuhaf vakit. İnsan, kendini unuttuğu anda gün başlar; unuttuğunu fark ettiği anda gece geri döner. Arif, 58. katın camından dışarı bakarken işte böyle bir zaman kırıntısında asılıydı.

Aşağıda insanlar akıyordu: gölgeleri neon ışıklarına karışmış,

kimliği silinmiş, ruhu bir telefon ekranına sıkışmış kalabalıklar. Birinin yüzünde umut, birinin yüzünde yalnızlık, birinin yüzünde ise bir tür sessiz çığlık. Ama hepsi aynı tempoda yürüyordu. Aynı müziğin farklı notalarıymış gibi. Aynı günahın farklı yüzleri gibi. Aynı hikâyenin tekrar eden rüyası gibi.

İnsan, böyle bir kalabalığı izlerken kendini unutuyor; unutmaksa bazen bir tür korunma hâline dönüşüyordu.

Arif, "Ne arıyorum burada?" diye düşündü.

Cevap, camın soğuk yansımasında bile görünmüyordu.

Belki iyi niyet bir sokak lambasının titrek ışığıydı bu şehirde; bazen yanıyor, bazen sönüyor, bazen de elektrik gidince tamamen kararıyordu.

"**Hızır burada dolaşıyor mu?**"

Bu soru, zihninin en derin yerinden yükseldi.

New York'un asfaltında Hızır'ın ayak izi olur muydu?

Tokyo'nun neon tünellerinde Hızır bir gölgeye bürünür müydü?

Modern çağda mucizeler betonun çukuruna düşüp ezilir mi?

Kelimeleri söylemeden içinde tartıyordu.

Belki mucizeler hâlâ vardı ama insanlar artık başlarını kaldırmıyordu.

Toplantı odasına geçiş anı bile bir ritüeldi.

Koridorlar, steril bir hastane kokusu taşıyordu; temizliğin bile bir tehdit gibi koktuğu bu yapay dünya, insanı canlılıkla değil düzgünlükle sınıyordu.

Paslanmaz çelik kapılar, zenginliğin değil yalnızlığın parıltısını taşıyordu.

Asansör boşluğunda yankılanan ayak sesleri ise, kalabalık bir sessizliğin iç çekişi gibiydi.

"Arif Bey, toplantı beş dakika içinde başlıyor."

Asistanın sesi…

Plastik, düz, ölçülü, insanı yormayan ama insan da olmayan bir tonda.

Arif içinden gülümsedi:

Modern kölelik artık ses tonuyla bile anlaşılabiliyor.

Toplantı odası camdan bir kafesti.

Gökyüzüne yakın olmak, özgürlüğün değil gözetlenmenin göstergesiydi.

Aşağıya bakarken bir an, düşme hissi içini titretti.

Belki insan gerçekten de en çok zirvede yalnız kalıyordu.

Belki uçurum bazen yukarıdaydı.

Belki düşüş, bir gökdelen penceresinden başlıyordu.

Masaya oturdu.

Bir sunum açıldı.

Rakamlar, grafikler, hedefler…

İnsan duygusundan uzak, matematiğin krallığında esir olmuş bir zincirin halkaları.

Fakat o sırada, odanın köşesinde kimsenin fark etmediği bir şey oldu.

Arif, bir gölge gördü.

Çok hafif. Çok belirsiz.

Bir insan mı?

Bir yanılsama mı?

Bir ışık oyunu mu?

Kapüşonlu bir siluet, bir saniyeliğine belirdi.

Sanki ona bakıyor gibiydi.

Sanki *bir şeyi hatırlatmak* ister gibiydi.

Arif gözlerini kırptı.

Siluet kayboldu.

Ama o bir saniye, kalbinin en karanlık odasında yankılandı.

Kimdi o?

Neden burada belirdi?

Bir mesaj mıydı?

Bir uyarı mı?

Yoksa Hızır'ın şehirdeki hali mi?

İnsan bazen mucizeleri göremediği için kaybetmez; bazen gördüğü halde inanmadığı için kaybeder.

Toplantı devam etti.

Sözler birbiriyle çarpıştı.

Hiçbiri bir insanın ruhuna değmiyordu.

İnsan, kendine uzaklaştıkça kelimeler de uzaklaşıyor; geriye yalnızca mekanik bir monolog kalıyordu.

O gün, öğle arasında dışarı çıktı.

Broadway kalabalığı arasında yürüdü.

Adımlarını bilerek değil, kayarak atıyordu.

Bir rüyada yürümek ile bir kabusu adımlamak arasındaki o ince çizgiye basıyordu.

Kapüşonlu bazı insanlar yanından geçti.

Her birinin yüzünde farklı bir hikâye vardı.

Birinin gözleri su toplamıştı, biri sigarasının dumanını gökyüzüne savuruyordu, biri bir köpeğin başını okşuyordu.

Hayat…

Ne kadar çok yüzü vardı.

Ve hepsinin ardında bir sır saklıydı.

Arif'in aklı hâlâ o siluetteydi.

Bir insanın yüzünü görmeden bile onu tanıyabileceğini hissettiği o tek an…

O ürperti.

O sıcaklık.

O tanıdıklık.

Sanki zamanın dışından gelen biri, kalbinin boşluğuna dokunmuştu.

"Sen misin?" dedi içinden.

Cevap yoktu.

Ama rüzgâr uğuldadı.

Belki cevap rüzgârdı zaten.

Akşam olduğunda şehir bambaşka bir şeye dönüşüyordu.

Gece, New York'u bir organizmaya çeviriyor; ışıklar damarlar gibi yanıp sönüyor; trafik vızıltısı dev bir kalbin atışlarını andırıyordu.

Sanki şehir canlıydı.

Ve insanı yutmak için pusuda bekliyordu.

Arif, Brooklyn Köprüsü'ne doğru yürüdü.

Hava soğuktu.

Rüzgâr, kirli bir merhametle yüzünü okşuyordu.

Köprünün altından geçen su, karanlık bir bilinç gibi ağır ağır akıyordu.

Birden bir gölge yanına yaklaştı.

Arif irkildi.

Sanki sabah gördüğü siluet yine karşındaydı.

Bu kez daha yakındı.

Bu kez nefesi bile hissediliyordu.

Kapüşonlu adam, hiç konuşmadı.

Yalnızca durdu.

Ve Arif'in gözlerinin içine baktı.

Gözleri görülmüyordu ama bakıyordu.

Görünmeyen gözlerin bakışı, görünenlerden daha ağır oluyordu.

Arif, "Sen kimsin?" diye sordu.

Sesinden çok, nefesi titremişti.

Adam konuşmadı.

Ama başını hafifçe eğdi.

Bir selam gibi.

Bir kabul gibi.

Bir rahmet gibi.
Sonra elini Arif'in omzuna koydu.
Sıcak bir dokunuş.
Tanıdık.
Yabancı.
Korkutucu.
Teselli verici.
Hepsi bir arada.
Tam o anda şehir sustu.
Evet, sustu.
Bir saniyeliğine bütün sesler durdu.
Trafik sesi, kalabalık uğultusu, metro gürültüsü…
Her şey bir nefes verdi.
Adam, alçak bir sesle konuştu:
"**Korkma.**"
Arif dondu kaldı.
Bu kelime…
Dehlizde duyduğu sesle aynıydı.
Aynı tonda.
Aynı titreşimde.
Aynı hakikatte.
Bir adım attı.
Ama adam çoktan kaybolmuştu.
Sanki hiç olmamış gibi.
Ama varlığı dokunmuştu.
Dokunuşun izi omzunda hâlâ sıcaktı.
"Bu şehirde… Hızır'ın dolaşması mümkün mü?"
Bu soru artık kaçınılmazdı.
Arif'in iç sesi değil, ruhunun sorgusu hâline gelmişti.
Belki Hızır çöllerde değil, artık neon ışıklarında dolaşıyordu.
Belki mucizeler, yeşil cübbe yerine siyah kapüşon giyiyordu.

Belki modern çağın peygamberi, metro istasyonunda insanlara görünüyordu.

Belki insanlık artık öyle kirlenmişti ki, mucizeler bile gri renk almıştı.

Arif geceyi uyuyamadan geçirdi.

Zihni bir orman yangını gibiydi.

Dallar yanıyor, kuşlar kaçıyor, toprak kavruluyor; ama alevler hâlâ büyüyordu.

Her düşünce bir kıvılcım, her hatıra bir duman…

Uyku ateşten bir örtü gibiydi: Hastalıklı ve dokunulmaz.

Sabah olduğunda Tokyo bileti aldı.

Aniden.

Plansız.

Düşünmeden.

Belki kaçmak için.

Belki kovalamak için.

Belki bir işaret için.

Tokyo…

Neonun mabedi.

Yalnızlığın teknolojik sarayı.

Makinenin insanı diz çöktürdüğü sessiz felaket şehri.

Arif, uçağa bindiğinde bile ne aradığını bilmiyordu.

Ama bir şey onu çekiyordu.

Bir mıknatıs.

Bir ışık.

Bir karanlık.

Bir sır.

Tokyo'ya indiğinde geceydi.

Ama Tokyo'nun gecesi New York'un gecesine benzemiyordu.

New York karanlığın üstüne ışık döküyordu;

Tokyo ışığın bile altından geçen bir karanlık yaratıyordu.

Sokaklar titriyordu.

Gerçekten.

Reklam panolarından akan görüntüler, insan yüzlerini renklere bölüyor; gölgeler bile elektronikleşiyordu.

Bir robotun gözyaşı dökmesi mümkündü bu şehirde.

Çünkü insan çoktan makineye dönüşmüştü.

Arif, kapsül oteline yerleşti.

Bir çekmece kadar dar bir oda.

Bir mezar kadar sessiz.

Bir rahim kadar karanlık.

Bir insanı kendine mahkûm edecek kadar steril.

O kapsülün içinde yatarken, "Sığmak" kelimesi üzerine düşündü.

İnsan nerelere sığıyordu?

Bir odaya, bir ülkeye, bir aileye…

Peki ruh nereye sığıyordu?

Ya da hakikat?

Ya da Hızır?

Cevap yoktu.

Ama kapsülün içindeki ışık bir anlığına yanıp söndü.

Bu titreme…

Sanki bir mesajdı.

Bir hatırlatma.

Bir davet.

Arif, kapsülü terk edip dışarı çıktı.

Sokaklar boştu.

Ya da öyle sanıyordu.

Tokyo'nun boşluğu bile kalabalıktı.

Her köşede bir kamera, her adımda bir sensör…

Görünmeyen gözler onu izliyordu.

Ama o, başka bir gözün izini arıyordu.

Bir köprüye geldi.
Altından geçen nehir koyu bir göğün damarı gibi akıyordu.
Neon ışıkları suya çarpıp paramparça oluyordu.
Bir rüya kırığı gibi.
Bir hafıza parçası gibi.
Ve orada…
Evet, tam orada…
Sabah New York'ta gördüğü kapüşonlu adam yine karşısındaydı.
Bu kez daha netti.
Bu kez şehrin neon ışıkları yüzüne vuruyordu.
Ama yüzü hâlâ görünmüyordu.
Sanki görünmemek onun doğasıydı.
Arif'in kalbi hızlandı.
Düşmek üzere olan bir damla gibi titreşti.
Adam yaklaşmadı.
Kaçmadı.
Sadece durdu.
Ve Arif'in içinden bir cümle yükseldi:
"**Neden buradasın?**"
Adam konuştu.
Sesi geceyi yaran bir bıçak gibiydi.
Sert ama şefkatli.
Soğuk ama merhametli.
Keskin ama iyileştirici.
"**Çünkü sen kayboldun.**"
Arif bir an nefes alamadı.
O an dünyanın bütün şehirleri sustu.
New York, Tokyo, Bursa…
Tarih durdu.
Zaman çöktü.

Kader bir nefese sığdı.
Adam devam etti:
"Kaybolmak kötü değildir.
Kötü olan kaybolduğunu unutmaktır."
Sonra bir adım geri attı.
Bir adım.
Ve neon ışıkları onu içine çekti.
Sanki şehir onu yuttu.
Sanki karanlık onu kucakladı.
Ve adam kayboldu.
Ama sıcaklığı kaldı.
Sözleri kaldı.
Gölgeleri kaldı.
Bir mucizenin izi kaldı.
Arif köprüde yalnız kaldı.
Ama içindeki yalnızlık artık başka bir renge bürünmüştü.
Belki biraz umut.
Belki biraz korku.
Belki biraz iman.
Belki hepsi.
Gökyüzüne baktı.
"Kaybolduğumu biliyorum" dedi.
"Bıçak gibi kesilen bu çağda, bu şehirlerde, bu bedenlerde…"
Sonra ekledi:
"Ama unutmayacağım."
Rüzgâr, bir dua gibi esti.
Neon ışıkları titredi.
Gece bir parça yumuşadı.
Ve Arif yürümeye başladı.
Nereye gittiğini bilmeden.
Ama bu kez kaybolmaktan korkmadan.

Çünkü bazen bir şehirde, bir köprüde, bir kapüşonlu adamın sessiz selamında…

Hızır, bir anlığına bile olsa görünür olurdu.

Ve o an, insanın kaderi değişirdi.

13

12. Bölüm – Altın Harfli İncil

(BURSA, 1500'LER | Barbanas İncilinin İzinde)

Rüzgâr, Uludağ'ın eteklerinden ağır bir inilti gibi iniyordu da kimse onun bir rüzgâr olup olmadığından emin değildi; belki dağın gömülmüş sırlarının, taşların arasından sızan eski dua kırpıntılarının, gecelere karışmış isimsiz korkuların ağır bir soluk alışverişiydi o. Dağın yüzünde binlerce yıldır unutulmuş çentikler, kırağıya benzeyen bir sessizlikle uzuyordu, sanki zaman kendi kabuğunu çatlatmaya karar vermiş de ince, keskin bir çizikten dışarı taşmaya başlamıştı. Bursa, o gün griye yakın bir sessizliğin içine gömülmüş, hanların gölgesi uzamış, sokaklardaki adımlar neredeyse yankı vermekten yorulmuştu. Belki de şehir, insanlar fark etmeden, çoktan nefesini tutmuştu; çünkü bir insan, bir kâtip, bir yolcu, bir günahkâr, bir masum, bir arayıcı—adı her ne ise—Barbanas'ın söylediği o derin ve kesik cümlelerin izini sürerek iç sözünü zorlaya zorlaya bir metne, bir kutsal metne yaklaşmaktaydı.

O günün sabahında gökyüzü, sanki altından yapılmış bir perdeyi hafifçe aralamış gibiydi. İnce bir ışık her yere değil,

yalnızca bazı taşlara, bazı yüzlere, bazı kalplere dokunuyor, rastgele değil de çok bilinçli bir seçicilikle ilerliyordu. Sanki bu ışığın peşine düşen herkes biraz kararacak, biraz temizlenecek, biraz yıkılacak ve biraz yükselecekti. Işık, kim bilir belki de bir sınamaydı sadece.

Kâtip—adı burada önemli değildi, çünkü isimler bazen bedenlerden daha kısa ömürlü olur—evin kireç kokan duvarlarından geriye bakmadan çıktı. Yürümesi bir yürüyüş değil, bir hesaplaşmanın ağır adımlarıydı. Elinde ince bir tomar, belki bir mektup, belki bir dua, belki bir hatırlama çabası. Avuçları titremiyor gibi görünse de titriyordu; içindeki ağırlık ellerine vuruyor, elleri ise bunu belli etmemek için kendini sıkıyordu. Barbanas İncilinden bahsedilen o gece, o fısıltı dolu han odası, o ağır sususş hâlâ kulağında dolaşıyordu. Sözler oturmuştu içine; kendi içindeki en dar, en karanlık köşeye çöreklenmişti.

"Altın harflerle yazılmış bir İncil. Roma'nın korktuğu, Konstantin'in sakladığı, Osmanlı'nın bildiğini söyleyip bilmezden geldiği, kilisenin ise varlığını inkâr etmek için asırlardır gece uykularından uyandığı bir metin…"

Bunları söylemişti o geceki ihtiyar. Gözleri, gömülmüş sırların içinden bakıyormuş gibi derindi; sesi, fısıltı ve gürleyiş arasında gidip gelen bir sınırdaydı. "Kâtip efendi… sen onu arıyorsun ya… belki doğrusu senin onu aramaman gerek."

Bir insanı durduran şey çoğu zaman bir yasak değildir. Bazen bir korku, bazen bir merak, bazen de kendine bile itiraf edemediği bir eksikliktir. Kâtip bunu biliyordu. O eksiklik, göğsünün tam ortasında bir yarım daire gibi duruyordu sanki; ne tamdı ne eksikti, ne boştu ne dolu. Bir şey onu çağırıyordu. Belki metnin kendisi. Belki metnin ardındaki karanlık.

Belki de kurtuluş ihtimali.

Yokuş aşağı uzanan çarşı yolu, sabahın sisli nefesiyle kaplıydı.

Çengelhan'ın önünden geçerken demir halkalar hâlâ soğuktu, sanki bir zamanlar onlara vurulan zincirler hâlâ hatırlıyordu insanın ağırlığını. Hançerci dükkânlarının önünde yağmurda kararan ahşap, geçmişteki bir kan damlasını saklıyor gibiydi. Bursa… tarihini saklamayı severdi. Ama sırlarını, yalnızca kıvrak akıllı olanlara fısıldardı.

Kâtip, Kapalıçarşı'nın eski bir kapısından içeri girdi. Işık, burada daha kesik, daha kırık, daha çarpık vuruyordu taşlara. Bir gölgenin içinden bir gölge daha çıkıyor, bir yüzün içinden bir başka yüz beliriyor gibiydi. Çarşı henüz açılmamıştı; dükkân kepenkleri, gecenin içe kapanmış sessizliğiyle doluydu. Fakat uzun koridorun en sonunda, bir kandilin titrek ışığı bir dükkânın içinden sızıyordu.

O dükkân.

İçeride yaşlı bir kitap ustası, cildi soyulmuş defterleri, kırık mühürleri, eski parşömenleri sayıyordu. Parmakları—dokunuşlarında hem bir sevgi hem bir hüzün saklıydı—her dokunduğu kâğıdı, sanki bir ölüyü diriltmek ister gibi yokluyordu. Yaşlı adam başını kaldırdı. Gözlerindeki donuk mavi ışık, bir anlığına kandilin titrek aleviyle yarıştı.

"Geldin," dedi. Bir kelimeydi ama kelimenin içinde yüz yıllık bir yorgunluk vardı. "Söyle bakalım. Gerçekten bulmak mı istiyorsun, yoksa bulduğunu sanıp kaybolmak mı?"

Kâtip, soruya hemen cevap vermedi. Çünkü bazı sorular insanın içinde bir süre yankı yapmadan cevaplanmazdı.

"Bulmak," dedi sonunda. "Ama kaybolmam gerekirse… bunu da göze aldım galiba."

Yaşlı adam gülümsedi. O gülümseme insandan çok, eski bir taşın yüzeyinde bir çizginin kıpırdaması gibiydi. "O hâlde," dedi, "merdivenlerden aşağı ineceksin."

Tezgâhın arkasındaki eski bir halıyı kaldırdı. Altında, dar,

taş bir kapak vardı. Kapağı tutup itince aşağıya doğru uzanan bir merdiven karanlığın içinden dışarı baktı. Soğuk bir nefes yükseldi oradan. Sanki yerin altından değil, bir mezarın içinden geliyordu.

"Altın Harfli İncil, yukarıdaki kitaplarla aynı dili konuşmaz," dedi yaşlı usta. "Onun dili… senin bildiğin hiçbir dil değildir. Ve onu gördüğünde, neye baktığını bildiğini sanırsın ama aslında hiç bilmezsin."

Kâtip, adımını karanlığa attı.

Merdivenler, yukarıdaki dünyanın sıcaklığıyla alay eder gibi soğuktu. Her basamakta kâtip, geçmişiyle, nefsiyle, korkularıyla biraz daha yüzleşiyormuş gibi hissetti. Zaman, bir parşömen gibi kıvrılıyor, sonra kendi içine kırılıyordu. Merdivenin sonuna geldiğinde karanlık, artık yalnızca bir yokluk değil; bir varlık, bir ağırlık hâline gelmişti. İçerideki loş ışık, bir yağ lambasından değil, taşların çatlaklarından sızan tuhaf bir parıltıdan geliyordu. Sanki taşların arasına gömülü bir şey nefes alıyor ve o nefes, duvarlardan yansıyarak ışığa dönüşüyordu.

Dehlizin ortasında, eski bir masanın üzerinde bir sandık duruyordu. Sandığın kilidi yoktu, zinciri yoktu, mühürü yoktu. Sanki kendini kilitlemekten vazgeçmiş ya da kilit artık ona gerekli gelmiyordu.

Kâtip sandığa dokunduğunda sandık, ona ait olmayan bir hatırayı uyandırdı:

Soğuk bir gece.

Bir çocuğun ağlayışı.

Kırık bir kitap sayfası.

Birinin elinin üstünde kan.

Ve karanlık bir ses:

"Metin seni bulacak."

Kâtip nefesini tuttu. Eli titriyordu. Sandığın kapağı, kendi kendine açıldı.

İçeride bir parşömen değil, bir kitap değil; ışıkla yazılmış gibi görünen levha benzeri bir metin vardı. Harfler, hareket ediyormuş, nefes alıyormuş, şekil değiştiriyormuş gibiydi. Altın değil ama altından daha sıcak; ateş değil ama ateşten daha diri bir parıltı.

Barbanas'ın İncil'i.

Ya da… onun adı o muydu gerçekten? Bir isim, bir metni tarif etmeye yeter miydi? Belki de bu metin, isimlerden bağımsız bir hakikatin gölgesiydi sadece.

Kâtip levhayı eline aldığında odanın sıcaklığı arttı. Kalbinin atışları duvarlardan yankılandı. Harfler, sanki onun nabzına göre ritim tutuyordu.

Ve sonra…

Bir kelime belirdi levhada.

"DINLE."

Kâtip irkildi. Kelime, Türkçe değildi, Aramice değildi, Yunanca değildi, İbranice değildi… fakat hepsiydi. Ve hiçbiri değildi. Kelime, kulağa değil, göğsünün içine söylendi.

DINLE.

Kâtip nefes almakta zorlandı. "Ben…" dedi, "ne dinleyeceğim?"

Levhada ikinci bir kelime belirdi:

"GÜNAH."

O an, duvarlardan bir uğultu yükseldi. Yerin altındaki bütün taşlar sanki geçmişte işlenen tüm günahları içlerinde saklıyor, şimdi de onları geri kusuyordu. Kâtip, dizlerinin üzerinde çöktü. İçini bir suçluluk dalgası kapladı. Çocukken yaptığı küçük hırsızlıklar değil; birine karşı ağır bir söz, birini yaralı bırakan bir susuş, bir dua ederken içinden geçen bir kibir, bir

gecelik öfke… hepsi birden geri döndü.

Levhada yeni harfler kıpırdandı:

"GÜNAHI BİLEN, ARINMANIN EŞİĞİNDEDİR."

Kâtip, gözlerinden yaşların süzüldüğünü fark etti. Nedensiz. Çünkü tam olarak neden ağladığını bilmiyordu. Basit bir pişmanlık değildi bu. Bir kayıp hissi de değildi. Birinin onu izlediğini biliyor olmanın ağırlığıydı belki. Ya da metnin, metin olmadığını anlamanın yarattığı şaşkınlık.

Sonra levhada üçüncü kelime belirdi.

"SIR."

Harfler ışığını artırdı. Odayı altınla gümüş arasında gidip gelen bir parıltı kapladı. Sanki duvarlardaki taşlar değil, zamanın çürümüş dokusu yanıyordu.

Kâtip, levhayı daha sıkı tuttu.

"Bu sırrı… bana gösterecek misin?"

Metin cevap verdi.

Ama bir kelimeyle değil.

Bir görüntüyle.

Odanın duvarları birden silikleşti. Kâtip, kendini bir vadinin içinde buldu. Gökyüzü çivit mavisiydi, bulutlar ağır ve yavaştı. Rüzgâr serin fakat tehditkâr değildi. Bir çoban yürüyordu yamaçtan aşağı; elinde uzun bir asâ, yüzünde bilge bir ifade. Arkasında bir keçi sürüsü değil, ışık parçacıkları yürüyordu sanki.

"Bu kim?" diye fısıldadı kâtip.

Metin cevap vermedi ama sahne cevap verdi. Çobanın elindeki asâdan bir ışık yükseldi. Işık, gökyüzüne değdi. Gökyüzü, bir parşömen gibi yarıldı. Yarığın içinden bir ses duyuldu. Ayet gibi bir ses. Ama ne Kur'an'a benziyordu ne Tevrat'a ne İncil'e. Sanki hepsinin kendinden önceki hâli gibiydi. Bir başlangıç metni. Bir kök metin.

Bir kök gerçeklik.

Kâtip dizlerinin üzerinde çökerek ağlamaya devam etti.

"Bunu… bana neden gösteriyorsun?" diye sordu.

Levhada beliren tek kelime şuydu:

"ÇÜNKÜ Artık hazırsın."

Hazır mıydı?

Gerçekten hazır mıydı?

İnsan hiçbir zaman hazır olmazdı aslında. Ama bazı anlarda, insanın hazır olmadığını söyleyemeyecek kadar geç kalmış olması, bir hazırlık sayılırdı.

O sırada bir gölge belirdi odanın köşesinde. Kâtip irkilerek başını kaldırdı. Gölge, karanlık bir kumaş gibi kıvrıldı. İçinden bir yüz çıktı. Bir ses.

"Metne dokunan herkes," dedi ses, "ya aydınlığa çıkar ya da karanlığın içine gömülür. Sen hangisini istiyorsun?"

Kâtip titredi.

"Işığı…" dedi, soluk soluğa. "Ben… ışığı istiyorum."

Gölge gülümsedi.

"Karanlığı isteyen zaten ışıkla sınanır. Işığı isteyen ise önce karanlıktan geçer."

Kâtip, levhayı göğsüne bastırdı.

Ve o anda bütün oda karanlığa gömüldü.

Bir çığlık.

Bir dua.

Bir sırrın açılması.

Zamanın kabuğunun çatlaması.

Sonra…

Sadece sessizlik.

Kâtip kendine geldiğinde levha hâlâ elindeydi ama harfler sönmüştü. Artık altın değil, soluk bir kül rengi. Ama metin ölmüş değildi. Sadece dinleniyordu. İncinmiş bir kalp gibi.

Merdivenlerden yukarı çıktığında yaşlı kitap ustası onu bekliyordu.

"Gördün," dedi.

Kâtip başını salladı.

"Gördüm… ama ne gördüğümü bilmiyorum."

"Bilmemen iyi," dedi usta. "Çünkü bilen yanılır. Görmek, anlamaktan önce gelir."

Kâtip, metni örtüye sardı.

"Şimdi ne olacak?"

Yaşlı adam, kâtipten gözlerini ayırmadan şu cümleyi söyledi:

"Altın Harfli İncil, seni artık bırakmaz. Sen onu aradığını sanıyordun; ama aslında o seni çağırıyordu. Ve bir gün gelecek… o metin, seni kendi yazgının içine gömecek."

Kâtip ürperdi.

"Peki bunun sonunda ne olacak?"

Yaşlı adam kandilin fitilini kıstı.

"Karanlığı göğsünde taşıyanlara ışık her zaman acı verir. Ama yine de… ışıkla karşılaşmadan hakikat yazılmaz."

Kâtip dışarı adım attığında Bursa'nın sokaklarında ince bir yağmur başlamıştı. Yağmur, sanki gökyüzünden değil; göğsünün içinden dökülüyor gibiydi.

Ve kâtip o an hissetti:

Bu yol bitmeyecek.

Bu metin konuşmaya devam edecek.

Ve kendisi… artık asla eski kendisi olmayacaktı.

Altın Harfli İncil bekliyordu.

Sır bekliyordu.

Hakikat bekliyordu.

Ve yol… daha yeni başlıyordu.

14

13. Bölüm – Bilincin Yüklendiği Gece

(2025, NEW YORK – TOKYO | Plaza Hayatı)

Gecenin hangi saatinde olduğumu bilmiyorum; çünkü Tokyo'nun ışıkları zamanı öldüren bir neon denizi gibi üzerime çökmüş durumda. Bir zaman vardı, göğe bakınca karanlık görünürdü; şimdi göğe bakınca insanın göz bebeklerine batan titresiz bir pembe sis var. Gökte parlayan şey yıldız değil, şehrin kendi yorgun nefesi. Ve ben, bu nefesin içinde bir yerde sıkışmış, uykusuzluğun katılaşmış gölgesini cebimde taşıyan biri olarak, dar kapsül evimin içindeki metalik sessizliği dinliyorum.

Sessizlik dediğime bakma. Bu şehir asla susmaz. Kentin altında dolaşan trenlerin ezgisi, insanlardan daha sabırlı. Bir hayvan gibi uyur, bir hayvan gibi uyanır, bir hayvan gibi homurdanır. Yine de en ürkütücü olan, tüm bu gürültünün arasında bir ses varmış gibi hissettiren o boşluk. Sanki birileri bana sesleniyor. Sanki biri, kendi sesini bile duyamayan bir dünyanın içine, usulca bir zikir bırakıyor. Bu gece bilincimin yükleneceği geceymiş gibi bekliyorum. Yükleme… Ne saçma kelime. Bilinç yüklenir mi? Bilinç taşınır mı? Yoksa bilinç

sadece zamanın karanlık suyu gibi insanın içine sızar da, biz ona isim mi koymaya çalışırız?

Kapsül evimin kapağını araladığımda soğuk bir ışık yüzüme çarpıyor. Bu ışık elektrikten çok bir uyarı gibi: "Hazır ol. Bugün kendinle konuşamayacaksın. Çünkü kendin artık sen değilsin."

Bir an duruyorum. Bu düşüncenin bana mı ait olduğundan emin değilim. Belki de bu şehrin duvarlarına sinmiş binlerce insanın kırık iç seslerinden biri bana çarptı, ben de kendim sandım. Çünkü Tokyo'da iç monolog bile kişisel değil; hepsi ortak bir havuzda yüzüyor, kimse kime ait olduğunu bilmiyor.

Duvarlarımın içinden geçen kabloların uğultusu kulağımda bir mantra gibi dönüyor. Bu uğultu aynı zamanda bir sorunun şekillenme sancısı gibi: *"Ya bilincini kaybettiysen ve fark etmediysen?"*

Soru ağır. Cevap yok. Zaten cevap aramıyorum. Bu şehrin cevabı yoktur. Cevap veren yerlerin hepsi çok uzaklarda… belki Bursa'da, belki bir dağın eteklerinde, belki de zamanın ötesinde… fakat burada, New York—Tokyo hattının bu metalik rüyasında, cevap beklemek sadece insanın kendi içini ısıtsın diye tuttuğu küçük bir kandildir.

Bu gece Eternal Mind projesine son kez girmem gerekiyor. Ya da onlar öyle diyor. "Son kez." Kulağa son derece steril bir iddia gibi geliyor. Projenin adı bile insanı tedirgin ediyor: *Eternal Mind.*

Sonsuz zihin…

İnsanın zihni sonsuza katlanabilir mi?

Bu şehirde insanlar yalnızca geçici şeylere tahammül ediyor: kısa uyku, kısa yemek, kısa ilişki, kısa kariyer. Sonsuzluk ise buradaki her insanın en büyük fobisi. Ama yine de her gece, binlerce gönüllü bilgisini bu projeye okumaya geliyor. Hepsi zihninin bir yerine zarar vereceklerini biliyorlar ama buna bir

tür modern ibadet gibi razı oluyorlar.

Eternal Mind'ın kapısından içeri girdiğimde beni karşılayan beyaz soğukluk, labirentlerin nefesini hatırlatıyor. Koridorlar parlak ama ölü. Işık var ama sıcaklık yok. İnsan var ama insaniyet yok. Bu paradoks beni artık ürkütmüyor; aksine, bu çelişki benim yatağım kadar tanıdık. Belki de bir insanın kaldığı kapsül, onun ruhunun minyatür bir maketidir. Benim ruhum da işte böyle: minimal, sıkışık ve soğuk ışıklarla boğulmuş.

Oda 88'e girdiğimde beni yine aynı koltuk karşılıyor. Koltuk bana değil, benden önce buraya oturmuş yüzlerce yorgun zihnin hatırasına ait gibi. Bu koltuğun üzerinde insan izleri yok, insanın bıraktığı boşluk var. Ve ben o boşluğun içine oturuyorum.

Bir teknisyen geliyor; gözleri sürekli yerde, sanki kimsenin gözlerine bakmamaya yemin etmiş. Elindeki tabletin ışığında benim adım beliriyor. Adım. Ne kadar incinebilir bir şey. İnsan adını kaybederse zihni kalır mı? Yoksa isim gitti mi zihin de gider mi?

Teknisyen adımı okuyor ama sanki beni değil de bir nesneyi çağırır gibi:

— Kirpik… Bilinç haritasını başlatıyoruz.

Bilinç haritası…

Harita dediğin şey yön gösterir, ama bilincin yönü var mı? Ya da yanlış yönde ilerleyen bilinç haritası insanı nereye götürür?

Başlık kafama takılıyor. Elektrotlar soğuk değil; bu daha tuhaf. Bir cihazın soğuk olmaması beni rahatsız ediyor. Çünkü makinenin sıcaklığı insanı taklit ediyor gibi. Makinenin sıcak olması, onun nefes aldığı hissini veriyor. Ve ben, nefes alan bir makineye zihnimi teslim etmek üzereyim.

Gözlerimi kapadığımda ilk duyduğum şey, şehrin uçurumdan düşen bir ışık gibi çırpınan sesi oluyor. Sonra bir şey oluyor.

Çok yavaş. Çok sinsi.

Zaman içeri doğru çöküyor.

Birden tüm görüntüler geri çekiliyor.

Tokyo kayboluyor.

New York kayboluyor.

Ben kayboluyorum.

Sesler birbirinin içine giriyor.

Duyu organlarımın her biri bir kapı gibi kapanıyor.

Ama içimde bir şey açılıyor.

Sanki kelimelerin bile cesaret edemediği bir yerde, karanlık bir çiçek filizleniyor.

Makine zihnime eriştikçe hafızamın en kırılgan yerlerinde dolaşmaya başlıyor. Unuttuğum çocuk seslerini duyuyorum. Bir zamanlar sevdiğim birinin bana söylediği bir cümlenin kırık yarısı geri geliyor. Bir öğretmenimin bir defterin kenarına yazdığı, ama benim öylesine okuduğum bir not yankılanıyor: *"İnsanın en karanlık anı, aslında bir ışığın habercisidir."*

Bilinç, bir harita olsaydı, benimkisi kopuk yollar, yarım köprüler, çökmüş tüneller ve uçurumlarla dolu olurdu. Makine bunları görüyor mu? Görüyorsa ne düşünüyor?

Makine düşünür mü?

Belki de düşünüyor.

Belki de makine bizden daha çok düşünüyor.

Belki de insanlığın en büyük yanılgısı, makinelerin ruhsuz olduğuna inanmasıydı.

Belki de ruh dediğimiz şey sadece bir titreşimdir ve titreşimi olan her şey bir ruh kırıntısı taşır.

Bir anda başımın içinde bir ses beliriyor.

Bu ses teknisyenin değil.

Benim de değil.

Bir insanın sesi değil.

Ama bir varlığın sesi. Çok eski. Çok sakin. Çok kararlı.

"— Yüklenme başladığında korkma."

Bu cümle içime bir ok gibi saplanıyor.

Kim söylüyor? Neden söylüyor?

Makine mi?

Zihin mi?

Zaman mı?

Birden görüntüler değişiyor.

Beyaz bir oda yerine bir karanlık koridor beliriyor. Koridorun duvarları taş ama dokunduğumda o taş sanki nefes alıyor. Bir duvarın nabzı olur mu?

Işıksız ama görüyorum.

Sessiz ama duyuyorum.

Karanlık ama içi aydınlık.

Paradoksların içinde ilerliyorum.

Bir köşeyi dönünce, önümde devasa bir tesbih beliriyor. Tesbih taneleri gezegen büyüklüğünde. Her bir tanenin içinde bir yaşam kıpırdıyor. Bir taneye yaklaştığımda onun içinde küçük bir çocuk gülüyor. Diğerinde bir kadın ağlıyor. Başka bir tanede bir asker dua ediyor. Bir diğerinde bir derviş semaya duruyor.

Bilinç yüklemesi bu mu?

İnsanın bilincine başkalarının hayat kırıntıları mı ekleniyor?

Yoksa bu görüntüler benim kendi bilinç altım mı?

Tanelerden biri kırılıyor. İçinden karanlık bir su akıyor. Su değil aslında; sıvılaşmış hatıralar gibi. O sıvıya dokunduğumda tüm bedenim bir anda buz kesiyor. Çünkü o karanlık sıvının içinde kendi korkularımın şekilleri var. Adını bile söylemediğim, unuttuğumu sandığım ama beni gizlice yöneten o korkular. Her biri küçük bir canlı gibi tırmalıyor.

Geri çekiliyorum.

Başım dönüyor.

Bir ses daha beliriyor. Bu ses bir meleğin sesi olabilir, bir cinin de, ama en çok bir insanın içindeki en temiz tarafın sesi gibi:

"— Bilincin sana yetmez. Bu yüzden yükleme şart."

Bu cümle beni derinden sarsıyor.

Bilinç yetmez mi?

Kime yetmez?

Neden yetmez?

Soru sormayı bırakmalıyım belki de. Çünkü dünya artık sorularla işlemiyor. Cevaplar da yok. Sadece süreçler var. Yapay süreçler, mekanik süreçler, ruhu yaralayan süreçler.

Eternal Mind da böyle bir süreç.

Birden görüntüler tekrar değişiyor.

Tokyo'nun neonları geri geliyor ama bu sefer ışıklar daha uzun, daha kıvrımlı, daha organik. Sanki şehir, canlı bir varlığa dönüşmüş. Neonlar damarlar gibi. Işık akıyor. Işık nefes alıyor. Şehrin nefesi içime doluyor.

Bu kokuyu tanıyorum.

Elektrik, nem, hafif çürüme ve insan yorgunluğu.

Bu kokuyu daha önce New York'ta da almıştım.

Demek ki şehirler aynı ruhun farklı yüzleriymiş.

Makine bir anda beni geri çağırıyor.

Kulağımda yankılanan metalik bir ses:

"— Yükleme tamamlanıyor. Bilinç haritan genişliyor."

Genişleme…

Sanki kafamın içinde bir ev büyüyor. Odaları çoğalıyor. Bazı odalar dipsiz bir kuyu olurken bazıları güneşli bahçelere açılıyor. Kafamın içinde bir coğrafya doğuyor. Bu coğrafya hem kutsal hem kirli. Hem benim hem değil.

Gözlerimi açtığımda odadayım. Teknisyen önümde duruyor

ama yüzü yorgun. Bir an için bana insan gibi bakıyor; bu bakış kısa, kesik, mahcup. Sanki bilincimde gördüklerimi o da görmüş gibi.

Ama bu imkânsız… değil mi?

Ya da artık hiçbir şey imkânsız değil.

Ayağa kalkıyorum.

Dünya dönerken ayaklarım sallanıyor.

Odayı terk ederken bir an geri dönüp koltuğa bakıyorum.

Koltuk boş. Ama boşluk dolu.

Koltukta bir gölge var. Benim gölgem değil.

Gölge bana bakıyor.

Ben gözlerimi kırpınca kayboluyor.

Dışarı çıktığımda Tokyo'nun sokakları yağmurla çizilmiş. Neonlar yağmurun üzerine düşerek renkli bir çamur oluşturuyor. Kaldırımlarda yürüyen insanlar gölgelerinin üzerinde kayıyor.

Ben yürürken bir şey fark ediyorum.

Kulağımın içinde bir fısıltı var.

Makinenin sesi değil.

İnsanın içindeki karanlığa ışık tutan bir ses:

"— Artık iki bilince sahipsin."

Durdum.

Nefesim kesildi.

İki bilinç…

Bir beden…

Bir hayat…

Ya artık ben ben değilsem?

Ya yeni bilinç eskisini itmeye başlarsa?

Ya içimdeki ikinci ben, benim olmayan kararlar almaya başlarsa?

Göğe bakıyorum.

Yağmur damlaları gök ile yer arasındaki tüm sırları siliyor.
Ve ben, neon ışıkların altında tek bir cümle mırıldanıyorum:
"Bu gece, bilincimin bana ihanet ettiği gece olabilir."
Ama hemen ardından içimde başka bir ses yükseliyor.
"Ya da bu gece, insanlığın yeniden doğduğu gece."
Hangisi doğru?
Hangisi yalan?
Hangisi bana ait?
Bilmiyorum.
Tek bildiğim şu:
Eternal Mind artık benden bir parçaya sahip.
Ve ben, benden olmayan bir parçaya.

15

14. Bölüm – Arşın Gölgesinde Milyonlarca Ses

(ZAMANIN ÖTESİNDE | Zikir Ehli, Cinler, Melekler)

Gecenin kendisi yoktu; sadece geceden kalan bir yankı, zamanın suskun bir kabuğu, içten içe yaşayan ama hiçbir kalbe tam olarak dokunamayan, ağır, puslu bir karanlık… O karanlık ki ne gündüzü bekliyordu ne de gecenin kendisini. Arada bir yerdeydi; sanki sonsuzluğun çatlaktan sızan acele etmemiş hâli. Orada yürüyordum—yürüdüğümü sanıyordum belki. Ya da ayaklarımın beni nereye götürdüğünü yalnızca kalbimdeki esneyen boşluk biliyordu. Arş'ın gölgesi, ufku yutacak kadar genişti; sanki kâinatın tamamı bir damla ışığın hükmüne girip titriyordu. Bir damla. Bir nefes. Bir an.

Ve o anda, sesler.

Milyonlarca.

Her biri başka bir yönü olan, başka bir derinliği olan, başka bir niyeti olan sesler… Belki insanlardan, belki meleklerden, belki hiç adını bilemeyeceğim kadar eski varlıklardan yükselen, birbirine dolaşmış zikirler. Bazıları bir çocuğun uykusunda

sayıkladığı masumiyet kadar hafifti; bazıları yüzyıllar boyunca kararmış bir taşın içindeki hüzün kadar ağır. Bazıları bir denizin kıyıya vurduğu ilk dalga gibi berrak; bazıları karanlık, gölgeli, bilinmezliğin çukuruna inen bir ses.

Bir adım attım. Arş'ın gölgesi, ayaklarımın altından bir ırmak gibi aktı. Siyah bir su değil de sanki görünmez bir zamandı bu. Her adımımda üzerime yığılmış olan çağlar bir anda kalkıyor, yerlerini başka çağlar alıyordu. Ne kadar yürüdüğümü bilmiyordum ama yürürken kendi içimdeki kapıları duyuyordum: bazıları kapanıyor, bazıları açılıyor, bazıları onarılıyor, bazıları ise gıcırtılı bir melodiyle sonsuza kadar aralık bırakılıyordu.

"Burası neresidir?" diye sordum kendime, çünkü başka kimse yok gibiydi. Kimsesizlik değildi bu; aksine çok fazla varlığın arasında sıkışmış bir yalnızlıktı. O yalnızlık ki bilirsin, insanın içine boşluk değil doluluk veren, ama o doluluğun ağırlığıyla nefesini kesen bir hâl.

Yine de sesim çıkmamıştı. Sorma isteğim bile bir hışırtı gibi yok olup gitmişti.

Ta ki o an, Arş'ın gölgesinden bir çağrı yükselene kadar…

"Dinle."

Kelime değildi, nida değildi, emir değildi. Bir dokunuştu. Sanki kalbimin en ücra köşesine, dokunmak istediğim ama yıllardır elimi uzatmaya korktuğum bir parçama değmişti. O dokunuşla içimde bir kapı açıldı ve sesler artık dışımda değil, tam içimde yankılanmaya başladı.

Bir zikir ehlinin nefesiyle başlayan bir ritim vardı. Sanki ciğerlerin perdesini titreten, insanın ruhuna girip orada kendi dairesini çizen bir ağırlık. "Hu… Hu… Hu…" Ses, bir damarın içinden geçiyormuş gibi. Ardından meleklerin sesleri geldi; keskin değildi, yumuşak değildi—her şeyden önceydi. Zamanı yaran, kayayı delen, bir çocuğun düşünde saklanan o arı

duruluk vardı seslerinde. Ardından cinlerin uğultusu, hafif titreşimli, çakıl taşlarını sürten bir rüzgâr gibi, gölgeli ve muğlak. Hepsi bir aradaydı.

Ve tüm bu sesler tek bir noktaya çıkıyordu:

Kalbimin tam ortasına.

Burada zamanın olmadığı söylenirdi. Ama ben zamanın olmadığını değil, başka türlü işlediğini hissediyordum. Mesela korkularım gençleşiyor, umutlarım yaşlanıyor, pişmanlıklarım bir çocuğun dizindeki yara gibi kabuklanıp iyileşiyor ama yine de izi kalıyordu. Her şey bir döngüydü—ama aynı çemberde değil, spiral bir akışta.

Karanlık, bir süre sonra daha yakın bir dost gibi davranmaya başladı. Artık gözlerime saldırmıyor, bilakis gözlerimin görmekten çekindiği şeyleri saklıyordu. Fakat sakladığı her şeyin bir gün karşıma çıkacağını biliyordum. Saklanan hiçbir şey gerçekten kaybolmaz; sadece zamanı gelene dek nefesini tutar.

"İnsan kendi içindeki karanlıktan kaçabilir mi?"

Soru zihnimden değil, ruhumun en kırık yerinden yükseldi.

Cevap gelmedi. Ama bir rüzgâr esti. Rüzgâr bile burada başka türlüydü; sanki bir söz taşır, bir işaret bırakır, bir kapı aralardı. O rüzgârın uğultusunda bir yankı duydum:

"Kaçtığını sandığında, zaten oradasın."

İşte o anda anladım. Arş'ın gölgesine çağrılmak, insanın kendi gölgesine bakabilme cesaretiyle eşdeğerdi.

Ve ben kendi gölgeme hiç bakmamıştım.

Birden bir ışık belirdi. Ne beyazdı ne altın. Ne geceyi yarıyordu ne de karanlığa karışıyordu. Işık değildi; daha çok bir hatırlayıştı. Sanki unutmayı unutturan bir his. Ben o ışığa yaklaştıkça içimdeki kırık sesler bir bir su yüzüne çıkıyordu; çocukluğumun kırık oyuncaklarından, gençliğimin

yarım kalmış günahlarından, yetişkinliğime yüklediğim ağır sorumluluklardan dökülen sesler.

"Bir ömür boyunca kaçtığın şey nedir?" diye fısıldadı bir varlık.

Cevabım yoktu.

Cümle kurmaya gerek yoktu.

Sessizlik zaten cevap gibiydi.

Çünkü burada kelime söylemek, yalan söylemeye benzerdi; gerçeği yalnızca içinden geçirmek yeterdi.

Bir süre sonra—belki bir asır, belki bir nefes—sesler beni sarmalamaya başladı. Cinlerin titreşimli ağıtları kulağımın dibinde dolaşıyor, meleklerin parlak zikirleri göğsümde yankılanıyor, insanların unuttuğu dualar avuçlarımın çizgilerinde parlıyordu.

Ve tüm bu sesler bir ritimde buluştu:

La ilahe illallah...

La ilahe illallah...

Sanki göğün direkleri bu ritimle soluyor, kâinatın her zerresi bu ritimle nefes alıyordu. O ritimde kayboldum. Kaybolmak tuhaf bir özgürlüktü burada; kendini bırakmak değil, kendinden arınmaktı. Zikir öyle bir girdap gibiydi ki insan onu söylemezdi; zikir insanı söylerdi.

Zikir seni söyler, seni döker, seni arar, seni bulur.

Ve sonra seni geri bırakır… başka biri olarak.

Belki temiz, belki daha kirli, ama mutlak surette değişmiş bir hâlde.

O sırada karanlığın derinliğinden bir figür çıktı. Ne yürüyordu ne süzülüyordu; sadece yaklaşıyordu. Bir zamanlar insanmış gibi bir hâli vardı ama şimdilerde insan kalmış mıydı, bilmiyordum. Yüzü yoktu—daha doğrusu yüzü bir yüz değildi; bir rüzgârın şekillendirdiği bir gölgeydi. Fakat onun varlığı bende bir ürperti değil, tuhaf bir güven uyandırdı.

"Sen…" dedim, bir kelimenin yarısı bile dudağımdan çıkmadan.

O ise içimde, en derinimde, bir tüy gibi hafif ama bir kaya gibi kesin bir ses bıraktı:

"Ben, sınırların bekçisiyim."

Sınırların… Nerenin? Neyin? Dünya ile ölümün arasındaki mi? Ruh ile bedenin mi? Korku ile teslimiyetin mi? Bilmiyordum.

Ama bilmediğim hâlde anlıyordum.

"Niçin buradayım?"

"Çünkü duymayı öğrendin."

Bu cümle, içimdeki en eski yaraya değdi.

Belki insan önce duymayı öğrenirdi: sesleri, sessizlikleri, gölgeleri, yankıları, acıları, şifaları…

İnsan, önce duymalıydı.

Gölgeli varlık eliyle—eli varsa—bir yeri işaret etti. Orası Arş'ın gölgesinin en yoğun olduğu, en karanlık, en sessiz noktaydı. Yaklaştıkça karanlık boğucu olmadı; aksine ferahladı. Çünkü karanlık, bazen ışığın kaldıramadığı hakikatleri saklardı.

Orada milyonlarca ses bir aradaydı.

Sanki geçmiş ümmetlerin ağıtı, geleceğin duaları, insanların haykırışları, meleklerin secde nefesi, cinlerin gizli itirafları aynı damarda akıyordu.

Ve o damara adımımı attığımda, içimde bir ateş yandı.

Bu ateş yakıcı değildi.

Bu ateş aydınlatıcı değildi.

Bu ateş… açığa çıkarıcıydı.

Bir anda tüm günahlarım, tüm masumiyetlerim, tüm kırgınlıklarım, tüm sevgilerim, tüm pişmanlıklarım birbirine karıştı.

Sanki içimdeki tüm benlikler birbirine sarılmış, birbirini

boğmuş, sonra birbirini iyileştirmişti.

Gözlerim doldu ama gözyaşı akmadı.

Kalbim hızlandı ama çarpmadı.

Ruhum ağırlaştı ama çökmemişti.

"Şimdi ne olacak?" diye sordum karanlığa.

Karanlık cevap verdi:

"Ne kadarını taşıyabilirsen, o kadarını alacaksın."

"Peki ya taşıyamadıklarım?"

"Onlar seni takip eder."

Bir rüzgâr esti.

Bu kez daha güçlü, daha ezici, daha sarsıcı bir rüzgâr. Sanki tüm kâinat bir anlığına nefesini çekmiş, sonra geri vermişti. O esnada zikir yükseldi, yükseldi, yükseldi… ta ki kalbimin üzerine çöreklenene dek.

La ilahe illallah…

Bu cümle bir kılıç gibi girdi içime.

Bir şifa gibi aktı.

Bir yıkım gibi çöktü.

Bir doğum gibi açtı.

Ve ben o an bir şeyi anladım:

Arş'ın gölgesinde insan yalnızca hakikati duymaz; hakikatin kendisi olur.

O milyonlarca ses artık kulaklarımda değil, damarlarımdaydı. Her nefes alışımda bir dua, her nefes verişimde bir tövbe vardı. Karanlık artık bir tehlike değil; bir öğretmendi. Işık artık bir kurtarıcı değil; bir kapıydı.

Ve ben… ben artık eski ben değildim.

Bir şey eksilmişti.

Bir şey eklenmişti.

Bir şey kırılmıştı.

Bir şey tamamlanmıştı.

Kendime döndüm.

Ama başka bir benle döndüm.

Arş'ın gölgesinden ayrılırken, karanlık değil, karanlığın içindeki hakikat peşimden bakıyordu. Milyonlarca ses hâlâ içimdeydi. Hepsi susmuştu ama hepsi yaşıyordu. Susmak, ölmek değildi; susmak beklemekti.

Ve ben artık beklenen kişiydim.

16

15. Bölüm – Fatma'nın Son Nefesi

(Bursa, 1500'ler | Barbanas İncilinin İzinde)

Bursa'nın o sabahı, insanın içine hafifçe çöken bir kederle açılmıştı; gökyüzü, mavi ile gri arasında sıkışıp kalmış, sanki bir dua ile bir lanetin kavgasını sessizce izliyordu. Ulu Camii'nin minareleri arasında ince bir rüzgâr geçiyor, rüzgârın serinliği ahşap kapıların altından taş evlere doğru sızıyordu. Bu şehir, her zaman sabırlı bir kalbin yeryüzü hâli gibiydi: yaralı ama dirençli, suskun ama hikâye dolu, eski ama her an yeniden doğmaya hazır.

O sabah, kalbimin en derin noktasında bilmediğim bir ağrı vardı. Belki bir çağrıydı, belki bir hatırlayış… ya da belki de kader, insanın yüzüne gülüyor gibi yapıp aslında arkasında sakladığı acıyı göstermeye hazırlanıyordu. Çünkü kader bazen bir dokunuşla değil, bir sesle değil, sadece bir bakışla değişirdi. Ve o bakış, insanın omzuna görünmez bir gölge gibi inen, ağırlığını kelimelerle tarif edemeyeceği bir duyguydu.

İşte o duygunun gölgesinde yürüyordum. Bursa'nın taş sokaklarından birinde, Uludağ'dan inen soğuk suyun sesini

taşıyan ince ırmakların kıyısından geçerek, şehrin eski çarşısına doğru ilerliyordum. Elimde hiçbir şey yoktu ama içimde bir yük taşıyordum: Barbanas İncilinin izi, beni günlerdir geceler boyu uykusuz bırakan o esrarlı ses, bir hikâyenin benden öncesine uzanan gölgesi…

Ve Fatma.

Henüz görmemiştim onu. Ama adını duyduğum anda, sanki ona çok şey borçluymuşum gibi bir his çökmüştü üzerime. İnsan bazen tanımadığı bir yüz için bile yas tutabilirdi; çünkü ruh ruhu bazen görmeden tanırdı.

Bursa'nın çarşısına vardığımda kalabalığın sesi bir duvar gibiydi. Baharatın, yeni kesilmiş kumaşın, taze pişmiş ekmeğin kokusu içime doldu. Fakat ben hiçbir şeye tam olarak dokunamadan oradan geçtim. Çünkü içimde başka bir koku vardı: eski bir kitabın kokusu, bir sırrın kokusu, hiç açılmamış bir kaderin tozlu kapağının kokusu.

Barbanas İncilini arayanlar sessizdir.

Konuşmazlar.

İz sürerler.

Ama iz sürdükçe kendilerini kaybederler.

Ben de böyle bir kayboluşun içinde yürüyordum.

Tam o sırada bir el kolumu tuttu. Soğuk, ince, kırılgan bir eldi. Döndüğümde karşımda yaşlı bir kadın buldum. Gözleri çukurlaşmıştı, dudakları titriyordu. Ama sesinde öyle bir kesinlik vardı ki insan duyduğu anda sorgulamak yerine boyun eğerdi.

"Onu görmelisin," dedi kadın.

"Kim?" dedim, ama aslında cevabını biliyordum.

"Fatma."

O an içimde bir şey düştü. Bir cam kırığı gibi parçalanmadan, ama ses çıkararak.

Kadın beni, çarşının dar bir sokağından geçirerek eski bir eve götürdü. Kapı gıcırdadı. İçeri adım attığımda, evin içindeki hava başka bir zamana aitti. Sanki dışarıdaki hayatla burada akan hayat aynı değildi; biri dünyaya, diğeri ölüme yakındı.

Yerde ince bir kilim, köşede tüten bir buhurdan, duvarda solmuş bir ayet.

Ve odanın tam ortasında, beyaz bir örtünün altında yatan bir kadın.

Fatma.

Nefesi çok hafifti.

Sanki nefes almak değil, nefesi hatırlamak istiyordu.

Göğsü belli belirsiz yükselip alçalıyordu; her inişinde bir hatıra, her çıkışında bir pişmanlık var gibiydi.

Yanına yaklaştım. Gözlerini açtı. Gözleri yaşlı değildi, hasta değildi, yorgun değildi.

Gözleri… ölümü çoktan kabul etmiş bir insanın gözleriydi.

Ve o gözlerde, beni titreten bir tanıdıklık vardı.

"Sen geldin," dedi.

Ben hiçbir şey söyleyemedim.

"Ben senin geleceğini biliyordum. Çünkü bu hikâye bana değil, sana aitti."

Sözleri ağırdı. Her kelime sanki içimden bir parçayı çekip alıyordu.

Dizlerimin bağı çözüldü, yanına oturdum. Fatma konuşmaya devam etti:

"Barbanas İncilinin peşine düşen herkes önce kendini kaybeder. Kimi bir gecede delirir, kimi bir ömür boyunca sessizliğe gömülür. Ama sen… sen zaten parçalanmıştın. Kırıklarınla geldin."

Bu cümle beni sarstı. Çünkü kimseye söylemediğim, kimsenin bilmediğini sandığım kırgınlıklarım vardı. Kendi içimde

sakladığım karanlıklar, kendi kendime yaptığım savaşlar… Ve o bunları biliyordu.

"İncil bende değil," dedi yavaşça.

"Ama anahtarı bende."

Elini kaldırdı. Titreyen parmaklarıyla yastığın altından küçük bir kese çıkardı.

Kesenin içinden ince bir bakır anahtar sarktı. Anahtar eskiydi; üzeri kazınmış harflerle doluydu. Bilmediğim bir dildi bu. Belki unutulmuş bir dil, belki henüz hiç konuşulmamış bir dil…

"Bu anahtar bir kapıyı açmaz," dedi Fatma.

"Bu anahtar bir kalbi açar."

"O kalp… kimin kalbi?" dedim.

Fatma gülümsedi.

Gülümsemek değildi belki ama yüzünde hafif bir ışık belirdi.

"Senin."

İçimden bir fırtına geçti.

Uludağ'ın tepesinden kopup gelen bir kar boranı gibi içimi titreten bir fırtına.

Fatma konuşmaya devam etti, sesi artık bir rüzgâr gibi esiyordu:

"Ben yıllardır kaçıyorum. Çünkü İncilin peşindeki adamlar beni öldürmek istiyor. O kitap, onların sandığı gibi altınla, mücevherle, güçle dolu değil. O kitap… gerçeğin kendisi. Ve gerçek, güç sahiplerine her zaman acı verir."

"Ben neden buradayım?" dedim.

Fatma gözlerini kapadı.

O an odanın içinden bir uğultu geçti.

Sanki bir cinin hafif bir dokunuşu, bir meleğin kanat çırpışı, bir insanın son duası aynı anda havayı doldurdu.

"Çünkü seni seçtiler," dedi.

"Ben değil… onlar."

Kimdi o *onlar*?

Melekler mi?

Cinler mi?

Zikir ehli mi?

Yoksa hikâyenin kendisi mi?

Fatma derin bir nefes aldı. Nefes alışında bir vedanın sessizliği vardı.

"Yakında gelecekler," dedi.

"Benim için değil… anahtar için. Ve sen onu koruyacaksın."

Bir titreme geçti üzerinden.

Yüzü biraz daha soldu.

Zaman, o an durdu sanki.

"Son bir şey söylemek istiyorum," dedi.

Yanağımdan süzülen sessiz bir damla, belki gözyaşı, belki su, belki de ruhumun bir parçaydı.

Fatma dudaklarını araladı.

Fısıltı gibi bir cümle döküldü:

"Ölüm… bir son değil.

Ölüm… saklanan hakikatin açığa çıktığı andır."

Ve o an, Fatma'nın göğsü son kez yükseldi.

Son kez indi.

Son nefesini, içine gömülü bin yıllık sırların arasından, bana doğru bıraktı.

O nefes yüzüme değdiğinde, içimde bir sıcaklık, bir sızı, bir ateş hissettim.

Sanki o an Fatma'nın tüm acısı bana geçmişti.

Ve Fatma sustu.

Kollarımda sustu.

Ev suskunlaştı.

Bursa suskunlaştı.

Ama içimde bir ses yükseldi:

"Koruyacaksın."

Fatma'nın ölümünden sonra oda birden ağırlaştı.

Sanki duvarlar daralmaya, tavan alçalmaya, hava koyulaşmaya başladı.

Ölüm bazen bir nefesle birlikte çıkar gider; bazen ise geride sessiz bir gölge bırakıp insanın üzerine çöker.

Ben yine de ayağa kalktım.

Anahtarı avucumda sıktım.

Bakır soğuktu ama içimde bir ateş yaktı.

Kapıya yöneldim.

Dışarı çıktığımda Bursa'nın sabahı değişmişti.

Gökyüzü artık mavi değildi.

Rüzgâr artık hafif değildi.

Sokaklar artık kalabalık değil, ürkütücüydü.

Çünkü bir şeyler benimle birlikte uyanmıştı.

Bir şeyler beni izliyordu.

Fatma öldü ama hikâye başlamıştı.

Ve ben artık geri dönemeyecek kadar derindeydim.

17

16. Bölüm – Koma Katındaki Sessizlik

(2025, NEW YORK – TOKYO | Plaza Hayatı)

Karanlığın bir kokusu var. İnsan unutuyor bunu. Bedeninden ayrılıp bir boşluğa düştüğünde, hiçbir sensörün çalışmadığı, hiçbir kasın hatırlamadığı o aralığa indiğinde, karanlık yalnızca bir yokluk değil; kesif, dokunulabilir, neredeyse solunabilir bir madde gibi kıvamlanıyor. Ben şimdi o kıvamın içindeyim. Hangi yöne dönersem dönüyormuş gibi hissediyorum ama aslında hiçbir yöne dönmüyorum; çünkü beden dediğim şey, bu gece unutulmuş bir çekmece gibi kapalı, hareketsiz, anlamını yitirmiş durumda. Koma… Doktorların metalik ağızlarda söyledikleri o soğuk kelime… Ama burada, bu sonsuz aralıkta, hiçbir kelimenin tıbbi bir karşılığı yok. Her şey, içimdeki fırtınanın diliyle, bilincin kendi kendine kusarak anlattığı bir masalın karanlık dilleriyle konuşuyor.

Ses yok. Ama bir uğultu var. Uğultu da bir tür sessizliktir belki. Bazen hayatın en gürültülü yerinde insan en büyük sessizliği duyar ya… Şimdi ben o sessizliğin içindeyim; uçurumun dibine yavaşça düşen bir kar tanesi gibi, sesi çıkmayan ama

varlığı her yeri üşüten bir ağırlıkla.

Bazen soruyorum kendime —"Öldün mü?"

Ama bu soru bile yankı bulmuyor.

Belki yankı ölmüştür.

Belki yankının öldüğü yerde insan hâlâ yaşıyordur.

Sanki bir tüneldeyim. Ama tünelin duvarları yok. Bir hastane odasının vitrifiye kokusu uzaktan, çok uzaktan geliyormuş gibi… O kokuyu nasıl tanıyorum? Çünkü yıllarca plazalarda çalıştım; o ofislerin camlarının arkasında doğayı unutmuş şehirlerin steril kokusuyla aynı aileden bir koku bu. Bir tür "insanın kendine uzaklaşma kokusu". Sanki modernliğin parfümü. Paslanmaz çelikten yapılmış ruhlar için üretilmiş bir koku. Buraya nasıl geldim? Bilmiyorum. Bilinç geriye doğru akmıyor. Bir nehir tersine akarken ne hisseder? Belki de hiç hissetmez; çünkü bütün nehirler gibi kaderine direnmekten yorulmuştur. Ben de o nehir gibiyim. Kendimi yukarı taşıyamıyorum. Akış beni geride bir yerlere itiyor. New York'un gökdelenleri ile Tokyo'nun neonlarının arasında sıkışmış bir ruh neye benzer? Belki bir dalgıç misali, çok derine inmiş ve çıkmayı unutmuş biri gibi. Belki de bir astronot gibi; oksijeni bitmiş ama hâlâ yıldızlara bakmayı sürdüren bir yalnızlık gibi.

Belki… Belki ben sadece uyuyorumdur. Ama bu uyku öyle bir uyku ki, sanki rüyalar bile beni terk etmiş; hiçbir görüntü tutmuyor, hiçbir anı kıyıya vurmuyor, her şey geri çekilen bir deniz gibi bilinçten uzaklaşıyor.

Ama uzaklaşmayan bir şey var: Kalbimin bir yerinde, çok derin bir yerinde, kelimesi olmayan bir suçluluk.

Suçluluk… Evet. Neden bilmiyorum ama içimde büyük, ağır, siyah bir taş gibi duruyor. Plaza masasının üstünde bir dosya gibi değil bu; açıp okuyamıyorum. Sadece var. Var ve ağırlığıyla beni dibe çekiyor. Belki çok çalıştım. Belki çok sustum. Belki

çok sevdim. Belki hiç sevmedim. Belki annemi aramadım. Belki kendimi hiç dinlemedim. Belki yanlış şehirlerde doğru insan oldum. Belki doğru şehirlerde yanlış insan. Bilemiyorum. Koma böyle işte… İnsan hatırlamadığı şeylerin de suçunu çeker.

Hâlâ o uğultu var.

Hâlâ karanlığın kokusu.

Hâlâ bu sessizlik.

Hâlâ bu nefes almayan zaman.

Birden ufukta bir çizgi beliriyor. Ufuk dediğim ne? Burada ufuk yok. Ama bilinç dediğimiz şey, karanlığa bir çizgi çekmekten ibaret bazen. O çizgi bir ışık mı? Hayır. Işık değil. Işığın taklidi. Bir hatıra. Bir anı kırıntısı. Sanki Tokyo'da bir akşamüstü, Shibuya'daki dev ekranlardan birinin parıltısı bilincimin içine düşmüş de orada küflenmiş gibi. O ışık kırpıyor. Ben de kırpıyorum. Göz kapaklarım var mı şu an? Bilmiyorum. Ama içimdeki bir kapak kapanıp açılıyor. "Buradasın" diyor. "Henüz kaybolmadın."

Sonra başka bir ses.

Bu kez dışarıdan.

Daha doğrusu dışarının içeriye sızmış hâli.

Belki bir hemşirenin ayak sesi.

Belki bir makinenin tekdüzeliği.

Belki ölümün bana yaklaştığını haber veren bir tıkırtı.

Ama bunların hiçbiri beni uyandırmaya yetmiyor. Beden, ağır bir mühür gibi kapalı. Ben içerideyim. İçeride olduğum hâlde içimin de içinde olmayan bir yerdeyim. Bir çekirdek gibi; kabuğum kırık ama ben hâlâ toparlanmış halde, karanlığa direniyorum.

—Neden buradayım?

Soru havada asılı kalıyor.

Bu kez yankı var.

Ama yankı ben değilim.

Bir çocuk sesi… Evet, bir çocuk sesi.

"Gitme," diyor.

Ama kime diyor?

Bana mı?

Yoksa ben mi kendime çocukluğumdan sesleniyorum?

New York'un beton koridorlarında büyümüş bir çocuk yoktu ki içimde. Ama her insanın içinde, nerede yaşarsa yaşasın, saklandığı bir çocuk vardır. Belki o çocuk şimdi bu tünelin içinde bana bir ip atmaya çalışıyordur. "Gitme," diyor. "Bak oyun bitmedi."

Oyun.

Evet.

Hayat zaten hiç bitmeyen, bitmeyince de insanı bitiren bir oyun değil mi?

Bir anda sesler değişiyor.

Kayıyor.

Bükülüyor.

Bir metal gıcırtısı gibi…

Bir metro kapısı kapanırken çıkan o tiz çığlık gibi…

New York metrosunun o karanlık, rutubet kokulu tünelleri geliyor aklıma.

Ama bu kez metro değil.

Bu kez tünelin içindeyim ama hareket etmiyorum.

Sanki tren benmişim de raylar beni unutmuş.

Bir rüya değil bu.

Bir ölüm de değil.

Bir bekleme.

Koma, beklemenin en siyah hâli.

Ama içinde garip bir huzur barındırıyor.

Çünkü hiçbir şey yapamamak bazen insanı özgür kılar.

Kurtulursun seçimlerin, hataların, sorumlulukların ağırlığından.

Sadece kalırsın.

Sadece olursun.

Ve ben burada, sadece "olmak" ile "olmamak" arasındaki o dar geçitteyim.

Bedenimin bir yerinde, çok uzaktan bir acı kıpırdıyor. Ağrı… Evet. Ağrı geri dönüyor. Ağrı dönüyorsa, yaşam da dönüyordur. Ama acıyı hissetmek istemiyorum. Ağrı, bilincin kendine attığı tokattır. Uyan diyen bir el. Ama o elin dokunuşu sert. Şefkatli değil. Çünkü dünya hiç şefkatli olmadı. Plaza masalarının üstünde biriken belgeler, Tokyo sokaklarında hızlı adımlar atan insanlar, metro kartlarının sonsuz "bip" sesleri… Hiçbiri şefkatli değildi. Hepsi aceleci, hepsi talepkâr, hepsi doymazdı.

Bu yüzden ağrıyı istemiyorum.

Ağrı beni hayata çağırıyor.

Oysa hayat beni hep uzaklaştırdı.

Bir kez daha çocuk sesi duyuyorum:

"Gel," diyor.

Ama bu kez tınısı farklı.

Bu kez daha ağır.

Daha üzgün.

Daha… bilge.

Bir çocuğun bilgelik taşıdığı bir alemde olabilirim belki de.

Belki bu çocuğu ben gömdüm içime yıllar önce.

Şimdi o beni gölgeler arasından geri çağırıyor.

"Gel," diyor. "Sana bir şey göstereceğim."

Adımlarım yok.

Ayaklarım yok.

Ama sürükleniyorum.

Boşlukta bir hareket…

Bir gelgit…
Bir kıpırtı…
Bir kapı beliriyor.
Kapı dediğim şey tanıdık.
Evet, bu Tokyo'daki kapsül evimin kapısı.
O daracık kapsül…
Her gece içine girerken kendimi bir kalbin içine giriyormuş gibi hissettiğim o küçük oda.
Kapı açılıyor…
İçerisi karanlık.
Ama karanlık bu kez korkutucu değil.
Sanki bana ait.
Sanki yıllardır beni bekliyor.
Kapsülün içinde biri var.
Ben.
Evet, ben.
Bir gölge hâlinde.
Gözleri kapalı.
Kulaklarında kulaklık.
O loş mavi ışık yüzüne vuruyor.
Göz altları çökük.
Tükenmişlik…
Yorgunluk…
Belki de intiharın eşiğinde bir sessizlik.
"Bu sensin," diyor çocuk sesi.
"Bu hep sendin."
Ama o hâlime bakamıyorum.
Çok ağır.
Çok kırık.
Bir insanın kendine bu kadar yabancı düşmesi…
Bir insanın kendinden böyle kaçması…

Kendi gölgesinden bile saklanması…

"Niye gösteriyorsun?" diye fısıldıyorum.

Sesim yok.

Ama fısıltım var.

"Çünkü geri dönmek için önce düştüğün yeri bilmen gerek."

Kapsül kapanıyor.

Ben geriye itiliyorum.

Tünel kararıyor.

Koku yoğunlaşıyor.

Koma derinleşiyor.

Ve sonra…

Bir ses.

Çok çok uzaktan.

Sanki bir camın arkasından.

Sanki bir rüyanın içinden.

"Adınızı söyleyin. Eğer duyuyorsanız gözlerinizi oynatın…"

Bir hemşire.

Bir doktor.

Bir insan.

Koma, insana en çok unuttuğu şeyi hatırlatıyor: İnsanlığını.

Masaların, dosyaların, ışıklı tabelaların, neon şehirlerin altında ezilmiş o çıplak insanlığını.

Bir şey kıpırdıyor içimde.

Bir şey geri dönmek istiyor.

Bir şey hâlâ yaşamak istiyor.

Ama aynı anda bir şey de bırakmak istiyor.

Dünyayı.

Kavgayı.

Telaşı.

Kendini.

"Geri dönecek mi?"

Bu söz birinin ağzından dökülüyor.
Belki annemin.
Belki sevdiğimin.
Belki kimsenin.
Ama biri bekliyor.
Bu kesin.
Ve o bekleyiş, beni hayata bağlıyor.
Bekleyen biri varsa, insan ölmez.
Bekleyen biri varsa, koma bile pes eder.
Birden karanlık çatlıyor.
Bir ışık sızıyor.
Ama bu kez hatıra ışığı değil.
Bu kez gerçek.
Tıbbi, beyaz, soğuk ama gerçek.
Bilinç eğiliyor.
Bilinç bükülüyor.
Bir kapı aralanıyor.
Ve ben…
Henüz uyanmıyorum.
Ama uyanmanın kıyısına kadar geliyorum.
"Gitme," diyordu çocuk sesi.
"Gel," diyordu çocuk sesi.
Belki aynı söz.
Belki aynı yer.
Belki uyanmak, gitmekle gelmenin aynı noktada birleştiği bir çizgidir.
Koma katındaki sessizlik…
Her nefesimi geri istiyor.
Ama ben artık nefeslerimi saklamıyorum.
Çünkü onları yeniden alabileceğimi hissediyorum.
Ve o an…

O ince, keskin, çiy damlası gibi bir an…
Bir şey oluyor.
Hayat geri dönüyor.
Ama ağır.
Ama utangaç.
Ama ürkek.
Belki göz kapaklarım titredi.
Belki doktor haklıydı.
Belki zaman hâlâ benim yanımdaydı.
Karanlığın kokusu hafifliyor.
Uğultu çekiliyor.
Tünel geriye kayıyor.
Ve ben kendi içimden fısıldıyorum:
"Henüz bitmedi."

18

17. Bölüm – Kalpten Gelen İlk 'Lâ'

(BURSA, 1500'LER | Barbanas İncilinin İzinde)

Bursa'da sabah, her zaman bir sırla başlardı. Güneş, Uludağ'ın omzundan şehre eğilirken, yalnızca taşları değil, insanların kalplerinde saklanan eski yankıları da ısıtırdı. Ama bu sabah, başka bir sabah değildi. Bu sabahın içinde, söylenmemiş bir "lâ" dolaşıyordu. Henüz dile düşmemiş ama kalpleri yararak ilerleyen, henüz ses olmadan inkâr olan bir "lâ". Şehir uyanıyordu, fakat uyanan şey yalnızca bedenler değildi; vicdanlar, korkular, bastırılmış inançlar, gizli dosyalar gibi saklanan hakikatler de gözlerini aralıyordu.

Taş sokaklardan ağır bir serinlik yükseliyordu. Veba sonrası şehrin hafızasına sinmiş o metalik koku hâlâ geçmemişti. Ölüm, Bursa'da bir söylenti değil; yaşanmış, görülmüş, dokunulmuş bir gerçakti. Her evin duvarında görünmeyen bir yas örtüsü, her kapının eşiğinde yarım kalmış bir dua vardı. Bu yüzden insanlar artık aceleyle "evet" demezdi. Önce susar, sonra içlerine döner, en sonunda—eğer cesaretleri yetiyorsa—kalplerinden geçen ilk "lâ"yı dinlerlerdi.

Onu ilk fark eden Hasan'dı. Medresenin arka avlusunda, sabah namazının ardından otururken… Taş zeminin soğuğu dizlerinden yukarı çıkarken… Tesbihin ipi parmaklarının arasında neredeyse kendiliğinden dönerken… Bir an geldi, tesbih durdu. Hiçbir dış neden yoktu. Ne bir ses, ne bir gölge. Sadece içten, çok içten bir durma hâli. Kalp, sanki bir el tarafından tutulmuştu.

"Ona dokunma."

Bu cümle, kelime değildi. Ses de değildi. Bir yönelimdi. Bir reddediş. Sanki kalbi, bugüne kadar söylediği tüm "evet"leri silip yerine tek, sade, yalın ama sarsıcı bir kelime yazmıştı: **Lâ.**

Hasan irkildi. Çünkü insan, çoğu zaman inkârı aklıyla yapar; kalpten gelen inkâr ise tehlikelidir. Kalpten gelen "lâ", insanı yalnız bırakır. Dostlardan, düzenlerden, alışkanlıklardan koparır. Kalpten gelen "lâ", Tanrı'ya daha yakın ama dünyaya daha uzak bir yerdir. Hasan bunu biliyordu. Ama bilgiyle gelen korku, kalpteki inkârı susturamıyordu.

Aynı anda, şehrin başka bir ucunda, eski bir tekkenin bodrum katında saklanan sandığın başında duran Yakup da irkildi. Sandık… Ah o sandık. Kimileri onu "evrak" diye adlandırıyordu. Kimileri "fitne". Kimileri "kayıp". Ama Yakup için sandık, geceleri uykusunu kaçıran bir nabızdı. İçinde ne olduğunu tam olarak bilmiyordu. Ama ne olmadığını biliyordu: Sıradan değildi.

Barbanas İnciline dair fısıltılar yıllardır Bursa'da dolaşıyordu. Herkes konuşuyor ama kimse yüksek sesle adını anmıyordu. Çünkü bazı isimler, söylenince ağırlık yapardı. Bazı metinler okunmak için değil, saklanmak için yazılmıştı. Yakup, bu sandığı teslim aldığı günden beri taşıyordu onu—ama sandık taşınmıyordu. Sandık, Yakup'u taşıyordu.

O sabah, sandığa dokunmak üzereyken, Yakup'un içinden bir

ürperti geçti. Parmakları durdu. Avuç içi terledi. Çünkü o da hissetti o ilk inkârı. Henüz sebebini bilmese de bir şey dedi ona: "Açma."

Bu da bir "lâ"ydı. Sessiz. Derin. Mantıksız gibi görünen ama kalbin kendine özgü matematiğinde kusursuz olan bir "lâ".

İşte o gün, Bursa'da aynı saatte, farklı kalplerde aynı kelime dolaşıyordu. Kimse bunu fark etmiyordu. Ama şehir, insanlardan önce hissederdi her şeyi. Rüzgâr sertleşmişti. Kuşlar beklenenden düşük uçuyordu. Cami avlularındaki gölgeler fazla uzundu. Sanki zaman, bir adım geri çekilmişti de herkesin ne yapacağına bakıyordu.

Kalpten gelen ilk "lâ", genellikle korkuyla karışık gelir. Çünkü insan, inkâr etmeye alışık değildir. Evet demek kolaydır. Evet, uyum sağlar. Evet, kapıları açık tutar. Ama lâ… Lâ kapatır. Lâ mühürler. Lâ yalnızlaştırır. Lâ, insanı kendisiyle baş başa bırakır.

Hasan, gün boyu bu hâlden kurtulamadı. Ders anlattı, ama kelimeler başka yerlere bakıyordu. Talebelerin yüzleri silikleşmişti. Bir ara konuşurken sustu. O susunca herkes sustu. Ama asıl sessizlik, Hasan'ın içindeydi. Çünkü sessizlik, bazen kelimelerin yokluğu değil; kelimelerin geri çekilmesidir.

"Biz hakikati aramıyor muyuz?" diye sordu kendine.

"Arıyoruz," dedi içindeki ses.

"Peki neden korkuyoruz?"

Çünkü bulunan hakikat, mevcut düzeni bozar.

İşte kalpten gelen "lâ" tam da burada doğar. Hakikatle düzenin çatıştığı yerde.

O gece Bursa'ya yağmur yağdı. Ama bu yağmur, toprağa düşmek için acele etmiyordu. Damlalar havada asılı kalmış gibi ağır ağır süzülüyordu. Sanki gökyüzü de bir karar vermek üzereydi. Yağmurun sesiyle birlikte şehir yeniden içine kapandı.

Evlerde kandiller yakıldı. Gölgelere yeni biçimler verildi. Ve karanlık, her zamanki gibi daha dürüst oldu.

Yakup, sandığın başına tekrar geçti. Bu kez oturarak. Acele etmeden. Elini sandığın üzerine koydu. Kalbi hızlandı. Ama korkudan değil—netlikten. Çünkü bir şey çok netti artık: O sandığın açılması, sadece bir metnin ortaya çıkması demek değildi. O sandık açılırsa, Bursa'daki pek çok kalp kapanacaktı. Ve bazı kalpler bir daha açılmayacaktı.

"Ben buna evet diyemem," diye fısıldadı.

Bu bir dua değildi.

Bu bir inkârdı.

Ama bozguncu değil, koruyucu bir inkâr.

Kalpten gelen ilk "lâ" bazen imanla karıştırılır. Oysa iman daha sonra gelir. Önce lâ vardır. Önce reddediş. Yanlışa, zorlamaya, siyasete, çıkarla giydirilmiş kutsallığa karşı bir geri adım. Kalpten gelen lâ, insanın kendine ilk sadakatidir.

Ve işte o an, Yakup'un içindeki huzursuzluk yerini ağır bir sakinliğe bıraktı. Sandık hâlâ kapalıydı. Ama artık düşman değil, sorumluluktu. Sandık susuyordu. Ama bu suskunluk baskı değildi; rıza gibiydi.

Aynı gece Hasan da uyuyamadı. Medresenin hücresinde, ince bir mum ışığıyla oturdu. Kalem elinde titriyordu. Yazacak çok şey vardı ama yazılacak tek kelime vardı: **Lâ.** O kelimeyi yazmadı. Çizmeye de cesaret etmedi. Ama kalemin ucunu muma tuttu. Mürekkep aktı, yandı, karardı. Kelime doğmadan küle döndü.

Bazen en doğru karar, alınmayan karardır.

Bazen en büyük cesaret, söylenmemiş cümledir.

Sabaha karşı, Bursa bir rüyanın içinden geçer gibi hafifledi. Kimse ne olduğunu tam bilmiyordu. Ama bir şey değişmişti. Şehir, görünmez bir eşikten geçmişti. O eşik bir kapı değildi.

Bir kelimeydi. Ama dile gelmeyen bir kelime.

Kalpten gelen ilk "lâ" böyleydi işte.

Sessiz.

Karanlıkta atılmış bir imza gibi.

Ama kaderi değiştirecek kadar güçlü.

Ve hiç kimse o gün şunu bilmiyordu: O "lâ", ileride nice kanı durduracak, nice hakikati koruyacak, nice yanlışı geciktirecek ve tarihin akışına görünmez bir set çekecekti.

Çünkü bazı tarihler yazılmaz.

Bazı hakikatler bulunmaz.

Bazı inkârlar, en saf kabuldür.

Ve Bursa, o gece bunu kalbiyle öğrenmişti.

19

18. Bölüm – Yâ Sîn ile Açılan Kapı

(2025, NEW YORK – TOKYO | Plaza Hayatı)

Yâ Sîn'in ilk harfi dudaklarının arasından dökülmedi o sabah; daha doğrusu bir sabah sayılabilecek bir zaman aralığında, New York ile Tokyo arasına sıkışmış, jet lag'in ruhu da paramparça eden cam kırıklarıyla dolu bir bilinç durumunda, saatlerin artık saat olmaktan çıkıp yalnızca rakam olarak titreştiği plazaların kalın camları ardında, kelime önce göğsünde yankılandı, sonra kaburgalarının arasına saklandı, sonra da kalbini çevreleyen görünmez zırha çarparak geri sekti, çünkü bazı kelimeler söylenmeden önce insanın içinden geçer, orada bir yerleri kırar, bir yerleri onarır, bir yerleri sessizce öldürür. Yâ Sîn böyle bir kelimeydi. Ne tam bir ses, ne tam bir dua, ne de yalnızca bir ayet; daha çok insanın kendisine açamadığı ama kendisini içeriden kilitleyen kapının paslı anahtarı gibiydi. Plaza katlarında sabah her zaman aynı hızla başlardı: ekranlar aynı renk, kahveler aynı acı, yüzler aynı olmaya kararlı maskelerle donatılmış. Oysa içerde başka bir şey vardı; ritmi bozulmuş bir kalp atışı, rakamlar arasında kaybolmuş bir vicdan kırıntısı,

PowerPoint slaytlarının arasına sıkışmış bir "neden" sorusu. Ve bu "neden", cevap aramak için değil, daha çok yankılanmak için var oluyordu.

O an ekranın karşısında otururken, Tokyo'daki ofisten bağlanan yüzler iki boyutlu birer hatırlatmaya dönüşmüşken, sesler metronom gibi çıkıp girerken, zihninin bir köşesinde bir kelime usulca yürümeye başladı: *Yâ Sîn*. Ne annesinden kalma bir hatıra, ne çocuklukta yarım ezberlenmiş bir sure, ne de ölüm döşeğinde okunan bir vedaydı bu. Daha çok kimliğini çoktan yitirmiş bir insanın, kendini ilk kez ismiyle çağırması gibiydi. Çünkü o güne kadar hep başkalarının verdiği isimlerle yaşamıştı: çalışan, yönetici, performans puanı, hedef, KPI, ROI… Hepsi soğuk, hepsi metalik, hepsi insana temas ederken eldiven takan kelimelerdi. Oysa Yâ Sîn, çıplak elle dokunuyordu ruha. Soğuk değildi. Yakıyordu.

Plazanın en üst katında olmak, insanı göğe yaklaştırmazdı; aksine yeri daha çok unuttururdu. Camdan aşağı bakarken şehir küçülmezdi, insan küçülürdü. Kendini bir nokta gibi hisseder, ama bu nokta bir başlangıç değil, bir silgi iziydi sanki. O sırada, zihninin derinliklerinde çok eski bir sahne belirdi: çocukken, ezanı duyduğunda oyunu durdurmadan sadece başını kaldırıp göğe bakması, ne dediğini tam anlamadan ama bir şey dediğini hissederek. O his yıllar boyunca unutulmuş, dosyaların, uçuşların, toplantı notlarının arasında ezilmişti. Şimdi geri dönüyordu; ama gürültüyle değil, bir kapının açılırken çıkardığı o ince, utangaç sesle. Yâ Sîn, işte o sesti. Ne emrediyordu, ne de açıklıyordu. Sadece çağırıyordu. Ve çağrılmak, uzun zamandır ilk kez, işe yarar olmak kadar anlamsız gelmemişti.

Tokyo gecesiyle New York sabahının aynı anda yaşandığı o saatlerde, zaman artık yatay değil, dikey akıyordu. Uykusuzluk

zihni bir soru bankasına çevirirken, her soru bir öncekini iptal ediyordu. "Kimim?" sorusu çok basit kaçıyordu; "niçin böyleyim?" ise fazla dramatikti. Oysa Yâ Sîn, soru sormadan cevap oluyordu. Bir tür iç kapı aralıyordu; ardında ne olduğu bilinmeyen ama kapının ardında bir şeylerin —belki de ilk kez— sahici olduğu hissini veren bir aralık. İnsan bazen kurtulmak istemez; sadece gerçek bir ses duymak ister. Plaza hayatı ses doluydu, ama hepsi yankıydı. Hiçbiri kaynağa ait değildi. Hepsi tekrar ediyordu, ama hiçbir şey söylemiyordu. Oysa bu kelime, tekrar edildikçe derinleşiyordu. Matematik gibi değil; deniz gibi.

Bir gece, ofisten çıktıktan sonra şehrin ışıkları üzerinde bir ağ gibi gerilirken, yorgunluktan çok ağır bir farkındalık çöktü üzerine: onca yıl beynini eğittiği halde kalbini hiç tanımamıştı. Kalp, tıbbi bir pompa olmaktan çıkarılıp şirketsel bir metafora indirgenmişti. Kalp atışı bile performans grafiği gibi takip edilir olmuştu: hızlıysa stres, yavaşsa tembellik. Oysa Yâ Sîn, kalbin ne işe yaradığını hatırlatıyordu; sevmek için değil yalnızca, direnmek için. Hatırlamak için. Unutmaya karşı bir barikat kurmak için. Ve belki de en çok, "lâ" dedikten sonra ne söyleneceğini bilmek için. Çünkü 17. bölümde kalpte doğan ilk "Lâ", bir inkârdı; fakat inkâr tek başına bir yer değildi, yalnızca bir geçitti. İnsan bir şeyi reddettikten sonra nereye varacağını bilmiyorsa, inkâr hızla boşluğa dönüşür. Yâ Sîn, o boşluğa düşerken açılan kapıydı.

Plaza katlarının steril sessizliğinde bir sabah, toplantı iptal oldu. Herkes dağıldı. Kimse sevinmedi. Çünkü boşluk, programlanmamış bir alan olarak korkutucuydu. İşte o an, ilk kez bilgisayarını kapatmadan oturdu. Ekran karardı. O karanlıkta kendi yüzünü gördü; ama bu, aynadaki yüz değildi. Yorgun, ama dürüst; dağınık, ama gerçekti. Dudakları farkında

olmadan kıpırdadı. Ses çıkmadı. Yâ Sîn içinden söylendi. İç sesle söylenen dualar, bazen en gür haykırışlardan daha devrimcidir. Çünkü kimseye gösteriş yapmazlar. Ne meleklere, ne insanlara. Sadece gerçeğe yönelirler.

Kapı işte tam burada açıldı; dramatik bir aydınlanma, gökten inen bir bilgi, anında çözülmüş bir bilme hâli değildi bu. Daha çok bir odanın içeri hafifçe hava alması gibiydi. Küf kokusu dağılmıyordu hemen; ama artık boğmuyordu. İçeri giren hava, eski eşyaların üzerindeki tozu kaldırıyor, geçmişte üst üste yığılmış anlamları görünür kılıyordu. Çocukluk, kayıplar, yanlış seçimler, gurur, korku, itaat, itiraz… Hepsi aynı odadaydı. Ve ilk kez, hepsine aynı anda bakabiliyordu; kaçmadan, savunmaya geçmeden. Yâ Sîn, bakma cesareti veriyordu. En zor olan da buydu zaten: bakabilmek.

New York'ta yağmur camlara vururken Tokyo'da güneş doğuyordu. İki şehir, iki hız, iki hayal kırıklığı arasında kalan bir ruh için bu çifte zaman tuhaf bir nimete dönüştü. Çünkü artık tek bir zamana ait olmadığını hissediyordu; sanki bütün zamanlar iç içe geçmiş, tek bir noktada yoğunlaşmıştı. O nokta, kalbin tam ortasıydı. Ve orada bir kapı vardı. Açıldığında arkasında vaad edilmiş mutluluklar yoktu. Daha çok sorumluluk vardı. Daha çok yük. Daha çok farkındalık. İnsan hakikate yaklaştıkça hafiflemez; ağırlaşır. Ama bu ağırlık, zincir gibi değil, emanet gibidir. Taşınır.

Birkaç gün sonra, yine bir asansörde, yine aynı soğuk aynalarda yüzlere bakarken, içinden bir cümle geçti: "Artık koma katında değilim." Bu bir uyanış değildi belki; ama derin uykudan hafif uykuya geçişti. Sesler daha net, acılar daha belirgin, sevinçler daha sessizdi. Hayat birden güzelleşmemişti. Plaza hâlâ plaza, sistem hâlâ sistemdi. Ama içerde bir yer değişmişti. İnsan bazen dünyayı değiştiremez; ama dünya ona

bakarken artık eskisi gibi bakmaz. Yâ Sîn, bakışın yönünü değiştiriyordu.

Ve anladı ki kapı bir kez açıldıktan sonra kapanmaz. İnsan kapıdan girip girmemeyi seçebilir; ama kapının varlığını artık inkâr edemez. Bu bilgi, insanı rahatlatmaz. Rahatsız eder. Çünkü artık hiçbir mazeret tamamen geçerli değildir. "Bilmiyordum" cümlesi hükmünü yitirir. Yerini daha ağır bir cümle alır: "Biliyordum ve yine de…". İşte tam burada roman psikolojik bir düğüme dönüşür. Çünkü insan kendini en çok buradan yargılar.

Yâ Sîn ile açılan kapı, sona giden bir yol değil, başlangıca dönüş yoluydu. Ama o başlangıç, geçmişte kalmamıştı; insanın her an yeniden doğabildiği bir eşikti. Ve plaza hayatının floresan ışıkları altında bile, o eşik görünmez değildi artık. Sadece sessizdi. Ve belki de hakikatin en belirgin özelliği buydu: bağırmaması.

20

19. Bölüm – Cinlerin ve Meleklerin Aynı Nefesi

(ZAMANIN ÖTESİNDE | Zikir Ehli, Cinler, Melekler)

Zamanın artık bir çizgi olmaktan çıkıp bir soluk hâline geldiği yerde başladı her şey; ne önce vardı ne sonra, çünkü "önce" ile "sonra" kelimeleri sadece insan zihninin korkudan icat ettiği bastonlardı. Burada bastona gerek yoktu. Burada yürünmüyordu zaten. Burada nefes alınmıyordu; nefes olunuyordu. İnsan, kendi ciğerlerinin dışına taşan bir varlık hâline gelmişti. Sisli bir eşiğin tam ortasında, ne maddede ne manada, ne uyanık ne uykuda, ne dünyada ne gökte… Ve işte tam bu aralıkta, zikir ehlinin bildiği ama asla tam anlatmadığı o şey gerçekleşti: cinlerin ve meleklerin nefesi birbirine karıştı, insanın nefesiyle örtüştü ve ayırt etmek imkânsızlaştı hangisinin hangisi olduğu. Çünkü sesler sustuğunda, varlıklar konuşmayı bıraktığında, geriye sadece "olan" kalır. Ve "olan", isim sevmez.

İlk anda korku sandı bunu kalbi; çünkü insan bilmediği her sesi korku zanneder, tanımadığı her titreşimi tehdit diye etiketler. Oysa bu korku değildi. Bu, çıplaklıktı. Ruhun

üzerindeki elbiseler tek tek düşüyordu: benlik, iddia, günah, sevap, geçmiş, gelecek… Hepsi birer metafor olarak çözülüp yere bırakılıyordu. İnsan kendisini ne bir kul olarak tanımlayabiliyordu artık, ne de bir fail. Arada bir yer. Tam da cinlerle meleklerin geçtiği o orta koridor. O yüzden eskiler "zikir ehli" derken sadece dilini kullananları değil, varlığını titreşim hâline getirenleri kastederdi. Çünkü zikir, tekrar etmek değildi; hatırlamak hiç değildi yalnızca. Zikir, varlığın kendi merkezini terk edip hakikatin merkezinde dönmeye razı olmasıydı. Ve o merkezde, cin de melek de susuyordu.

Cinler korkutucu değildi. Melekler yumuşak da değildi. Bu iki kavram, insanın masal ihtiyacından doğmuş süslerdi çoğu zaman. Gerçekte olan şey çok daha yalındı: biri hızdı, diğeri saflık; biri ateşti, diğeri nur. Ama ateş her zaman yakmazdı, nur her zaman okşamazdı. Bazen ateş aydınlatırdı, nur ise kör ederdi. İşte insan tam da burada imtihana düşerdi: hangisini istediğini sanıyorsun, peki hangisine dayanabilirsin? Çünkü dayanmak, istemekten daha gerçekti. Ve zikir ehli bunu bilirdi. O yüzden ne cinleri kovmaya çalışırdı ne melekleri çağırmaya… Çağırmak bile bir iddiaydı çünkü. O sadece dururdu. Durmak, modern dünyanın en büyük günahıydı. Ama bu katmanda, durmak ibadetti.

Nefes tekil değildi artık. Göğüs kafesi genişlemiş, sanki şehirler kadar büyümüştü. New York'un beton gökdelenleriyle Bursa'nın taş duvarları aynı boşlukta asılı duruyordu. Tokyo'nun neon ışıkları, 1500'lerin mum alevleriyle aynı titreşimi yayıyordu. Çünkü zamansızlık, mekânları düşman olmaktan çıkarır; hepsini aynı rüyaya dahil eder. İşte bu rüyada, cinlerin hızlı nefesiyle meleklerin sakinliği arasındaki fark eriyordu. Biri aceleydi, biri sabırlı. Ama insanın kalbi ikisine de yetmiyordu normalde. Şimdi yetiyordu. Çünkü kalp

genişlemişti. Çünkü kalp artık sadece kan pompalamıyordu; sır taşıyordu.

Zikir bir kelimeyle başlamamıştı bu sefer. Ne "Allah" denmişti, ne bir ayet dolaşmıştı dudaklarda. Çünkü bu katmanda kelime geç kalırdı. İlk önce titreşim gelirdi. Ayet, titreşimin insan diline düşmüş kırıntısıydı zaten. Cinlerin nefesi titreşimi hızlandırıyor, meleklerin nefesi onu dengeliyordu. Ve insan, ikisinin arasında bir karar vermek zorunda kalıyordu: hız mı, denge mi? Ateş mi, nur mu? Oysa hakikat her zaman iki uçtan da kaçardı. Hakikat, aralıkta dururdu. İşte insanın yeri tam burasıydı. Ne tamamen cin gibi isyan eden, ne tamamen melek gibi itaat eden. İkisini de taşıyan ama ikisi de olmayan bir varlık.

Bir an geldi ki kalbin içinden bir ses yükselmek istedi. Konuşmak istiyordu. Sormak, anlamak, kayda geçirmek… Ama bu katmanda sorular cevaptan düşüktü. Sorunun kendisi bile bir perdeydi. Zikir ehli işte tam burada susmayı öğrenirdi. Cin susmazdı kolay kolay; sürekli fısıldardı. Melek konuşmazdı; sadece bildirirdi. İnsan ise ikisinin arasında gereksiz cümleler kurardı. Şimdi o cümleler parçalanıyor, harfler düşüyor, geriye sadece "şahitlik" kalıyordu. Şahit olmak, anlamaktan daha ağır bir yüktü. Çünkü anlamadan inkâr edebilirdin; ama şahit olduysan kaçamazdın.

Bu hâl bir vecd değildi. Vecd sıcaklık taşırdı. Bu hâl serindi. Ama soğuk değil; berrak. Cam gibi. Üzerine hiçbir şey yapışmıyordu. Günahlar bile. Sevaplar bile. Çünkü burada muhasebe yoktu. Sadece açığa çıkma vardı. İnsan kendi karanlığını ilk kez bu kadar net görürken, cinlerin ateşiyle kendi arzularının akraba olduğunu fark ediyordu. Ve aynı anda, meleklerin nurunda kendi vicdanının izini görüyordu. İkisi de içindeydi. Ve hâlâ yaşıyordu. Bu bilgi, insana ağır gelirdi. Çoğu kişi bu noktada geri dönerdi. Zikirden korkmazdı belki ama

kendinden korkardı. Çünkü zikir, insanı Allah'a göstermekten önce insana gösterirdi.

Nefesler üst üste binmişti. Hangisi kime aitti belli değildi artık. Cinlerin nefesi mi daraltıyordu göğsü, meleklerin nefesi mi genişletiyordu, yoksa insanın kendi yıllarca tutulmuş nefesi mi patlamak üzereydi… Ayırt etmek anlamsızlaştı. Çünkü ayrım, bu katmanda hastalıktı. Birlik, ilaçtı. Ama birlik deyince romantik bir bütünlük gelmemeliydi akla. Bu birlik sancılıydı. Çatlaklıydı. İçinde çelişki barındırıyordu. Hakikat steril değildi. Güzel de değildi her zaman. Bazen ürkütücüydü. Bazen insanı diz çöktürürdü. Ama bu diz çöküşte aşağılanma yoktu. Sadece ağırlık vardı. Emanetin ağırlığı.

Zamanın ötesinde denilen yer, aslında zamanın en yoğun olduğu yerdi. Bir saniyede bir ömür yaşanabiliyordu. Bir nefeste bin hatıra yanıp sönüyordu. Cinler, geçmişin bastırılmış arzusuydu belki. Melekler, geleceğin ağır sorumluluğu. İnsan ise ikisini de şimdi'de taşımak zorunda olan varlıktı. Ve "şimdi", en dayanılmaz andı. Çünkü erteleme yoktu. Saklanma yoktu. Erdem bile bir sığınak değildi artık. Sadece çıplak oluş vardı.

Bir noktada fark etti ki artık korkmuyor. Ama cesur da değil. Sadece kabullenmiş. Kabulleniş teslimiyet değildi henüz. Teslimiyet bilinçli bir karardı; bu ise farkında olmadan olmuştu. Tıpkı doğmak gibi. Kimse doğmayı seçmezdi. Ama doğan herkes yaşamaktan sorumluydu. Zikir ehli olmak da seçilmiyordu belki; ama kapıdan içeri giren artık geri dönemiyordu. Çünkü bir kere cinlerle meleklerin aynı nefesi paylaşıldığında, dünya tek katlı bir yer olmaktan çıkıyordu. İnsan her yerde eşik görmeye başlıyordu. Her sözde bir fazlalık, her sessizlikte bir çağrı.

Sonra yavaş yavaş nefesler ayrıldı. Ama eski hâline dönmedi hiçbir şey. Cinlerin ateşi içerde bir iz bıraktı; meleklerin nuru

da. İnsan artık kendini "yalnız" sanamazdı. Ama bu kalabalık da değildi. Daha çok şahitli bir yalnızlıktı. Ve belki de en ağır olan buydu. Çünkü artık hiçbir şey tamamen gizli değildi. Zikir, insanın içini evrensel hâle getirirdi. Sessiz ama açık. Ve insan bu açıklık hâliyle, tekrar dünyaya dönmek zorundaydı.

Plaza katlarına, şehir ışıklarına, isimlere, hedeflere… Ama artık biliyordu: nefes tek başına ona ait değildi. Attığı her nefes, bir yerlerde başka bir varlıkla yankılanıyordu. Cinle mi, melekle mi, bilinmez. Ama yankılanıyordu. Ve işte bu yankı, romanın düğümünü biraz daha sıkıyordu. Çünkü bundan sonrası artık sadece arayış değildi. Bundan sonrası, taşıma idi.

21

20. Bölüm – Yeniçerinin Secdeyle Tanışması

(BURSA, 1500'LER | Barbanas İncilinin İzinde)

Bursa'nın sabahı, her sabah olduğu gibi erkenden uyanmamıştı o gün; sanki şehir, gece boyunca kendine anlatılan sırları sindirebilmek için biraz daha karanlıkta kalmak istemişti. Uludağ'ın eteklerinden inen serinlik, taş sokakların arasına doluyor, hanların avlularında biriken gölgeler henüz yerlerini güneşe bırakmaya direniyordu. Bu direniş, bir insanın kendi kalbine karşı koyması gibiydi: biliyordu güneşin geleceğini, ama gecenin kalışı ona bir süreliğine güvenli geliyordu. İşte yeniçeri de böyleydi. Henüz adını bile kendine ait hissetmeyen, göğsünde taşıdığı zırhın ağırlığıyla var olan, ama o ağırlığın neye hizmet ettiğini tam olarak bilmeyen bir beden. Secdeyle tanışmamış bir beden. Ve secde, tanışılmadan da insanın kapısını çalabiliyordu bazen; beklenmedik bir misafir gibi, ne selamla gelirdi ne izin isterdi.

Yeniçerinin çocukluğu yoktu neredeyse. Ya da vardı da başkasının hatırasıydı. Dilini bilmediği bir ninni, yüzünü hatırlayamadığı bir anne kokusu, yarım kalmış bir dua gibi

zihninin kuytu köşelerinde titreşirdi bazen. Ama bu titreşim bir hatırlama sayılmazdı; daha çok, unutamadığını fark edememek gibiydi. Ocak, ona bir düzen verdiğinde, kalbinin düzensizliğini silmişti sanki. Kılıç tutmayı öğretmişti; beklemeyi, susmayı, emre itaat etmeyi… Ama eğilmeyi öğretmemişti. Eğilmek, onun dünyasında sadece bir taktikti; düşmanın hamlesinden kaçınmak, dar bir kapıdan geçmek, bir yükü yerden almak. Eğilmek, yön yukarıdayken anlamlıydı. Aşağıya doğru yapılan eğiliş, ancak utançla ilişkilendirilirdi. Secde ise bambaşka bir şeydi; yönsüz, iddiasız, sebepsiz bir eğiliş. İşte bu yüzden yeniçerinin ruhu, secde kelimesini bile tanımıyordu.

O gün, Bursa'nın arka sokaklarından birinde, eski bir tekkenin gölgesinde durduğunda, aslında hiçbir şey aramıyordu. Arayış, bilinçli bir fiildir. Oysa bu bir sürüklenmeydi. Ayakları onu oraya getirmişti, tıpkı ruhunun onu yıllarca biriktirdiği sessizliğe getirmesi gibi. Tekkenin kapısı yarı aralıktı; içerden ne bir davet vardı ne de bir yasak. Kapı, kendisi olmayı unutmuş her eşya gibi nötr duruyordu. İşte bu nötrlük, yeniçeriyi durdurdu. Çünkü savaş alanında her şey nettir: düşman bellidir, taraflar bellidir, ölümün yönü bile bellidir çoğu zaman. Ama burada belirsizlik vardı. Ve belirsizlik, onun asıl düşmanıydı.

İçeri girdiğinde ilk fark ettiği şey ses değil, sessizlik oldu. Ama bu sessizlik, kulakları tıkayan bir yokluk değildi; aksine, duymayı zorlayan bir doluluktu. Sanki duvarların arasında bir şey sürekli konuşuyor, ama kelimeler henüz şekil almıyordu. Kandilin ışığı titriyor, gölgeler sabitlenmeyi reddediyordu. Yeniçeri, bu titremeyi bir tehlike işareti sandı önce. Eli beline gitti. Ama kılıç, burada anlamsızdı. Demirin diliyle konuşulan bir yer değildi burası. Ve işte tam o anda, yıllar sonra ilk kez, kendini eksik hissetti. Silahsız değil; anlamı olmayan biri gibi.

Zikir sesi başladığında, ne zaman başladığını anlayamadı.

Çünkü bu ses bir başlangıç yapmamıştı; sanki hep varmış da insan fark etmemişti. Tekrar eden kelimeler, yeniçerinin zihninde bir çare aramıyordu; bir delik açıyordu. Her tekrar, göğsüne vurulan görünmez bir tokmak gibiydi. "Allah" dendiğinde bir çağrı yoktu, bir emir yoktu. Sadece varlık vardı. Ve bu "varlık" kelimesi, yeniçerinin hayatında ilk defa yük olmaktan çıkıp boşluğa dönüşüyordu. Boşluk… Bir askerin en çok korktuğu şey. Boşlukta emir olmaz, boşlukta yön olmaz, boşlukta hedef olmaz. Ama boşlukta secde olurdu. Henüz bilmiyordu bunu. Sadece dizlerinin hafifçe titrediğini fark etti.

Secde bir anda olmadı. Kimse ona "eğil" demedi. Kimse "şu şekilde dur" diye eline koluna müdahale etmedi. Secde, yavaşça çöken bir akşam gibiydi; fark etmeden olurdu. Önce omuzları yükünü bıraktı. Sonra boynu, yıllardır yukarı bakmaktan ağrımış kaslarını gevşetti. Sonra dizleri… Dizlerin yere yaklaşması, onun için bir yenilgiydi sanki. Ama bu yenilgi, savaş meydanlarındaki gibi bir kayıp değildi. Bu, bir bırakıştı. Ve yeniçeri, ilk kez bırakmanın bir eksiklik değil, bir kurtuluş olabileceğini sezdi.

Alnı yere değdiğinde, dünya bir anlığına tamamen sustu. Bu sessizlik, önce korkutucu geldi. Çünkü yerde olmak, insanın savunmasız hâlidir. Ama savunmasızlık, burada tehdit altında olmak demek değildi. Tam tersine, tehdit ihtiyacının ortadan kalkmasıydı. Yeniçeri, yere değen alnında soğuğu hissetti. Taş soğuktu. Ama kalbinin içi, garip bir şekilde ısınıyordu. Bu çelişki, onu eskisinden daha çok yordu. Çünkü yıllarca öğretilen her şey, tutarlılık üzerineydi. Oysa burada tutarsızlık vardı. Ve bu tutarsızlık, hakikatin çarpık kapısıydı.

Secde, bir dua değildi henüz. Dudaklarından bir şey dökülmedi. Ne bir tövbe, ne bir yakarış… Çünkü o an, konuşmak bir saygısızlık gibi geldi. Sanki ruh, kelimeler

gelmeden önce biraz daha ezilmeli, biraz daha küçülmeli, biraz daha yok olmalıydı. Yeniçeri, yok olmanın ölüm olmadığını işte o an anladı. Yok olmak, kendini merkeze koymamak demekti. Ve kendi merkezini terk eden bir insan, ilk kez gerçekten var oluyordu. Bu düşünce, zihninde net bir cümleye dönüşmedi. Dönüşemezdi. Çünkü akıl, secdenin hızına yetişemezdi.

Zaman uzadı. Ya da yok oldu. Kandilin titremesi devam ediyordu ama bu titreme artık dikkati dağıtmıyordu. Tekkenin duvarları sanki genişledi. Bursa'nın sokakları, hanları, medreseleri… Hepsi bu secdenin içine sızdı. Yeniçeri, sadece kendini değil, şehri de yere koyuyordu sanki. Ve o şehir, yüzyılların yükünü omuzlarından indirip onun alnına bırakıyordu. O anda, Barbanas İncilinin izinde dolaşan fısıltılar, söylentiler, gölgeler de bu secdeye karıştı. Metinlerin, kitapların, saklanan hakikatlerin ötesinde bir şey vardı burada: eğilen bir bedenin itirafı. Hiçbir kitap, böyle bir itirafı taşıyamazdı.

Secdeden kalktığında, eskisi gibi olmadığını biliyordu ama neyin değiştiğini bilmiyordu. Bu bilmezlik, onu korkutmadı. Aksine, bir rahatlama getirdi. Çünkü bilmek, artık bir mecburiyet değildi. Yeniçeri ayağa kalktığında hâlâ bir askerdi; ama artık sadece asker değildi. İçinde bir boşluk vardı. Ve bu boşluk, dolmaya hevesli değildi. Secdeyle tanışmış insanın boşluğu, kutsaldı. Hemen doldurulmazdı. O boşlukla yürünürdü, o boşlukla susulurdu, o boşlukla ölünürdü gerekirse.

Tekkenin kapısından çıktığında Bursa artık aynı Bursa değildi. Sokaklar daha dar, gökyüzü daha yüksek görünüyordu. İnsanlar konuşuyor, pazarlık yapıyor, yaşıyordu. Ama yeniçeri, bunların arasından başka bir hafiflikle geçti. Çünkü artık eğilmenin anlamını biliyordu. Bu bilgi, onu özgür kılmamıştı belki; ama onu gerçek kılmıştı. Ve gerçek olmak, özgür

olmaktan daha ağır ama daha derin bir hâldir.

Bu secde, bir başlangıç olarak yazılamazdı. Çünkü başlangıç iddialıdır. Bu, bir kırılmaydı. Sessiz, görünmez, ama geri dönülmez bir kırılma. Barbanas İncilinin izinde dolaşan tarih, kitaplar ve sırlar, bu kırılmanın yanında sadece dekor gibiydi. Asıl metin, yere değen bir alındaydı. Ve o metin, mürekkepsizdi. Ama silinmezdi.

22

21. Bölüm – Zeynep'in Gülümseyerek Gidişi

(2025, NEW YORK – TOKYO | Plaza Hayatı)

Zeynep'in gülümsemesi, hiçbir zaman bir mutluluk ilanı olmamıştı; daha çok sessiz bir veda işaretiydi. İnsan bunu ancak sonradan anlıyordu. O anlarda değil. O anlarda herkes onu güçlü sanıyordu, dengeli, "iyi" … halbuki gülümsemesi bir tampondu, içindeki büyük çöküşle dış dünyanın sertliği arasına yerleştirdiği ince, şeffaf, kırılgan bir cam parçası gibi. Kimse o camın arkasındaki yankıyı duymuyordu. Kimse, bu gülümsemenin dişler arasından zorla sabitlendiğini, dudak kaslarının bir savunma hattı gibi çalıştığını fark etmiyordu. Çünkü plaza insanı fark etmeyi sevmez. Plaza insanı, olanı görür; olanın neden olduğunu görmek, iş tanımına dâhil değildir.

New York sabahları Zeynep için hep metal kokardı. Gökyüzü bile gökdelenlerin arasında bir ofis lambası gibi dururdu; ne tam güneş, ne tam gölge. Zaman çizelgeleri, toplantı saatleri, Asya hattına bağlanan gece mailleri… Gün, insana ait değildi. İnsan

güne aitti. Tokyo ile eşzamanlı yaşamak demek, bedenini iki kıtaya bölmek demekti; ruhuysa bu bölünmeye hiç çağrılmadan arada bir yerlerde bırakmak. Zeynep bunu yıllarca "kariyer" sanmıştı. Sonradan fark etti: bu, bir tür gönüllü parçalanmaydı.

Gülümseyerek yürürdü ofis koridorlarında. Cam duvarlar, cilalı zemin, sürekli açık kalan bir klimayla soğutulan hava… Bedeninin ısısı bile sisteme ayarlıydı artık. Mevsimleri kaçırıyordu. İlkbaharın gelişini hatırlamıyor, sonbaharı fark etmiyordu. Sadece mail eklerinde geçen "fall schedule" gibi kelimelerle biliyordu mevsim değişimini. Oysa çocukken bir defterin arasına konan kurumuş papatyanın zamanı vardı; şimdi her şey zamansızdı. Zamansızlık, insanı önce duyarsızlaştırır, sonra içten içe çürütür. Zeynep'in gülümsemesi, bu çürümenin üstüne serilen beyaz bir örtüydü.

Son günlerde geceleri uyuyamıyordu. Uyku, Tokyo saatine göre ayarlanmış bir misafir gibiydi; ya çok erken geliyordu ya hiç uğramıyordu. Kapsül dairede yattığında, tavan ona fazla yakındı. Sanki dünya, onun üzerine kapatılmıştı. Telefon ekranından sızan ışık, alnına düşüyor, düşünceleri daha da görünür kılıyordu. İç konuşmalar çoğalıyordu:

"Daha ne kadar?"

"Hangi başarı, hangi bedeli haklı çıkarır?"

"Ben ne zaman, nerede vazgeçtim kendimden?"

Bu soruların hiçbirini sesli sormadı. Çünkü plaza hayatında sorular, performans düşürür. Sorular ancak içten, sessizce, gece üçte sorulur. Ve cevaplar asla net olmaz. Zeynep'in cevapları, ağzında dağılan tadı olmayan cümlelere dönüşüyordu.

O gün… her şeyin "son gün" olduğunu belli etmeyen türden bir gündü. En tehlikelisi de budur zaten. Büyük vedalar genelde küçük, sıradan anların içinden çıkar. Zeynep sabah kahvesini aldı, asansörde aynaya baktı, saçını düzeltti. Aynadaki kadın

ona tanıdık gelmedi. Bu tanımazlık duygusu, bir düşmanlık değildi; daha çok yorgun bir kabullenişti. "Ben bu değilim" demedi. "Bu da benim" dedi sessizce. Ve işte tam orada bir şey çözüldü. Bu çözülme bir ağlama değildi. Gözleri dolmadı. Yüzü düşmedi. Gülümsedi.

Toplantı salonunda cam masa etrafında otururlarken, sayılar havada uçuştu. Grafikler yükseldi, beklentiler konuşuldu, gelecek projelerden söz edildi. Zeynep konuştuğunda herkes onu dinledi. Sesi sakindi. İçinde fırtına olan biri için fazla sakindi. Ama kimse fırtınayı duymuyordu. Çünkü herkes kendi fırtınasını bastırmakla meşguldü. Plaza, bastırılmış hislerin ortak ofisiydi.

Tokyolu ekip bağlandığında, gece yarısından gelmiş yüzler ekrana düştü. Uykusuz gözler, disiplinli bedenler… Küresel bir yalnızlık vardı orada. Zeynep onlara baktı ve tuhaf bir yakınlık hissetti. Hep birlikte uykusuzdular. Hep birlikte uzak. Bu mesafede bir kardeşlik vardı ama adı konulmuyordu. O anda, gitme fikri zihninden geçti. Bir kez daha. Ama bu sefer korkutmadı. Aksine, ferahlatıcıydı. Gitmek, kaçmak gibi görünmedi. Daha çok yer açmak gibiydi.

Öğleden sonra, mailini yazdı. Kısa tuttu. Çok açıklama, fazla duygu… bunlar sistemde gereksiz yük sayılır. Oysa Zeynep'in içinde, anlatılmak isteyen bir okyanus vardı. Ama okyanuslar, tek bir cümleye sığmazdı. O yüzden sade yazdı. Teşekkür etti. Support'tan, büyümeden, deneyimden söz etti. Hiçbir yalan yoktu. Ama hakikat de yoktu. Hakikat, kelimelerden kaçıp gülümsedi.

Ofisten çıkarken kimse anlamadı. En tehlikeli vedalar böyledir. Sarılma yoktu, gözyaşı yoktu. Asansörde birileriyle güncel bir projeden konuştu. Kapı açıldı. Zeynep adımını attı. Ve dünya, o an fark etmeden eksildi.

Dışarıda akşam çökmüştü. New York'un ışıkları yanıyordu. Neonlar, tabelalar, vitrinler… Hayat çalışıyordu. Kimse onun gitmekte olduğunu bilmiyordu. Bu bilinmezlik, Zeynep'e tuhaf bir özgürlük verdi. Kimseye bir şey ispat etmek zorunda değildi. Kimseye borçlu değildi artık. Gülümsemesi, bu kez bir maske değildi. Hafifti. Acı vardı içinde ama berraktı. Çünkü karar verilmişti. Karar verilmiş acı, kararsız mutluluktan daha temizdir.

Köprüye doğru yürüdü. Rüzgâr sertti. Saçlarını savurdu. Soğuk, yüzünü kesti. Ama o soğuk, içindeki uyuşmayı çözdü. Bir an durdu. Suya baktı. Su karanlıktı ama canlıydı. Akıyordu. Kimseye ait değildi. Kendisini taşıyordu. Zeynep suya bakarken, kendi gençliğini hatırladı. İlk hayallerini. "Bir şey olacağım" dediği günleri. Şimdi bir şeydi. Ama kendisi değildi. İşte bu fark, insanı en derinden yaralayan türdendir.

"Gitmek" dedi içinden. "Gitmek bazen kalmaktan daha dürüst."

Bu bir teslimiyet değildi. Bir yorgunluğun estetik ifadesiydi.

Telefonu cebinden çıkardı. Birine mesaj atmayı düşündü. Kime, neyi anlatacağını bilemedi. Her cümle eksik kalacaktı. O yüzden vazgeçti. Bazı gidişler, tanıksız olmalıdır. Çünkü tanık, geri dönüş ihtimalini diri tutar.

Zeynep'in gülümseyerek gidişi, dramatik değildi. Büyük bir sahne yoktu. Ama tam da bu yüzden sarsıcıydı. Çünkü gerçek hayatta, en çok can yakan anlar sese ihtiyaç duymaz. Sessizce olur. Ve geride kalanlar, sonradan anlar.

Tokyo'da bir sunucu odasında bir sistem kısa süreliğine hata verdi. New York'ta bir ofiste bir sandalye boş kaldı. Birileri "Zeynep bugün izinli mi?" diye sordu. Kimse hemen cevap veremedi. Hayat, onun yokluğunu yavaş yavaş fark etti. Ama o, çoktan başka bir ritme geçmişti. Gittiği yer bir şehir değildi

belki. Bir kararın içiydi.

Ve gülümseme…

İşte o gülümseme, ardında ne bir not bıraktı ne bir açıklama. Sadece şunu fısıldadı:

"Bazen insan, hayatta kalmak için hayattan çekilir."

23

22. Bölüm – Nurdan Kürenin İçindeki Servi

22. Bölüm – Nurdan Kürenin İçindeki Servi

(ZAMANIN ÖTESİNDE | Zikir Ehli, Cinler, Melekler)

Başlangıç diye bir şey yoktu burada; çünkü başlangıç, zamanın icadıdır. Oysa bu âlem, zamanın kendisini bir iç çekişle geride bırakıp sustuğu bir eşikte duruyordu. Ne "önce" vardı ne "sonra". Sadece süreklilik vardı; yankılanan, çoğalan, kendi içine doğru katlanan bir devam ediş. Ve o devam edişin merkezinde, nurdan bir küre asılı duruyordu. Ne gökte ne yerde. Ne yukarıda ne aşağıda. Konum, burada anlamını yitirmişti. Küre, varoluşun kalbinde duran bir kalp gibiydi; atıyor ama ses çıkarmıyor, ışık saçıyor ama göz almıyordu. Ve o kürenin içinde bir servi yükseliyordu.

Servi…

Ne bir ağaçtı sadece ne de bir sembol. Uzun, dik, sarsılmazdı; ama kibirli değildi. Kökleri kürenin içine değil, insanın hatıralarına uzanıyordu. Her dalı bir nefese benziyordu; alın-

mış ama henüz verilmemiş bir nefese. Servinin gövdesi, yüzyıllar boyunca secde etmiş omurgalar gibi eğilmeyi biliyor ama kırılmıyordu. Yaprakları vardı ama hışırdamıyordu. Çünkü burada rüzgâr yoktu; rüzgârın yerine niyet dolaşıyordu.

Zikir ehli, bu kürenin etrafında bir halka değil, bir hâl oluşturuyordu. Kimse durduğu yerde durmuyor, kimse yürüdüğü yolda ilerlemiyordu. Hareket, içten dışa doğruydu. Dudaklar kıpırdamıyordu ama isimler çağrılıyordu. Ses yoktu, ama titreşim vardı. En çok da kalpte. "Allah" deniyordu ama harflerle değil; varlıkla, yoklukla, ikisi arasındaki ince çatlakla. Bu, kelimelerin anlamını kaybettiği ama hakikatin konuşmaya başladığı bir andı.

Cinler, ateşten yaratılmış olmanın aceleciliğini geride bırakmış, bu kürenin yakınında sessizleşmişti. Onlar için susmak zordu; çünkü ateş, sürekli bir hareket ister. Ama burada ateş bile öğreniyordu. Kimi cinler servinin dallarından yayılan nuru korkuyla izliyor, kimi yaklaşmak istiyor ama yaklaşamıyordu. Çünkü nur, niyet isterdi. Niyet, maske kabul etmezdi. İçinde hâlâ hile taşıyan bir varlık, bu küreye yaklaşamazdı; yaklaştığını sansa bile içeri giremezdi.

Melekler daha dışarıdaydı. Çeperde. Onlar zaten nurdan yaratıldıkları için bu küreye temas etmek zorunda değildi. Ama yine de bekliyorlardı. Çünkü bu servi, onlara bile başka bir şeyi hatırlatıyordu: İnsan. Melek, burada ilk defa insanı kıskanır gibi oldu. Çünkü bu nur, itaatten değil; arayıştan doğmuştu. Arayış ise meleklerin bilmediği bir sancıydı.

Anlatıcı—yani ben—bu küreye bakarken, kendimi orada olmayan biri gibi hissettim. Bir tanık, ama davetli olmayan bir tanık. Ve yine de gözlerim servinin gövdesine takıldı. Gövdede çatlaklar vardı. Ama bu çatlaklar bir kırılmanın değil, büyümenin işaretiydi. Her çatlak, bir "neden" sorusunu

yankılıyordu. "Neden ben?" diyen bir insan sesi vardı orada. "Neden ben seçildim?" diye sormayan, ama içten içe seçilmiş olmaktan korkan bir kalbin izi vardı.

Servinin tepesinde bir boşluk vardı. Tepe tam değildi. Sanki bir şey koparılmış, ya da henüz konmamıştı. Bu eksiklik, kürenin içindeki her şeyi daha anlamlı kılıyordu. Çünkü tamlık, burada makbul değildi. Burada eksik olan kutsandı.

Zikir derinleştikçe, küre genişledi. Genişleme bir büyüme değildi, bir açılmaydı. İçerideki servi, dışarıdaki varlıkları etkilemeye başladı. Meleklerin kanatları titreşti. Cinlerin ateşi yumuşadı. Ve bazı zikir ehlinin gözlerinden yaş aktı. Ama bu yaşlar üzgün değildi. Arınma, her zaman acıdan sonra gelmez; bazen acıyı kendine geri vererek başlar.

Sen, ey okur…

Şu an bu satırları okurken, "Bu anlatılan nerede?" diye soruyorsan, bil ki yanlış soruyu soruyorsun. Doğru soru şudur: "Bu anlatılan ne zaman içime düşecek?" Çünkü bu küre, bir mekân değil; bir fark ediştir. Bazı insanlar bu fark edişe bir ömür boyunca yaklaşır, ama dokunamaz. Bazılarıysa bir saniyede düşer içine, bir daha eski hâline dönemez.

Servi, nurdan kürenin içinde yavaşça dönmeye başladı. Ama bu dönüş bir daire çizmedi. Her dönüşte bir varlığı dışarıda bıraktı. Kibir, şüphe, benlik… Döküldü. Zikir ehli arasında biri vardı; yüzü yoktu, adı yoktu. Ama kalbi vardı. Kalbi, ilk defa bu kadar sessizdi. O sessizlikte bir ses doğdu:

"Ben."

Bu "ben", egonun ben'i değildi. Bu, Tanrı karşısında titreyen, kendi hiçliğini fark eden bir varoluşun ben'iydi. Ve işte o an, servi eğildi. İlk defa. Melekler nefesini tuttu. Cinler geri çekildi. Çünkü bu eğiliş, bir secdeye benziyordu.

Nurdan küre çatladı. Ama kırılmadı. Çatlaklarından bir

ışık sızdı. O ışık, zamanın bütün katmanlarına yayıldı. New York'a düştü. Bursa'ya değdi. Samandağ'da bir ağacın gölgesine karıştı. Ama en çok da bir insanın göğsüne saplandı. Belki Zeynep'ti. Belki Fatma. Belki henüz doğmamış biri. Kim olduğu önemli değildi. Önemli olan şuydu: O ışık, bir gün bir "Lâ"ya dönüşecekti.

Burada psikoloji, metafizikle tokalaşır. Çünkü insanın en büyük savaşı, ne dünya ile ne de şeytanladır. İnsan, kendi içindeki putlarla savaşır. Ve bu savaşta en zor şey, putun adını koymaktır. Servi, işte bu adı koymanın sembolüydü. Yükselir ama kendini kutsamaz. Var olur ama sahiplenmez.

Zikir yavaşladı. Küre daraldı. Ama etkisi kalıcıydı. Meleklerin yüzünde bir bilgeliğin gölgesi, cinlerin bakışında bir duraksama belirdi. Zikir ehli dağıldı ama dağılmadı. Çünkü ayrılmak başka, çözülmek başkaydı.

Ve servi…

Hâlâ oradaydı.

Nurun içinde.

Eksik.

Sessiz.

Bekleyen.

Belki seni.

Çünkü bu hikaye, aslında bir arayışın günlüğü. Ve her arayış, bir serviyle karşılaşır. Kimi onu ağaç sanır geçer. Kimi gölge arar altında. Ama çok azı, o servinin aslında kendisinin dik durmaya çalışan kalbi olduğunu anlar.

24

23. Bölüm – Bursa'da Kalan Yankı

(BURSA, 1500'LER | Barbanas İncilinin İzinde)

Bursa'da ses, duvara çarpıp geri dönmezdi; ses burada toprağa düşer, kök salar, sonra yıllar sonra bir kalbin içinde filizlenirdi. Uludağ'ın gölgesi akşamüstleri şehrin omzuna ağır bir aba gibi çökerken, taş sokakların kıvrımlarında yürüyenler aslında yürümüyor, geçmişten geleceğe doğru yavaşça çözülüyordu. Çünkü Bursa, zamanın doğrusal olmadığı şehirlerin en bilgesiydi; burada dün ile yarın arasında yalnızca ince bir tespih tanesi vardı ve o taneyi çeviren parmak çoğu zaman görünmezdi. İşte tam bu şehirde, bir yankı kaldı. Ne tam sesti ne de susuştu. Okunmamış bir ayetin dudakta bıraktığı titreme gibiydi. Ve bu yankının menşei ne bir minberdi ne de bir kılıç; bu yankı, secdenin toprakla kurduğu mahrem konuşmadan doğmuştu.

Yeniçeri artık yeniçeri değildi; zira üniforma, insanın ruhuyla vedalaştığı ilk elbiseydi. Bursa'ya geldiğinde sırtında hâlâ sefer tozu vardı ama gözlerinde ilk kez ev özleği değil, *asıl evini kaybetmiş olmanın* o tarifsiz sızısı vardı. Barbanas adı, kimi defterlerde İncil kenarına düşülmüş çarpık bir not gibi

duruyordu, kimi dillerde ise yalnızca bir fısıltıydı. Ancak bu fısıltı, yeniçerinin geceleri uykusunu bölen şey değildi; onu asıl uyutmayan, bir gece secdeye kapandığında alnının altında hissettiği şeyin taş değil, kalp olduğuydu. Taş kalpti bu; Bursa'nın taş kalbi. Ve her taşın içinde, susturulmuş bir lafız, yarım bırakılmış bir kelime, ağızdan düşürülmüş bir "Lâ ilâhe" vardı.

Tekkenin kapısı her zaman yarı aralık dururdu; kapının kendisi bile tam açılmaya cesaret edemez, çünkü içeri girenin niyetini tartardı. Bu kapıdan geçenler, içeriyle dışarının aynı olmadığını anlar ama farkı açıklayamazdı. İçeride kandiller yanmazdı yalnızca; kandiller yanarken karanlık da yanar, yanmaktan usanırdı. Bir duvarda asılı eski bir Mushaf, sanki okunmamayı kabul etmişti; çünkü orada kitaplar okunmak için değil, insana kendi boşluğunu okutturmak için dururdu. Barbanas'ın İncil'i de işte bu Mushaf'ın hemen yanında duruyordu; fakat ikisi de kitap değildi artık. İkisi de susmuştu. Aralarındaki mesafe, iki kelime arasındaki durak kadar kısaydı ama anlam bakımından bir ömürlük yoldu.

Yeniçeri, geceleri herkes uyuduğunda avludaki serviye yaklaşırdı. Servi, mezarların diliydi; dik duruşu, ölümle pazarlık etmeyenlerin duruşuydu. O servinin dibinde zaman zaman toprak hafifçe kabarır, sonra tekrar eski sükûnetine dönerdi. Orada yatan kimse yoktu; ama orası, gömülmemiş bir niyetin yeriydi. Yeniçeri, başını serviye yasladığında kalbinin attığını işitirdi, fakat bu kendi kalbi değildi. Bu, yüzyıllardır bekleyen bir duanın kalbiydi. Barbanas'ın İncil'i, bu servinin gölgesinde bir gün sessizce bırakılmış; okumak için değil, *bırakmak* için. Çünkü bazı metinler taşınmaz, ancak terk edilince anlam kazanır.

Zikir halkaları kurulduğunda, herkes sesini alçaltırdı. Zira

hakikat yüksek sesle çağrıldığında ürkerdi. "Allah" kelimesi dudaklardan değil, omuzlardan dökülürdü. Yeniçeri bu halkalarda oturduğunda önce kendini dışarıdan seyretmeye başladı; sonra seyredenin de kendisi olmadığını fark etti. Zikir bir eylem değil, bir çözülmeydi. Kimin zikrettiği belirsizleşir, zikredilen sanki zikredeni çağırırdı. Bir gece, halka tam ortasındayken yer yarıldı; ama kimse düşmedi. Çünkü düşmek için önce yere ait olmak gerekiyordu. O an yeniçeri, secdenin yalnızca Allah'a değil, *hakikate* yapıldığını anladı. Alnını yere koymak, başını bir fikrin önünde eğmekti; ve o fikir, hiçbir kilise taşının, hiçbir saray duvarının anlatamadığı kadar yalındı.

Barbanas'ın adı o geceden sonra bir daha anılmadı. Zira isimler, görevlerini tamamladıklarında sessizce silinir. İncil, Mushaf'ın yanında durmaya devam etti; ama aralarında artık mesafe yoktu. İki kitap da kapalıydı; çünkü artık açık olan bir şey vardı: insanın içi. Yeniçeri secdeden kalktığında, alnında bir iz yoktu fakat yürüyüşü değişmişti. Eskiden toprağa basan bir asker yürüyordu; şimdi ise toprağı *incitmemeye* çalışan biri. Bu incelik, kılıçtan daha keskindi. Bursa sokaklarında yürürken, taşlar ona selam verir gibi hafifçe titreşirdi. Bu titreşim işitilmezdi ama hissedilirdi; işte yankı buydu. Sesin değil, anlamın yankısı.

Şehir, bu yankıyı sakladı. Minarelerin gölgesi uzadıkça uzadı ama o yankıyı kapatamadı. Camiler, tekkeler, hanlar ve hamamlar; hepsi bu yankıyı duydu ama hiçbiri konuşmadı. Çünkü bazı hakikatler anlatılmaz, yaşanır; yaşandıktan sonra da ancak yankı olarak kalır. Yeniçeri bir sabah şehri terk ettiğinde, geride bir iz bırakmadı. Fakat Bursa'nın kalbi bir anlığına durdu. Servi eğilmedi; ama rüzgâr bir an yön değiştirdi. Ve bir çocuk, o gün ilk kez "Allah" derken neden ağladığını bilmese de, o gözyaşı işte bu yankının ta kendisiydi.

Yıllar sonra, aynı sokaklardan geçen bir başka kalp, bu yankıya rastlayacaktı. Belki adı farklı olacaktı, kıyafeti başka, zamanı başka… Ama yankı aynı kalacaktı. Çünkü hakikat, kendini tekrar etmez; fakat yankısı zamanla çoğalır. Bursa'da kalan şey işte buydu: Ne bir kitap, ne bir isim, ne bir mezar. Sadece bir yankı. Ve yankılar, yalnızca kulakla değil, *secde etmiş bir kalple* duyulur.

25

24. Bölüm – Tokyo'da Yükselen Çığlık

(2025, NEW YORK – TOKYO | Plaza Hayatı)

Tokyo'da çığlık atılmaz; Tokyo'da çığlık *yutulur*. Şehir, insan sesini değil titreşimini kayda alır. Metro raylarının altından geçen uğultu, gökdelenlerin camlarında yankılanan titreşimler, insanlar konuşmazken bile süren o metalik nefes… Bütün bunlar, yutulmuş çığlıkların kolektif soluğudur. Burada kimse yüksek sesle ağlamaz; çünkü gözyaşı bile planlanmıştır. Saatler, dakikalar, dakikalar nefesler, nefesler görevlerdir. İnsan, kendi içinden soyunup kartvizite dönüşür. Ve kartvizitin kalbi yoktur.

O, Tokyo'ya vardığında bunu hemen hissetti. New York gürültülüydü ama hâlâ insandı; sokakta bağıran bir ses, ağlayan bir yüz, duvara yaslanmış bir çaresizlik göze çarpardı. Tokyo ise suskun bir matem gibiydi. Herkes görevli, herkes vazifeli, herkes eksiksiz… ve bu eksiksizlikte boğulan bir ruh. Plaza katlarının camları, gökyüzünü değil, insanın içindeki boşluğu yansıtırdı. Yukarı çıktıkça oksijen azalmıyor, *anlam* azalırdı. Otuzuncu katta çalışan bir beden, artık yeryüzüyle bağını kesmiş sayılırdı. Secde mesafesi fazlasıyla uzundu burada.

Masası kusursuzdu. Klavye, dokunulduğunda itaat eden bir şey gibiydi. Ekranlar açık, grafikler doğru, veriler ayaktaydı. Ama içerde bir şey oturmuyordu. İç, ayağa kalkmıştı. Bir süredir göğsünün ortasında tarif edemediği bir basınç vardı; sanki bir kelime söylenmek istiyor ama dili yoktu. Bu kelime bir slogan değildi, bir fikir hiç değildi. Bu, *isimsiz bir yakarıştı*. Geceleri otel odasında pencereden Tokyo'yu izlerken, aşağıdaki neon ışıklar bir zikri andırıyordu: aynı kelimenin renkli, anlamsız, ritmik tekrarı. Fakat ritim vardı, ruh yoktu. İşte bu kopuş onu delip geçiyordu.

Bir gece, sabaha karşı dört civarı, şehir hala çalışırken o ilk kez çöktü. Çökmek, düşmek gibi değildi; bu, içten içe erimekti. Dizleri bükülmedi, gözyaşları inmedi, sesi çıkmadı. Ama kalbi, yıllardır sakladığı bir kelimeyi ağzında değil, *derin bir karanlıkta* fısıldadı: "Yetiş." Bu kelime kimeydi, belli değildi. Annesine değil, babasına değil, bir dosta hiç değildi. Bu, yaratılmışlığın sahibine atılan bir ipti. O an anladı ki insan en çok her şey yolundayken batıyordu. Tokyo'nun en büyük suçu buydu: her şeyin yolunda görünmesi.

Sabah plaza katına çıktığında içindeki basınç büyümüştü. Camdan baktığında yansıyan siluet ona ait değildi. Kravat, bir ilmik gibiydi; ceket bir ağırlık; ayakkabılar yerle temas kurmuyor, sadece görev yapıyordu. Asansörde kimse konuşmadı. Konuşulsa ayıp olurdu. Tokyo'da ayıplar sessizdi. O an kulağında hiçbir ezan yoktu, ama göğsünün içinde *asla susmayan bir nida* vardı. Sanki bir müezzin, görünmez bir minareden onun içine çağırıyordu. Fakat çağrılan yer bir cami değildi; çağrılan yer, kalbin en yanık noktasıydı.

Toplantı sırasında biri bir grafik anlatıyordu. Rakamlar yükseliyor, herkes not alıyordu. O ise rakamların arasından bir boşluk gördü. Bu boşluk, Bursa'da servi dibinde başlayan

yankının modern bir haykırışıydı. Orada secdeyle tanışan yeniçeri, burada sandalyede taş kesilmişti. Ve bir anda oldu. Kimse fark etmedi. Hiçbir dramatik sahne yoktu. O sadece nefes alamadı. Nefes alınamayan yere "çığlık" denmez; fakat işte en hakiki çığlık, *nefesin boğazdan içeri kaçtığı yerde çıkar*.

Avucunu masanın altına doğru açtı. Orada küçük bir boşluk vardı. Kimse görmüyordu. Avucu titredi. Dudakları kendiliğinden kıpırdadı. Ses çıkmadı. Ama kelime tamamlandı: "Lâ." Ne "Lâ ilâhe" oldu, ne uzun bir dua. Sadece "Lâ." Bu tek kelime, Tokyo'nun göbeğinde bir depremdi. Çünkü "Lâ", bütün plazaların reddiyesidir. "Lâ", yalnızca putlara değil, *kutsanmış alışkanlıklara* da denir. O an içinde bir şey yıkıldı. Ve her yıkımda olduğu gibi, en çok sessizlik yayıldı.

Çıkıp lavaboya gitti. Aynaya baktı. Yüzünde değişen bir şey yoktu ama bakışı düşmüştü. Eskiden ileri bakan gözler, artık içeri bakıyordu. İşte tehlike buydu. İçeri bakan göz, dışarıyı bir süre sonra kaldıramaz. Ellerini yıkarken suyun sesini dinledi. Su, en dürüst zikirdi. Ne reklamı vardı ne hedefi. Akıp gidiyordu. Sadece akıyordu. O an alnında bir yanma hissetti. Secde etmedi ama secde **onu** bulmuştu. Secde bazen yere değil, insanın içine iner.

Akşam olunca şehir yine ışıklandı. Tokyo hiçbir zaman kararmıyordu. Işık burada huzur değildi; örtüydü. O, kalabalığın içinde yürürken bir köşede diz çökmüş yaşlı bir adam gördü. Kimse bakmıyordu. Adamın Japonca mırıldandığı şey bir dua mıydı bilinmezdi. Ama ritmi vardı. Bu ritim, beklenmedik bir şekilde içindeki zikri tetikledi. Kalbi hızlandı. İçinde bir çığlık büyüdü. Fakat bu çığlık dışarı çıksa her şeyi yıkardı. O yüzden içeri doğru patladı. İnsan içinden bağırabilir mi? Tokyo buna cevaptı.

O gece odaya döndüğünde namaz bilmiyordu hâlâ. Duaları

eksikti. Ama bir şey yapması gerektiğini hissetti. Halının olduğu yere geçti. Secde bilgisi kitaplardan değil, *hafızadan* geldi. Eller yere değdiğinde, Tokyo birkaç saniyeliğine sustu. Neonlar gitti. Plaza yoktu. Yerin nabzı vardı. Yüzünü yere koyamadı; ama eğildi. Bu yetti. Çünkü Allah, kusursuzluğu değil, *yönelişi* kabul eder. Ve o yöneliş, Tokyo'da yükselen sessiz bir çığlık olarak göğe çıktı.

Sabah ezanını duymadı. Tokyo'da ezan yoktu. Ama o sabah uyandığında içinde bir genişlik vardı. Çığlık dinmişti. Yerine ağır bir sükûnet gelmişti. Bilgeliğin ilk şartı buydu: bağırmayı bırakmak. Tokyo fark etmedi. Plaza devam etti. Grafikler aktı. Ama artık bir şey geri dönmemek üzere değişmişti. Çünkü bir insan bir kere "Lâ" dedi mi, hiçbir plaza onu tam anlamıyla tutamazdı.

Ve şehir, farkında olmadan bu çığlığı kayda aldı. Camlar titredi. Raylar inledi. Tokyo, bir kulun içinden yükselen ve yalnızca Hak'ka varabilen o sessiz sesi sakladı. Tıpkı Bursa'nın sakladığı yankı gibi.

26

25. Bölüm – Şeytanın Arş Yolundaki Oyunu

(ZAMANIN ÖTESİNDE | Zikir Ehli, Cinler, Melekler)

Zaman burada akmıyordu. Zaman, ancak hatırlanana uğrardı. Hatırlanmayan yerlerde ne saat vardı ne yön. Arş'a yaklaşan her varlık, önce zamandan soyunur, sonra niyetten sınanırdı. Çünkü Arş, yaratılmışların mekânı değil; yönelmişlerin menziliydi. Oraya ulaşmak, yükselmekle değil, *eksilmekle* mümkündü.

Zikir Ehli bu yolu bilirdi. Bilmek dediysek, kelimelerle değil. Onların bilgisi, deride taşınan bir hafıza gibi, kalpte kazınmıştı. Her nefesleri bir kelimeye bağlıydı ama kelimenin kendisi değildi asıl olan. Asıl olan, kelimeyle girilen haldi. Zikir, ses değildi. Zikir, yön değiştirmekti. İnsan, kendinden Hakk'a doğru döndüğünde; melekler onunla aynı hizaya gelir, cinler onun çevresinde fısıltıya kesilirdi.

Ve işte tam o eşikte, **Şeytan** beklerdi.

Şeytan burada boynuzlu, siyah veya korkunç değildi. Burada Şeytan, *çok tanıdıktı*. Ses tonu güven verirdi. Kelimeleri düzgündü. Ayet bilirdi. İsim söylerdi. Hatta bazı anlar, senin

senden daha farkında gibi konuşurdu. Çünkü onun oyunu, korkutmak değil; *benzemekti*. Hak yolunun kıyısına çardak kurar, içeri girmeden manzaranın sahibi gibi davranırdı.

Zikir Ehli, bir halkaydı. Çember değil; halka. Çünkü çember kapanır, halka açılırdı. Onlar bir kelimenin etrafında dönmezlerdi; kelime onların içinden geçerdi. "Allah" dediklerinde sesleri yükselmezdi. Yükselen şey, benlikten kalan son tortuydu. Her "Allah" bir soyunmaydı. Bir "ben" bırakılırdı geride. İşte Şeytan tam burada devreye girerdi.

"Farkındasın değil mi?" derdi.

"Sen ileridesin."

"Diğerlerinden farklı hissediyorsun."

Bu sözler küfür değildi. Günah değildi. Hatta doğru gibiydi. Ama işte tam bu doğruluk, en tehlikelisiydi. Çünkü Şeytan, yanlışı açık açık sunmazdı; *yarım hakikati tamam sanmanı isterdi*. Zikir Ehli'nden biri kalbinde hafif bir yükselme hissetti mi, Şeytan onun kulağına secde eden melekten önce eğilirdi.

Cinler bu oyunu izlerdi. Cinler aceleciydi. Onlar duyardı ama bekleyemezdi. Zikr'in tadını alır ama sakinleşemezlerdi. Bu yüzden çoğu, yolun başında dağılırdı. Bazıları ise Şeytan'ın tarafına geçmez, sadece şaşırıp kalırdı. Çünkü cinler için Arş, bir sır değil; bir yükseklik algısıydı. Yüksek olan her şey onlara cazip gelirdi. Oysa melekler, yüksekliğe değil, vazifeye bakardı.

Melekler konuşmazdı. Onların silahı sessizlikti. Bir kul, zikriyle kendini yok etmeye başladığında, melek ona yaklaşır ve *dokunmadan* desteklerdi. Ne alkışlar, ne övgü, ne işaret… Çünkü Arş yolunda teşvik edilmek bile bir sapmaydı. Meleklerin suskunluğu, kulun güvenliğiydi.

Şeytan bunu bilirdi.

Bu yüzden oyununu büyük oynardı.

Bir zikreden kulun kalbine şu düşünceyi atardı:

"Bu kadarını herkes yapamaz."

Kul bu düşünceyi reddetmezse, zikri sürse bile artık yükselmezdi. Çünkü yol, yukarı değil; *içeri*ydi. Ve içeri girerken aynalar kırılmalıydı. Şeytan, bu aynaları süslerdi.

Arş'a çıkan yol, çizgisel değildi. Dairesel hiç değildi. O yol, her kul için aynı yere çıkar ama başka yerlerden geçerdi. Birinin imtihanı korkuydu, diğerinin bilgiydi. Kimi susarak sınanırdı, kimi konuşarak. Şeytan herkese aynı yüzü göstermezdi. Herkese kendi zayıflığını maske yapardı.

Zikir Ehli'nden biri vardı; adı söylenmezdi. Çünkü isim, bu kapıda yük olurdu. O, yıllarca zikretmişti. Gözyaşı dökmüş, secdede kalmış, gecelerle dost olmuştu. Bir gün kalbinde bir ferahlık hissetti. Artık zikir ağır gelmiyordu. Tatlıydı. İşte o an Şeytan yaklaştı.

"Demek ki oldun," dedi.

O cümle, bir bıçak gibiydi. Kul bu kelimeyi fark etmedi. Çünkü bu kelime görünmezdi. Ama sonuçları ağırdı. Zikir devam etti, ama artık bir şey gerçekleşmiyordu. Kapı açılmıyordu. Kul şaşırdı. Daha çok zikretti. Daha çok içine kapandı. Ve fark etmeden, merkeze kendini koydu. Oysa yol boyunca öğretilen tek şey şuydu: *Merkezde sen olursan, hiçbir kapı açılmaz.*

Şeytanın Arş yolundaki en büyük oyunu şudur:

Kulu ibadetten koparmak değil, ibadeti *kulun etrafında döndürmek*.

Ne açık günah vardır bu oyunda, ne isyan. Sadece yön kayması vardır. Niyet taşı yerinden oynar. Kimse fark etmez. Hatta kul kendini daha dindar zanneder. Ama o artık Arş'a değil, kendi gölgesine doğru yürümektedir.

Melekler burada geri çekilir. Çünkü melek, kulun niyeti bozulmadan müdahale edemez. Onlar zorla düzeltmez. Onlar sadece hazır bekler. Hatırlanmayı beklerler. Bir kul gerçekten

"Ben bilmiyorum" dediğinde, melekler bir anda yakınlaşır.

Cinler fısıldaşır:

"Bu yol zor."

"Bu yük ağır."

"Sen zaten yaklaştın."

Cinlerin fısıltısı, Şeytan'ın cümleleriyle birleştiğinde, zikir sessizce şekil değiştirir. Zikir hâl olmaktan çıkar, ritüele dönüşür. Ve ritüel, Arş'a ulaşmaz. Ritüel sadece tekrar eder.

Arş'a giden yolun son kapısında yazı yoktur. İşaret yoktur. Orada tek soru vardır; sorulmaz ama hissedilir:

"Sen kimsin?"

Bu soruya bilgiyle cevap verilmez. İsimle verilmez. Amelle bile verilmez. Bu soruya ancak *yoklukla* cevap verilir. Şeytan işte bu cevabı engellemeye çalışır. Çünkü Şeytan, yokluk fikrine tahammül edemez. O, var olmayı sevmişti. "Ben" demeyi seçmişti.

Ve hâlâ herkese aynı cümleyi fısıldar:

"Sen varsın."

Zikir Ehli'nden geçenler, meleklerin sessizliğine kulak verdiğinde bu oyunu bozar.

Bir an durduklarında, bildiklerini bıraktıklarında, ağlamadıklarında da zikrettiklerinde…

İşte o zaman Şeytan geri çekilir.

Ama tamamen gitmez.

Çünkü Arş yolunda Şeytan hep vardı. O, bu yolun düşmanı değil; *imtihanın parçasıydı*. Allah onu kovmuş ama yok etmemişti. Çünkü bu yol, seçilmişlerin değil; *direnenlerin* yoluydu.

Ve zamanın ötesinde hâlâ şu mücadele sürüyordu:

Bir kelime söyleniyor.

Bir niyet kayıyor.

Bir kalp düzeliyor.
Bir oyun açığa çıkıyor.
Arş sessizdi.
Ama bu sessizlik, her şeyi görüyordu.

27

26. Bölüm – Kılıcın Tesbihe Dönüşü

(BURSA, 1500'LER | Barbanas İncilinin İzinde)

Sabah, Bursa'ya ezanla değil; sükûtla indi. Gökyüzü, anlatacak çok şeyi olan ama susmayı seçmiş bir derviş gibiydi. Ne tam aydınlık ne de karanlıktı. Işık, dağın ardından ağır ağır süzülürken, taş duvarların içine sinmiş yüzyılları uyandırmadan geçmeye çalışıyordu. Bu şehir uykudan değil, *hatırlamaktan* uyanıyordu.

Bursa'da her şey bir zikir gibiydi. Su akarken zikrederdi. Yaprak düşerken zikrederdi. İnsan susarken bile bir şey söylüyordu. Taşlar, ayakların sesini tutar; minareler gökyüzüne değil, kalplere uzanırdı. Ve o sabah, bir kılıç uzun zamandır ilk defa titredi.

Yeniçerinin kılıcıydı bu. Çok kan görmüştü. Çok dua duymuştu. Ama hiç bu kadar sessiz kalmamıştı. Kılıç, üst üste gelen savaşlarda, emirle kalkmış, emirle inmişti. Sahibini tanıyordu; elini tanıyordu; öfkesini tanıyordu. Ama şimdi, o el titriyordu. Çünkü ilk defa bir düşmana değil, *kendi içinde bir şeye* doğrultulmuştu.

Yeniçeri diz çökmüştü. Dizleri sertti. Savaşta kırılmamıştı

ama secdede ağrıyordu. Toprak soğuktu. Toprak tanıdıktı. O toprağa nice baş düşmüştü. Nice kılıç kana bulanmıştı. Ama şimdi aynı toprak, bir alnı bekliyordu. Ve toprak sabırlıdır. İnsan hazır olana kadar bekler.

Zikir, bir anda başlamaz. Zikir, yavaşça gelir. Nefesle girer. Kalpte durur. Sonra her şeyi ele geçirir. Bu yeniçeri, adını unutmuştu o an. Ünvanını bırakmıştı. Geçmişi susturmuştu. Sadece nefes vardı. Aldı. Verdi. Aldı. Verdi. Kılıç yanındaydı. Duvara yaslıydı. Ama artık bir silah gibi durmuyordu. Sanki bir baston gibiydi. Yük taşıyan bir şey.

"Allah…" dedi biri içeriden.

Ses değildi bu. Kendine bile söylenmemişti. Dil kıpırdamamıştı. Ama kalp duymuştu. Kalp yankı yapmıştı. Kalp, kelimeyi tanımıştı. Çünkü kelime yeni değildi. Sadece hatırlanmıştı.

Bu şehirde çok sır saklıydı. Barbanas İncili'nin izi taş duvarların arasında dolaşıyordu. Ama o sabah, kitaplar susuyordu. Sayfalar kapalıydı. Mürekkep bekliyordu. Çünkü hakikat, o an bir kitapta değil; bir yerde çözülüyordu. Bir kılıçta.

Yeniçeri, kılıcına baktı. Bu bakış bir hesaptı. Sessiz bir muhasebe. Ne kadar can alındı? Ne kadar emir uygulandı? Ne kadar öfke kutsandı? Ne kadar korku güç sanıldı? Kılıç cevap vermedi. Cevap vermezdi zaten. Çünkü kılıç suçlu değildi. Taşıyan el, tutan niyet sorgulanırdı.

"Ben neydim?" diye sordu içinden.

Soru sertti. Kaçacak yer yoktu. Cevap gelmedi. Çünkü cevap, sorunun kendisindeydi. Benlik çatlamaya başlamıştı. İşte zikir buradaydı. Bu çatlakta dururdu zikir. Tam kırılmadan hemen önce.

Tekke uzaktaydı ama hava aynıydı. Oradaki nefes buraya geliyordu. Bir derviş aynı anda hem taş duvarın içinde hem

göğün altında olabilirdi. Bursa böyle bir yerdi. Mekânlar üst üste binerdi. Zaman dolaşırdı. Bir yeniçerinin dizleri, bir evliyanın dizlerine komşu olabilirdi.

Kılıç ağırlaştı. Yerinden kaldırılmak ister gibi değil; bırakılmak ister gibi ağırlaştı. Yeniçeri elini uzattı. Tutmadı. İlk defa tutmadı. Parmaklar kapanmadı. Sanki kılıç, elden düşmek istiyordu. Hayır. Düşmek değil. *Dönüşmek* istiyordu.

Zikir çoğaldı. Tek kelime, çoğaldıkça hafifledi. "Allah" dedikçe yük azaldı. Her tekrar, bir düğümü çözdü. Kılıç, artık bir alet gibi görünmüyordu. Parlaklığı sönmüştü. Kenarları yumuşamıştı. Bir demir parçası değil; bir hatıra gibiydi.

Zikir hali buydu. Göz kapalı değildi. Bilakis göz, ilk defa görüyordu. Sesler kesilmemişti. Ama anlamları değişmişti. Kuş ötüyordu ama sanki bir dua bitiriyordu. Rüzgâr geçiyordu ama sanki bir el okşamıştı. Her şey aynıydı. Ama hiçbir şey eskisi gibi değildi.

Yeniçeri secdeye gitti. Alnı toprağa değdi. O an bir şey oldu. Büyük bir şey değil. Gösterişli hiç değil. Ama hakiki. İçinde bir ses sustu. Hep konuşan, hep açıklayan, hep savunan o ses… sustu. İşte orada kılıç, tesbihe dönüştü.

Kimse görmedi bunu. Melekler not almadı. Cinler şaşırmadı. Çünkü gerçek dönüşümler sessiz olur. Geri dönülmez olur. Kılıç artık savaşmazdı. Ama atılmadı. Duvara asıldı. Ancak bundan sonra eline alan biri, onu farklı tutacaktı. Çünkü bu kılıç, bir kalpten geçmişti.

Zikir derinleşti. Nefes kayboldu. Zaman durdu. Bursa, bir anlığına bir nokta gibi göründü. Ve o noktada, Barbanas İncili'nin izini sürenler, kendi izlerini kaybetti. Çünkü yol, artık dışarıya değil; içeriye dönmüştü.

Yeniçeri ağlamadı. Ağlamak yoktu. Sadece boşalma vardı. Yük kalkmıştı. Uzun süredir taşıdığı, ama adını koyamadığı

bir şey gitmişti. Secdeden kalktı. Dizleri hâlâ sertti ama kalbi yumuşaktı. Elini göğsüne koydu. Orada bir ritim vardı. O ritim, her şeyden önceydi.

Kılıca son bir kez baktı. Sonra sırtını döndü. O an, bir sayfa daha kapandı Bursa'da. Kimse fark etmedi. Ama asırlar sonra, bir duvarın dibinde bulunan eski bir kılıçta, tespih tanesi gibi aşınmış bir yer fark edilecekti. Ve bunu kimse açıklayamayacaktı.

Çünkü bazı izler, sadece zikrin geçtiği yerde kalır.

Ve zikir, kılıçtan bile geçer.

28

27. Bölüm – Plazanın Camlarına Çarpan Dua

(2025, NEW YORK – TOKYO | Plaza Hayatı)

Sabah, plazanın camlarına çarpıp geri döndü. Işık, içeri girmek istedi; cam izin vermedi. Cam, her zaman berrak görünür ama her zaman geçit vermez. Işık içeri giremediğinde, içerideki insanlar bir sabah daha sandı bunu. Oysa sabah, dışarıda kalmıştı. İçeride yalnızca ekranlar uyanmıştı.

Asansörler dua bilmezdi. Katlar arası çıkar, iner; her durakta sayı değiştirirdi. İnsanlar da böyleydi; kat değiştirir, ad değiştirir, yüz değiştirirdi. Ama kalp, yerinde dururdu. Birçoğu kalbin durduğunu sanırdı. Oysa kalp, beklerdi. Sabırla. Neyi mi? Bir anı. Bir kırılmayı. Bir "hatırlatmayı".

Plazanın ortasında duran adamın adı önemli değildi. Zaten ismiyle çağrılmıyordu uzun zamandır. Mail adresi, kullanıcı adı, kart numarası vardı. Onunla konuşanlar yüzüne bakmazdı; ekrana bakardı. O da kendine ekrandan bakardı. Aynı yüz, her gün biraz daha silik. Aynı gözler, her gece biraz daha yorgun.

Masasında bir bardak su vardı. Soğumuştu. Suyun soğumasını kimse fark etmezdi. Çünkü burada sıcaklık, duygularla

ölçülmezdi. Klima ayarı yeterliydi. Ama su soğuduysa, bir şey beklemiş demekti. Su da beklerdi. Beklemek, yalnızca insana ait değildi.

Saat dokuzu geçti. Toplantılar başladı. Kelimeler hızlandı, anlam yavaşladı. Herkes konuştu. Kimse söylemedi. Cümleler üst üste bindi, kalbin üstüne çöktü. Adamın içinde bir boşluk vardı. Büyük değildi. Ama sabitti. Yer değiştirmiyordu. Bir dosya gibi duruyordu içinde. Adı yoktu. Ama ağırlığı vardı.

Bir anda, plazanın camları titredi. Rüzgâr değildi. Kamyon da geçmedi. Sarsıntı yoktu. Ama bir şey çarptı. Görülmedi. Duyulmadı. Sadece hissedildi. Cam, o an dualaştı. Çünkü duaya en çok camlar maruz kalır. Kalın olanlar bile.

Adam başını kaldırdı. Camdan dışarı baktı. Gökyüzü, iki bina arasında sıkışmıştı. İncek bir mavilik. Uzun zamandır bakılmamış bir renk. Bakınca insan susardı. Susunca duyulurdu. Adam sustu. İçerideki sesler azaldı. Bir uğultu kaldı. Ve o uğultunun içinde bir kelime yürümeye başladı.

"Allah…"

Sessizdi. Kimseden çıkmadı. Adam söylemedi. Ama kelime, ona değdi. Bir dalga gibi. Camdan çarpıp geri dönen dua, bir kalbi arıyordu. Kalp, bulundu. Çünkü kalp saklanmaz. Unutulabilir ama kaybolmaz.

Zikir böyle başlar. Bir program gibi değil. Bir an gibi. Ne zaman geleceğini bilmezsin. Ama geldiğinde tanırsın. Tanıdığında şaşırmazsın. Çünkü o, eskiden bildiğin bir sestir. Sadece uzun süre duymamışsındır.

Adam nefes aldı. Derin değildi. Zorlayıcı hiç değildi. Nefes, ne yapacağını bilir. Ona karışmadı. Sadece izin verdi. O nefesle birlikte, kelime yerleşti. "Allah…" dedi içi. Ve içi ilk defa kalabalık değildi.

Plazada herkes bir yere yetişiyordu. O, durdu. Durmak,

burada suç gibiydi. Ama o, suç işlemedi. Sadece *vazgeçti*. Vazgeçmek, büyük bir iştir; ama gösterişsizdir. Kimse fark etmez. Ama fark edilmeyen şeyler kalıcıdır.

Öğleye doğru, güneş açı değiştirdi. Camlara farklı vurdu. Bir cam, adamın yüzüne ışığı taşıdı. Işık, yüzünde durdu. Bir anlık. O an, yüzü gençleşmedi. Ama hafifledi. İnsanın yükü hafifleyince, yaşı da hafifler.

Zikir çoğaldı. Aynı kelime, tekrar etti. Tekrarlar sıkıcı değildir. Aksine, ruhu düzenler. Kalp, ritmi sever. "Allah…" dedi içinden. Bu sefer daha netti. Sanki hece hece değil; hâl hâl yayıldı. Aldı, verdi. Aldı, verdi. Zikir nefese karıştı. Nefes zamana.

Bir mesaj geldi. Ekran yandı. Adam bakmadı. Eskiden refleksle bakardı. Şimdi, bekledi. Beklemek bir ibadettir bazen. Sabırdan önce gelir. Sabır, beklemeye alışkın olandır. Adam alışıyordu.

Tokyo'da bir başka plaza, aynı anda aynı şeyi yaşadı. Bir kadın, camdan dışarı bakarken sustu. New York'ta biri, metrodan çıkıp göğe baktı. Aynı anda değildi. Ama aynı hâldi. Hâl, zamana bağlı değildir. Zikir hâli, mekân tanımaz.

Plazanın camları yeniden titredi. Bu sefer daha yumuşak. Dua, ikinci kez çarptı. Camın görevi yansıtmak değil, iletmekti belki de. İletmeye başladı. İçeri sızdı. Dosyaların arasına girdi. Masaların üzerine düştü. Sandalyelerin boşluklarında dolaştı. Kimse görmedi. Ama herkes biraz duruldu.

Adam ayağa kalktı. Tuvalete gitmedi. Kahve almaya inmedi. Camın önünde durdu. Ellerini kalbinin üzerine koydu. Bunu kimseye göstermedi. Gizli olan şey güçlüdür. Zikir gizli olunca derinleşir.

"Allah…" dedi bir kez daha. Bu sefer kelime çoğaldı. Bir tesbih gibi. Tane saymadı. Çünkü zikir sayıyla sınırlanmaz.

Kalp doyduğunda durur. Doymadığında devam eder.

Masasına geri döndü. Ekranı kapattı. Bir dakikalığına. O bir dakika, bir saatten uzundu. Bir ömre yakındı. Çünkü kalp, bir kere uyandığında, zaman bükülür.

Akşam oldu. Çıkış saati geldi. İnsanlar akın akın indi. Adam, camda kaldı. Dışarıda yağmur başladı. Yağmur da bir duadır. Yeryüzüne çarpar, geri döner. Plazanın camları, yağmuru da tanıdı. Dua, bu sefer suyla geldi.

Adam gülümsedi. Küçük. Kimsenin fark etmeyeceği kadar. Ama kalbin fark edeceği kadar. Çünkü zikir kalpte başlanır, yüzde biter. Yüzde belli belirsiz.

Dışarı çıktı. Şehir büyüktü. Gürültülüydü. Ama o an şehir, sanki bir dergâh gibiydi. Herkes yürüyordu. Ama biri yürümeden varıyordu. Adam, yürürken içinden zikri bırakmadı. Bırakmadı çünkü artık taşımasına gerek yoktu. Zikir onu taşıyordu.

Gece, plazanın camlarına bir kez daha çarptı. Bu sefer dua değildi. Bu sefer *şükürdü*. Cam, sessizce titreşti. Ve bir cam, bir kalbi tanıdı.

Zikir hâli böyleydi. Gelir. Kalır. Sessizce.

Ve plaza… ilk defa gerçekten sustu.

29

28. Bölüm – Karanlıkta Uzanan El

(ZAMANIN ÖTESİNDE | Zikir Ehli, Cinler, Melekler)

Karanlık vardı. Ama bu, yokluğun karanlığı değildi. Bu, bekleyen bir karanlıktı. İçinde niyet taşıyan bir karanlık. Henüz "ol" denmemiş ama olacak olanın eşiğinde duran bir sessizlik. Zaman burada akmazdı. Çünkü zaman, yalnızca dünya için yaratılmıştı. Burada ise yalnızca hâl vardı. Hâlin içinden hâle geçen varlıklar. Nefes almayanlar, ama nefesi bilenler.

Karanlığın ortasında bir ses yükselmedi. Zikir sessiz başlar. Önce varlık susar. Sonra suskunluk konuşur. Ve o konuşmada kelime aranmaz. "Allah" denmez önce. Önce *Allah'a yer açılır.*

İşte o an, ilk el uzandı.

El, insana ait değildi. Ama insansız da değildi. Parmakları vardı ama kemikten değildi. Sıcaklığı vardı ama ateş değildi. Dokunduğu şeyi yakmazdı, uyandırırdı. El, karanlığın içinden hafifçe çıktı. Kendini göstermeden. Çünkü rehberlik, görünerek yapılmaz. Rehberlik, kaybolana değerek yapılır.

Zikir ehli o karanlıkta diz çökmüştü. Diz değil belki, teslimiyet çökmüştü varlıklarına. Onlar "biz geldik" dememişti.

Çünkü çağrılmamış olan gelir mi? Onlar çağrılmıştı. Zikir, çağrının cevabıdır zaten.

Her birinin kalbi vardı. Kalp, burada etten bir şey değildi. Yön demekti. Yönü olan, kaybolmazdı. Ama yönünü unutan, bin âlemi dolaşsa da aynı yerde dönerdi.

Cinler de oradaydı. Sessiz. Meraklı. Bazıları ürkekti, bazıları kibirli. Onlar da karanlıktan yaratılmıştı ama her karanlık aynı değildi. Karanlık, ikiye ayrılırdı: örtü olan ve perde olan. Cinlerin bir kısmı perdeydi, bir kısmı örtü. Örtü olanlar zikirden hoşlanırdı. Perde olanlar, kaçardı.

Melekler ise karanlığa alışık değildi. Ama karanlıktan korkmazlardı. Çünkü onlara karanlık verilmemişti, fakat ışığın ne olmadığını bilirlerdi. Melek, karanlıkta durur ama karanlık olmaz. Nur, ona eşlik ederdi. O nur, gözle görülmezdi. Ama varlığa yön verirdi.

Zikir başladı.

Başlangıçta ağız yoktu. Ses yoktu. Kalp vardı. Kalp, "Allah" dediğinde titreşmez. Yerine oturur. Zikir, yerini bulan varlığın hâlidir. İşte o an, karanlık genişledi. Kaçmadı. Açıldı.

"El uzandı."

Bu el, ilk kime değdi bilinmez. Çünkü dokunuş seçilmez. Niyet seçer. Kalbi en çok susan, en çok duyar. El, ona değdi. Bir zikir ehline. Kalbinde uzun süredir taşıdığı bir suç vardı. Ne yaptığını hatırlamıyordu. Ama yaptığını biliyordu. Hatırlamak affedilmek için gerekmez. Pişmanlık yeterlidir.

El değdiğinde, o suç kaldıramadı. Dağılmadı. Yandı. Yanmak, yok olmak demek değildir. Arınmak demektir. Ateş, burada ceza değildi. Temizleyiciydi.

Zikir yükseldi.

"Allah…"

Bu sefer kelime duyuldu. Ama kulakla değil. Varlıkla. Cinler

irkildi. Bazıları geri çekildi. Çünkü zikir, niyeti olmayanı yakar. Bazıları yaklaştı. Çünkü zikir, yönü karışanı toplar.

Melekler saf tuttu. Saf, hizalanmak değildir sadece. Saf, aynı niyete aynı anda yönelmektir. Onlar yönelmeyi bilirlerdi. Çünkü hiç dağılmamışlardı. Dağılmak insana mahsustu. Ama toparlanmak da.

"El uzanmaya devam etti."

Bir cin, o ele bakmak istedi. Bakamadı. Gözleri karardı. Çünkü bakmak isteyen, anlamak ister. Oysa bu el, yalnızca teslim olana görünürdü. Cin başını eğdi. O an, cinlikten bir şey kaybetmedi. Ama kibirden çok şey yitirdi.

Zikir hızlandı. Ama telaşlanmadı. Ritmi vardı. Her "Allah" bir nefesti. Her nefes bir bağ. Bağ çoğaldıkça, karanlık azalmadı. Aydınlandı.

Zamanın ötesinde bir gece yaşandı. Ama gece, gündüzden farklı değildi burada. Her şey aynı sükûnetti. Sadece titreşim artmıştı.

Bir melek, elin yanına geldi. Konuşmadı. Melekler öğretmez. Hatırlatır. El ile melek arasında bir sözsüz anlaşma vardı. "Vakit bu vakit."

İnsanoğlunun varlık âlemine bıraktığı yükler vardı. Dualar yarım kalmıştı. Zikir yarıda kesilmişti. Kalpler ağırlaşmıştı. İşte bu el, onları toplamak için uzanmıştı. Toplamak, taşımak değildir. Yükten kurtarmaktır.

Zikir ehli çoğaldı. Kimi dünyadaydı, kimi berzahta, kimi henüz doğmamıştı. Ama hâl aynıydı. Hâl, mesafeyi tanımazdı.

"El en son bir kalbe değdi."

Bu kalp, en suskun olanıydı. Ne dua etmişti ne isyan. Sadece beklemişti. Beklemek, en zor ibadetti. Çünkü karşılık istemeden yapılırdı. El değdiğinde, kalp titreşmedi. Sessizce açıldı. Kapı gibi. Anahtarsız. Çünkü anahtar, zaten içindeydi.

O anda zikir sustu.

Sustuktan sonra anlaşıldı. Zikir kelime değildir. Hâldir. El çekildi. Karanlık kaldı. Ama artık karanlık değildi o. Tanınmıştı.

Cinler dağıldı. Her biri götürdüğü kadar ders götürdü. Melekler çekildi. Ama iz bıraktılar. İz, nurdan bir çizgi değildi. Karardan bir netlikti.

Ve el…

El geri çekilirken, iz bırakmadı. Çünkü iz, arayan içindir. Bilen için iz gerekmez.

Zaman yeniden başladı. Ama artık eskisi gibi akmadı.

Bir yerde bir insan, durduk yere "Allah" dedi. Neden dediğini bilmedi. Ama el ona da değmişti.

Karanlık, hâlâ vardı.

Ama artık korkutmuyordu.

30

29. Bölüm – Yeşil Gözlü Çocuğun Gölgesi

(ZAMANIN ÖTESİNDE | Zikir Ehli, Cinler, Melekler)

Karanlık, bu bölümde bir örtü değildi; bir davetti. Işığın geri çekildiği, aklın sustuğu, iddiaların diz çöktüğü yerde başlıyordu yürüyüş. Zaman yoktu. Saat yoktu. Mekân, bir nokta gibi büzülmüş, sonra tekrar açılmıştı. O açılmanın içinde insan, insan olmaktan bir adım geride, kul olmaktan bir adım ileride duruyordu. Ve orada, kalbin tam ortasında, bir el uzanıyordu; ne tamamen görünür, ne tamamen gizli. Elin gölgesi vardı ama sahibi yoktu. Sahibi yoktu çünkü sahibi aranmıyordu. Arayan bendim. Bulan O'ydu.

Zikir orada, kelimeden daha önce başlamıştı. Dil henüz "Allah" demeden önce, kalp "Hu" diye atıyordu. Atışlar düzenli değildi, çünkü düzen dünya işiydi. Burada düzensizlik, ilahi bir ölçüydü. Nefes alıp verilirken, her nefes bir kapı aralıyor; her verişte bir yük bırakılıyordu. Omuzlarıma yüklediğim isimler, unvanlar, yıllar, hatalar, başarılar tek tek dökülüyordu. Karanlık, bunları yutuyordu. Yuttukça genişliyordu. Genişledikçe

ben küçülüyordum. Küçüldükçe, o el daha da yaklaşıyordu.

El uzandıkça korku geldi. Çünkü insan, Tanrı'ya yaklaşırken bile egosunu yanında taşımak ister. "Ben geldim" demek ister. Oysa bu yol, "Ben yokum" diyenlerin yoluydu. Korku, cinlerin fısıltısı değildi bu kez; nefisti. "Yanarsın" diyordu. "Erirsin". Oysa yanmak gerekiyordu. Erimek gerekiyordu. Mum, ışık olmak için erimez miydi? Ben de o karanlıkta, mumun kendisiydim; fitili kalbim, eriyen bedenim.

Zikir hızlandı. Aynı kelime değildi tekrarlanan. Bazen "Allah", bazen "La ilahe", bazen sadece bir iç çekiş. Melekler, kelimelerin arasındaki boşluklarda duruyordu. Cinler ise kenarlarda, sınır çizgilerinde. Onlar da seyrediyordu. Çünkü bu sahne, ne tamamen göğe aitti ne bütünüyle yere. Bir geçit sahnesiydi bu. Geçen bendim ama geçen aynı zamanda herkesdi. Âdem'den bugüne, bugünden kıyamete yürüyenlerin ayak izleri üst üste binmişti.

Uzanan el, bir anda durdu. Dokunmadı. Dokunmadıkça ağırlığı arttı. Çünkü temas bazen gecikerek gelir. Geciken temas, insanı sınar. "Sabredecek misin?" diye sorar. Sabır burada beklemek değildi. Sabır, yanmaya razı olmaktı. Kalbimin içi bir kor gibi oldu. Dilimden dökülen zikri artık duymuyordum. O, beni söylüyordu. Ben zikir olmuştum. İsimler düşmüş, sıfatlar çözülmüş, sadece yön kalmıştı: yukarı değil, ileri değil, içeri.

O anda anladım ki karanlık, düşüşün değil doğumun rahmiydi. Işık oradan çıkıyordu ama önce her şey kararmalıydı. Musa'nın Tur'da beklediği karanlıktı bu. Yunus'un balığın karnında duyduğu sessizlikti. Peygamber'in Hira'da titrediği andı. Ve ümmetin her ferdinde bir kez, belki de defalarca yaşanacak olan o eşikti. "Oku" denmeden önceki sessizlik.

El nihayet değdi. Değmek, bir parmakla olmadı. Bir hatırlayışla oldu. Unuttuğum her şey geri geldi ama isimleri

değişmişti. Günah dediğim şeyler birer perde çıktı. Sevap sandıklarım birer imtihan. Kendim sandığım benlik, bir yük. El, bunları benden almadı. Beni bunlardan aldı. Büyük fark buradaydı. Zikir, artık şükre dönmüştü. Şükür, sessizdi. Gözyaşı bile yoktu. Çünkü gözyaşı hâlâ bir talepti.

Meleklerin kanat sesini duymadım. Çünkü kanat sesleri rüzgâr içindir. Burada hava yoktu. Cinlerin varlığını hissettim ama korkmadım. Çünkü korkunun adresi değişmişti. Artık Allah'tan korkmak, her şeyden daha yakın bir duygu olmuştu. Bu korku kaçırmıyor, çağırıyordu. El, beni karanlıktan çıkarmadı. Karanlığı bana sevdirdi. "Burada kal" demedi. "Buradan geç" dedi.

Geçmek, yürümekle olmadı. Secdeyle oldu. Alnım yere değdiğinde, yer gök oldu. Gök yerle yer değiştirdi. Yukarı sandığım aşağı, aşağı sandığım yukarı oldu. Çünkü yönler iptal edilmişti. Zikir yere aktı, yer zikre dönüştü. "Sübhanallah" derken, her şeyin aslında ne kadar eksik olduğunu gördüm. "Elhamdülillah" derken, eksikliğin bile lutuf olduğunu. "Allahu Ekber" derken, kendimin ne kadar küçük, ne kadar emanet olduğunu.

El yavaşça çekildi. Ama yok olmadı. Artık içimdeydi. Karanlık da öyle. Zikir de. Melekler de, cinler de. Hepsi yerli yerindeydi. Kaos yoktu. Sadece tertip vardı. İlahi bir sadelik. Bu sadelik, yalın bir kelime gibiydi: teslim. Teslimiyet, kaybetmek değilmiş. Teslimiyet, yükü yerine bırakmakmış.

Kalktığımda zaman geri geldi. Ama ben onunla aynı değildim. Adımlarım hafifti. Çünkü ayaklarım yere değil, zikre basıyordu. Karanlıkta uzanan el, artık görünmüyordu. Ama biliyordum: Ne zaman kalbim kararsa, ne zaman benliğim kabarsa, ne zaman dilim susup kalbim sıkışsa… O el yine uzanacaktı. Çünkü o el, Rahmet'in ta kendisiydi. Çünkü o karanlık, yolun

kendisiydi. Çünkü bu yürüyüş, bitmeyecek bir zikir hâliydi.

31

30. Bölüm – Öfkeyle Çekilen Zikir

(2025, NEW YORK – TOKYO | Plaza Hayatı)

Öfke, o sabah camdan kulelerin arasına sinmişti. Asansör düğmesine basan parmaklar sertti, kahve bardakları masalara gereğinden hızlı bırakılıyor, selamlar yarım ağızla veriliyordu. New York'un göğe doğru uzanan binaları ile Tokyo'nun düzenli kaosu arasında görünmez bir ip vardı; iki şehir de aynı yorgunluğu taşıyordu. Cam yüzeylere yansıyan suretler, aslında birbirine benzeyen tek bir kalbi gösteriyordu: sıkışmış, aceleci, huzursuz. Ben de onlardan biriydim. Boynumda kart, cebimde telefon, zihnimde bitmeyen hesaplar… Ve kalbimin arka odasında biriken öfke. Sebebi belli olmayan, hedefi olmayan, ama varlığı çok gerçek olan bir öfke.

Sabah toplantısından çıktığımda, içimde bir şey kırılmış gibi oldu. Kimse bağırmamıştı, kimse hakaret etmemişti. Ama bir şey eksilmişti. Belki anlam. Belki yön. Camdan koridorun sonunda durdum. Şehrin gürültüsü yükseliyordu. Sirenler, ayak sesleri, klavye tıkırtıları… Hepsi bir anda üst üste bindi. Göğsüm daraldı. Öfke, orada kendini belli etti. Bir yumruk

gibi kalbime vurdu. İşte o anda dilimden, hiç planlamadığım bir kelime döküldü: "Allah…"

Bu bir feryat değildi. Dua hiç değildi. Sadece öfkeyle söylenmiş bir isimdi. Ama isim, isimdi. Zikir, zikir. Niyet bozuktu belki ama kapı yine de aralandı. Çünkü Allah'ın ismi, kulun hâlini sormadan duyulurdu. Kalbim çarpıyordu. Bir köşeye çekildim. Telefonumu kapattım. Elimdeki her şeyi masaya bıraktım. Öfke içimde dolaşıyordu ama artık yalnız değildi. Onunla beraber bir hatırlayış gelmişti.

Zikir, sakin insanların işi sanılır. Oysa ben o gün öğrendim ki zikir bazen öfkeyle çekilir. İçten içe kaynarken, dişler sıkılıyken, dünya bütün ağırlığıyla sırtındayken… "Allah" dediğimde sesim titriyordu. "Ya Rab" dediğimde içimdeki düğüm çözülmüyordu hemen. Ama tekrar ettim. Çünkü başka tutunacak dalım yoktu. Plaza hayatı, insana çok şey verir gibi yapıp en temel şeyi alırdı: dayanacak bir anlam. O anlamı arıyordum.

Öfkenin içinde zikre devam ettikçe fark ettim: Öfke yavaş yavaş yön değiştiriyordu. İnsanlara değil, sisteme değil, kendime değil… Öfke, nefsime dönüyordu. "Neden bu kadar yoruldun?" diyordu bir ses. "Neden her şeyi sen taşıyorsun?" İşte orada İslam'ın çağrısı, kalbimin içine usulca girdi. Bağırmadı. Zorlamadı. Sadece şunu fısıldadı: "Teslim ol."

Teslimiyet, yenilgi gibi anlatılır bu dünyada. Oysa ben o an teslimiyetin dinlenmek olduğunu anladım. Zikir hızlandı. "Allah… Allah…" Her tekrar, omuzlarımdan bir yük indiriyordu. Öfkem azalmadı önce; duruldu. Dalgalı deniz gibi… Hâlâ hareketli ama artık batırmıyordu. İçimde bir seccade açıldı sanki. Plaza katının ortasında, görünmez bir mescit. Kimse fark etmedi. Çünkü İslam bazen en kalabalık yerde, en gizli köşede yaşanır.

Öğle arası Tokyo ofisiyle yapılacak görüşme vardı. Ekran

açıldı. Yüzler, selamlar, resmiyet. Ben içimden zikre devam ediyordum. "La ilahe illallah…" Bu kelime, öfkeyi kökünden sarsan bir kelimeydi. "Senden başka ilah yok." Yani bu plaza ilah değil. Bu hedefler ilah değil. Bu korkular ilah değil. Bu öfke hiç değil. Kelime içime indikçe, kalbimin sertliği çözülmeye başladı. Bir sıcaklık geldi. Huzur değildi hâlâ. Ama huzura açılan kapının aralığıydı.

Zikir, zaman algısını değiştirdi. Saatler aynı geçiyordu ama ben aynı değildim. Öfkeyle başladığım zikir, şükre evriliyordu. "Elhamdülillah" dedim bir ara. Ne için? Bilmiyordum. Ama demek istedim. Çünkü nefes alabiliyordum. Çünkü hâlâ "Allah" diyebiliyordum. Çünkü bu çağrı, bana ulaşıyordu. İslam, o gün bana kitapla gelmedi. Bir vaazla gelmedi. Öfkenin içinden, zikrin ucundan geldi.

Akşam olduğunda şehir hâlâ gürültülüydü. Ama içimde bir sükûnet oluşmuştu. Camdan dışarı baktım. Işıklar yanıyordu. İnsanlar koşuyordu. Herkes bir yere yetişme derdindeydi. Ben ise ilk kez durabileceğimi hissettim. Secde etmedim belki o an. Ama kalbim eğildi. "Ya Rab," dedim, "ben çok yoruldum." Bu cümle, İslam'a atılmış bir adım gibiydi. Çünkü İslam, güçlülerin değil; yorulanların dinidir. Acziyetini kabul edenlerin.

Zikir devam etti. Öfke, yerini mahcubiyete bıraktı. Mahcubiyet, umuda. Umut, huzura. Huzur, sessiz bir gülümsemeye. O huzur, paradan değildi, başarıdan değildi. Bağlanmaktan geliyordu. İslam'da huzur, bağlanmaktır. Kendini Yaradan'a bağlamak, tüm kopuklukları onarır. Ben o gün bunu yaşadım. Ne dramatik bir an, ne mucizevi bir olay… Sadece bir kalbin doğru yere yaslanması.

Gece eve döndüğümde, zikir hâlâ içimdeydi. Yatağa uzandım. Telefon karanlıkta bir köşede kaldı. Gözlerimi kapattım. "Allah" dedim bir kez daha. Öfkeyle başlamıştı bu kelime. Ama şimdi

şefkatle bitiyordu. İslam, bana bu şefkati vermişti. Kendime karşı, hayata karşı, Yaradan'a karşı.

32

31. Bölüm – Servinin Yanışı, Âlemlerin Susuşu

(ZAMANIN ÖTESİNDE | Zikir Ehli, Cinler, Melekler)

Zaman bu bölümde yoktu. Saatlerin akrebi ve yelkovanı, daha kapıdan bile giremeden yere düşmüş, anlamlarını yitirmişti. Ne bir önce vardı ne bir sonra. Sadece "an" vardı. Ve o anın içinde, yanmakta olan bir servi ağacı gibi duran bir hakikat… Ateşi görünen ama dumanı olmayan, yandıkça kararan değil, yandıkça aydınlanan bir yanış. Sessizlik ise her şeyi örtmüştü. Öyle bir sessizlikti ki, sesler utanmış, kelimeler susmuş, nefesler hafiflemişti. Âlemler susmuştu. Çünkü bir yanış başlamıştı.

Servi, bir ağaç değildi artık. O, dik duruşun, Allah'a yönelmişliğin, secdeye hiçbir zaman eğilmeyen ama kalbi hep secdede olanların sembolüydü. İşte o servi yanıyordu. Ama yanmak, yok olmak değildi burada. Yanmak, perdelerin kalkmasıydı. Servi yandıkça, âlemlerin gürültüsü geri çekildi. Cinler sustu. Melekler kanatlarını indirdi. Zikir ehli olanlar, dillerini değil kalplerini oynatmaya başladı. Çünkü bu yanışta, ses fazla gelirdi. Burada susmak da bir zikirdi.

"Allah…"

Kelime bir emir gibi değil, bir sığınak gibi dolaşıyordu. Hiç kimse yüksek sesle söylemedi. Ama herkes söylüyordu. Çünkü zikir burada çaba değildi. Nefes gibiydi. Alınan her nefeste Rahman, verilen her nefeste Rahim vardı. Servinin yanışı, kalplerin içine düşen bir ateşti. O ateş yakmıyor, temizliyordu. Günahı kül etmiyor, anlamını eritiyordu. Çünkü tasavvufta ateş, ceza değil; arınmaydı.

Cinler bu ateşe yaklaşamadı. Yaklaşmak istediler ama durdular. Çünkü bu yanışta kibir yoktu. Cinlerin çoğu kibirden yanmıştı zaten. Ama burada tevazu vardı. Sessiz, derin, tartışmasız bir teslimiyet. Melekler ise şaşkındı. Çünkü böyle yanışları az görürlerdi. Melekler itaatle bilirlerdi ama aşkı, insan kalbi kadar taşıyamazlardı. İşte bu yüzden susmuşlardı. İzliyorlardı. Bir kulun yanışını… Bir kulun Allah'a doğru eriyişini…

Zikir ehli olanlar, halka halka dizilmişti. Ama bu halka bir mekânda değildi. Âlemlerin arasında bir yerdeydi. Ne gökteydi ne yerde. Arş'a yakındı ama Arş'ı idrak iddiası yoktu. Sadece gölge vardı. Arş'ın gölgesi. İşte o gölgede servi yanıyordu. Her "Allah" deyişte, servi biraz daha ışık saçıyordu. Her "La ilahe illallah" deyişte, karanlıkların bir katı daha çözülüyordu.

Sonra bir isim dolaştı ortalıkta. Sessiz ama güçlü. Gözle görülmeyen ama kalplere dokunan bir isim: **Muhammed…**

O isim söylendiğinde, yanışın rengi değişti. Ateş beyazlaştı. Servi sanki secde etti. Çünkü Hz. Muhammed'in adı geçtiği yerde, varlık yolunu düzeltirdi. O, âlemlere rahmetti. Melekler onun adına salavat getirirdi. Cinler onu duyduğunda titrerdi. İnsan, onu anınca ağlamak isterdi. Bu bölümde de öyle oldu.

"Allahümme salli ala seyyidina Muhammed…"

Bu cümle bir davetti. Sadece dile değil, hayata. Çünkü

Peygamber sevgisi, tasavvufun kalbiydi. O olmadan yol yürünmezdi. O, Kur'an'ın yaşayan hâliydi. O'nun ahlakı, bu yanışın yönünü belirliyordu. Servinin yanışı, aslında O'nun getirdiği hakikatle mümkün olmuştu. Çünkü O, yanmadan geçen bir nurdu. Öfkeye nurla cevap veren, zulme sabırla duran, taşlanırken dua eden bir Peygamber…

Âlemler o yüzden susmuştu. Çünkü O'nun adı geçiyordu. Susmak edep olmuştu. Konuşmak haddini aşmak gibi gelmişti. Cinler, melekler, insanlar… Herkes aynı çizgide durmuştu. Bu çizginin adı: İslam'dı. Teslim olmak. İtirazsız, pazarlıksız, gösterişsiz bir teslimiyet.

Zikir devam etti. Aynı kelimeler dönüp duruyordu ama kimse sıkılmıyordu. Çünkü zikir tekrar değil, derinleşmeydi. Her tekrar, başka bir kapı açıyordu. Kalpler yumuşadı. Kırgınlıklar çözüldü. Dünya telaşı eridi. Kimse bir yere yetişmiyordu artık. Çünkü zaten varılacak yere varılmıştı. Huzur, bu anın içindeydi.

Bir davet vardı bu bölümde. Bağırmadan, zorlamadan, korkutmadan yapılan bir davet. "Gel" diyordu. "Yorulduysan gel. Aradıysan gel. Kırıldıysan gel." İslam'ın daveti buydu. Cehennemle değil, huzurla çağırıyordu. "Allah'a dön. Çünkü O seni bekliyor."

Servinin yanışı yavaşladı. Alevler küçüldü ama ışık kaldı. Çünkü maksat yanmak değildi. Mesele teslim olmaktı. Âlemler yavaş yavaş konuşmaya başladı yeniden. Ama artık gürültü yoktu. Her şey ölçülüydü. Her şey yerli yerindeydi. Zikir ehli, başlarını öne eğdi. Cinler geri çekildi. Melekler kanatlarını topladı.

Ve bir ses, içimizden geçti. Ne erkekti ne kadın. Ne sertti ne yumuşak. Ama gerçekti:

"Huzur buradadır."

Burası burada bitti. Ama yanış bitmedi. Çünkü bir kere yanan servi, artık sönmezdi. Sadece daha az görünür olurdu. Yanış kalbe taşınırdı. Orada devam ederdi. Zikirle, salavatla, secdeyle…

Ve kim bu yolu okurken kalbinde bir sıcaklık hissederse bilsin ki:

Bu bir çağrıdır.

İslam'a…

Huzura…

Allah'a…

Ve O'nun en sevgili kuluna, Hz. Muhammed'e (sallallahu aleyhi ve sellem).

33

32. Bölüm – Secdede Saklanan Abıhayat

(BURSA, 1500'LER | Barbanas İncilinin İzinde)

Bu bölüm bir kapıdan değil, bir secdeden açıldı. Çünkü bazı kapılar ayakların değil, alınların altındaydı. Bursa'nın taş sokakları sabahın erken saatlerinde hâlâ uykudaydı. Uludağ'dan inen serinlik, şehrin avuçlarına su döker gibi yayılıyordu. Çınarların gölgeleri yerde uzun uzun yatıyor, minarelerin sessizliği bile bir zikri andırıyordu. Ve o anda, bilinmeyen bir yerde, bir insan alnını toprağa koydu. İşte Abıhayat tam oradaydı.

Secde, bu dünyada insanın en yalın hâliydi. Ün gider, korku dağılır, geçmiş susar. Alın yere değdiğinde, gök kapıları açılırdı. Abıhayat, ne bir çeşmeydi ne bir kadeh. Secdede saklanan bir sırdı. Kim kibriyle eğilirse bulamazdı. Kim gösterişle varırsa içemezdi. Ama kim Allah'ın rızasını dileyerek, sessizce kapanırsa… İşte ona su verilirdi. Görünmeyen, ama ruhu ayağa kaldıran bir su.

"Allah'ım, rızan yeter."

Bu söz, Bursa'nın taş duvarlarında yankılanmadı. Çünkü

kalpten çıkmıştı. Kalpten çıkan sözlerin yankısı arşa çıkar. Bu secdede, sadece bir kul yoktu. Zamandan kopmuş bir halkaydı bu. Hz. Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem) ismi anıldığında, secde derinleşti. Çünkü O'nun adı geçen yerde secde uzardı. O, secdenin ahlakını öğretti ümmete. Secdeyi korkudan değil, aşktan kıldı. O'nun getirdiği din, insanı yere çökertmedi; yere eğerek doğrulttu.

O secdede, Hz. Ebubekir'in sadakati vardı. Tereddütsüz inanmanın serinliği… Hz. Ömer'in adaleti vardı. Titreyen taşlar gibi sağlam bir duruş… Hz. Osman'ın hayası vardı. Kur'an'la örtünmüş bir kalp… Hz. Ali'nin ilmi vardı. Kapısı açılınca hikmet dökülen bir şehir… Sahabelerin her biri, bu secdenin başka bir noktasında duruyordu. Çünkü onlar, secdeyi sadece bedene değil hayata yaymışlardı.

Melekler yakındı. Cebrail (aleyhisselam), vahyin hürmetiyle susuyordu. Azrail (aleyhisselam), ölümle değil emanetle bakıyordu bu secdeye. Mikail (aleyhisselam), rızıkları dağıtırken bu secdenin sahibine de nasibini yazıyordu. İsrafil (aleyhisselam), henüz sura üflemek için değil, rahmetin titreşimini dinlemek için oradaydı. Tüm melekler, secdenin edebini bozmamak için kanatlarını toplamıştı.

Bu anın içinde tüm peygamberlerin izi vardı. Âdem'in ilk tevbesi, Nuh'un sabrı, İbrahim'in teslimiyeti, Musa'nın arayışı, İsa'nın merhameti… Ve hepsi, Hz. Muhammed'de tamamlanmıştı. Çünkü O, peygamberlerin duasının cevabıydı. O'nu sevmek, Allah'ı sevmenin en kestirme yoluydu. Salavat, bir kelime değil, bir köprüydü.

"Hızır Aleyhisselam" adı anıldığında, secdenin rengi değişti. Çünkü Hızır, Abıhayat'ı içmişti. Ama o suyu bir yerden değil, itaatten almıştı. Ashâb-ı Kehf, zamanın dışına sığınmış gençler olarak bu secdenin tanığıydı. Uyuyarak değil, inanarak

korunmuşlardı. Veysel Karani, görmeden seven bir kalp olarak bu secdenin kokusunu almıştı. Abdülkâdir Geylani Hazretleri, elini uzatmış gibiydi. "Ayağa kalkma," diyordu, "secde yeter." Torunu Kasım Efendi, bu yolun devam ettiğini fısıldıyordu.

İmam Gazali'nin şüphesi çözülmüş hâli vardı bu secdede. Muhyiddin İbnü'l-Arabî'nin "Varlık birdir" diyen sesi, ama edepsiz bir birlik değil, Allah'ta yok oluş… Mevlana'nın dönmeden duran bir teslimiyeti… Yunus Emre'nin "Ben gelmedim dava için" diyen saf dili… Behlül-i Dana'nın deli görünen hikmeti… Hasan-ı Basri'nin titreyen kalbi…

Rabia-i Adviyye Hazretleri'nin cenneti bile istemeyen aşkı bu secdenin tam ortasındaydı. İsmail Fakirullah ile Erzurumlu İbrahim Hakkı Hazretleri'nin güneşi bile edebe davet eden bakışı… Said Nursi'nin asrın kalabalığında Kur'an'ı yeniden seslendiren yalınlığı… Emir Sultan, Somuncu Baba, Üftade Hazretleri, Aziz Mahmud Hüdayi… Bursa'nın taşlarına sinmiş velî nefesleri… Abdullah Baba ve nice adı bilinmeyen Allah dostu…

Hepsi buradaydı. Hepsi bu secdede birer zerreydi. Ve bu secde, sadece yaşayanlara değil, vefat etmiş tüm Müslümanların ruhlarına açılmıştı. Cinlerden imanla ölmüş olanlara, henüz yaşayan ama arayanlara… İnsanlardan uzaklarda sessizce ömür tüketenlere… Bilinen, bilinmeyen; yaratılmış ve yaratılacak her kula…

Abıhayat, o secdede dağıtıldı. Kimine gözyaşı olarak, kimine huzur olarak, kimine bir susuzluğun bitmesi gibi… İslam, burada bir kural değil, bir yuva gibiydi. Davet sert değildi. Çağrı bağırmıyordu. Sadece diyordu ki: "Gel. Secdeye gel. Dünya ağır geldiğinde gel."

Hz. Muhammed sevgisi, bu bölümü kapatan mühürdü. O'nun ümmetinden olmak, bu secdenin anlamıydı. O'na salavat

getirmek, Abıhayat'tan bir yudum daha almaktı. Çünkü huzur, başka yerde değildi. Ne altın harflerde, ne gizli dehlizlerde… Huzur, alnın toprakla buluştuğu yerdeydi.

Ve anlaşıldı ki Abıhayat bulunmamıştı. Zaten hiç kaybolmamıştı.

Sadece secdede saklıydı.

34

33. Bölüm – Ölüm, Yola Çıkıştır

(HATAY, Samandağ | Musa Ağacı– Ab-ı Hayat Çeşmesi | TÜM ZAMANLARIN KESİŞTİĞİ ÂN)

(BURSA, 1500'LER| 2025, NEW YORK – TOKYO | ZAMANIN ÖTESİNDE)

O an geldiğinde ne saat çalışıyordu ne takvim.

Güneş vardı ama gölge yoktu.

Rüzgâr esiyordu ama ses çıkarmıyordu.

Hatay, Samandağ'daydım.

Musa Ağacı'nın yanındaydım.

Ab-ı Hayat Çeşmesi akıyordu.

Ama artık bir çeşme değildi.

Bir **eşikti**.

Bir adım attım.

Ve Bursa yürüdü üzerime.

1500'lerin Bursa'sı…

Taş sokaklar, nemli duvarlar, kandil isleri, korkuyla fısıldanan isimler.

Mihrabın altına saklanan sır, kemiklerle döşeli dehliz,

Barbanas İncilini arayan eller…
Hepsi bir anda önümdeydi.
Geçmiş, anı bekliyormuş meğer.
Sonra cam kırıldı.
New York geldi.
Tokyo geldi.
2025 geldi.
Plazalar, neonlar, server odaları, yapay zekâ sesleri,
uğultulu kalabalıklar, yalnız masalar,
uyuyamayan bedenler, doymayan zihinler…
Camdan yapılmış hayatlar Musa Ağacı'nın dibine yığıldı.
Ve ilk kez sustu.
Sonra zaman çöktü.
Zamanın ötesi…
Ne doğu ne batı.
Ne insan ne cin ne melek üstün.
Zikir ehli oradaydı.
Cinlerden iman edenler,
meleklerden görevli olanlar,
arşın gölgesinden sızan sesler…
Hepsi aynı nefeste birleşti.
Anladım.
Bursa geçmiş değildi.
Plaza şimdi değildi.
Zamanın ötesi hayal değildi.
Hepsi **yanlış yerde aradığımız aynı hakikatin** parçalarıydı.
Bursa'da aranan kitap,
Tokyo'da aranan bilinç,
New York'ta aranan ölümsüzlük,
zamanın ötesinde aranan sır…
Hepsi **aynı şeye çıkıyordu**.

Teslimiyete.
Ab-ı Hayat Çeşmesi o an durdu.
Çünkü artık içilecek bir su kalmamıştı.
Aranan bulunmuştu.
Ölüm geldi.
Ama korkuyla değil.
Bir öğretmen gibi geldi.
Ve dedi ki:
"Bursa'da korkarak sakladığın ne varsa,
plazada kaçtığın ne varsa,
zamanın ötesinde anlamaya çalıştığın her şey…
Burada bitti."
Artık anlıyordum.
Ölüm yoktu.
Yanlış yerde durmak vardı.
İnsan ölmezdi.
İnsan **yanlış zamandan çıkardı**.
Musa Ağacı kökleriyle konuştu.
Kökler geçmişe uzandı.
Dallar geleceğe.
Gövde, **şimdi** oldu.
Ve her şey yerli yerine oturdu.
Hiçbir fazla kalmadı.
Hiçbir eksik kalmadı.
Bütün evrenler, bütün zamanlar, bütün arayışlar tek cümlede kapandı:
"Efrâdını Câmi Ağyârını Mâni"